

Izsakhár

10.

GION NÁNDOR

GION NÁNDOR

Izsakhár

GION NÁNDOR REGÉNYEI 10.

1. *Engem nem úgy hívnak*
2. *Postarablók*
3. *A kárókatónák még nem jöttek vissza*
4. *Sortűz egy fekete bivalyért*
5. *Az angyali vigasság*
6. *Zongora a fehér kastélyból*
7. *Kétéltűek a barlangban*
8. *Testvérem, Joáb*
9. *Börtönről álmodom mostanában*

Sorozatszerkesztő: Kurcz Ádám István

GION NÁNDOR

Izsakhár

Kalota Művészeti Alapítvány – Napkút Kiadó
Budapest, 2021

A kötet megjelenését
a Magyar Művészeti Akadémia
támogatta.

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

© Gion Nándor jogörököse, 2021
© Napkút Kiadó, 2021

A Beszédes Kátrányozó

M. Holló János egyszer kora reggel egy kis színházi látcsövet talált a szemétben. Azazhogy nem is ő találta meg, hanem egy asszony, egy gömbölyű karú, szép arcú asszony, aki mindennap kora reggel, illetve hajnalban, amikor még alig világosodott, néha később is, megjelent a bérházak között, zsákot szorongatott a hóna alatt, sorra járta a szemeteskannákat, beletúrt mindegyikbe, és telerakta a zsákot a szemétre dobott kenyérdarabokkal.

M. H. Jánost már hetek óta a szemétben turkáló asszony ébresztette reggelenként, a szemeteskan-nák zörgésére ébredt, és ilyenkor leginkább fázósan az ablakhoz ment, és kissé megrökönyödve nézegette a serénykedve hajlongó asszonyt. Aztán egy reggel felöltözött, és maga is lement a szeméttárolóhoz. Az asszony azon a reggelen találta meg a kis színházi látcsövet, kikotorta a szemétből, de nem rakta el a zsákjába, feltette az egyik kanna tetejére, és ment tovább, gyűjtötte a savanyú szagú, eldobott kenyérdarabokat. M. H. J. halkán a látcsóhoz osont, kezébe vette, aztán a szeméhez emelte, és rászegelte az asszonyra.

Most közvetlen előtte volt az asszony, aki még nem vette észre őt, háttal állt neki, a szemeteskan-nában kotorászott, gömbölyű karjai eltűntek, így hát M. H. J. az asszony formás lábikráit nézte és a könnyű nyári ruha alól kivillanó combjait.

Az a kis látcső egészen közelre hozta az asszonyt, M. H. J. nagy kedvet érzett, hogy kinyújtsa a kezét és megérintse, de ehelyett inkább megkérdezte:

– Kinek viszi ezt a rengeteg száraz kenyeret?

Az asszony előhúzta karjait a szemeteskannából, és szembefordult M. H. J.-vel. Szép asszony volt, haját vékony selyemkendővel kötötte hátra, szemei tisztán csillogtak, és mosolygott is. M. H. J. még mindig a színházi látcsővel nézte, úgy érezte, hogy egyenesen az arcába kérdez.

– Ki eszik ma ilyen száraz, savanyú kenyérdarabokat?

– A disznók – mondta mosolyogva az asszony.

– A disznók?

– A disznóknak viszem – mondta az asszony. – Kár lenne ezért a sok kidobott kenyérért. Összegyűjtöttem a disznóknak.

– Tehát a disznók – motyogta megkönnyebbülten M. H. J.

Az asszony nevetett, megigazította a kendőt a fején, és azt mondta:

– Talán csak nem hitte, hogy én eszem meg ezt a nagy zsák kenyeret?

– Sok mindenre gondoltam – mondta M. H. J.

– Igen. Erre is gondoltam.

– Szép, nagy házunk van a város szélén – mondta büszkén az asszony. – És disznókat hizlalunk. Most is tíz kövér disznónk van. És malacok.

– Értem – mondta M. H. J.

– Kár lenne ezért a sok eldobott kenyérért – mondta ismét az asszony.

– Persze – bólintott M. H. J., és levette a szeméről a látcsövet. Az asszony mintha hátraugrott volna, most távolabbról, vagy öt méterről mosolygott rá. M. H. J. majdnem zavarba jött, szorongatta a látcsövet, és megkérdezte: – Ezt is a szemétben találta?

– Igen – mondta az asszony. – A kanna legalján volt.

– Színházi látcső – mondta M. H. J. – Valaki a szemétre dobta, mert nincs rá szüksége.

– Kinek van manapság ilyesmire szüksége? – kérdezte az asszony. Aztán mindjárt válaszolt is. – Manapság senki sem jár színházba.

– Vannak, akik járnak – jegyezte meg bizonytalanul M. H. J.

– Maga jár színházba? – kérdezte az asszony.

– Nem. Nem járok – mondta M. H. J., és mindjárt meg is bánta, hogy ezt mondta, azért gyorsan hozzáfűzte. – De a látcsövet szívesen megtartanám.

– Minek, ha nem jár színházba?

– Nézelődnék. Onnan fentről – mutatott M. H. J. a nagy bérházra, amelyben lakott.

– Hányadik emeleten lakik?,

– A negyediken – mondta M. H. J.

– Nem túl magasan – állapította meg az asszony.

– Nem túl magasan – hagyta rá M. H. J. – De azért onnan is lehet nézelődni.

– Sok ideje lehet magának – mondta az asszony.

– És bizonyára nagyon unatkozik.

– Nem unatkozom – tiltakozott M. H. J. – Csak éppen szeretek nézelődni onnan fentről.

– Dolgozik is valamit?

– Dolgozom – mondta M. H. J. majdnem olyan büszkén, mint az asszony, amikor közölte vele, hogy szép házuk van a város szélén. – Regényt írok.

– Miről?

– Izsakhárról.

Az asszony úgy nézett rá, mint aki tudja, hogy kicsoda Izsakhár.

– Mikor fejezi be a regényt?

– Sokáig fog tartani – mondta M. H. J. – Hosszú regény lesz.

– Elkezdte már?

– Elkezdtem – hazudta M. H. J., és hirtelen nagyon elszégyellte magát, és akkor ott, a szeméttároló mellett elhatározta magában, hogy aznap valóban belekezd az Izsakhárról szóló regény írásába.

– Hát akkor tartsa meg a látcsövet – egyezett bele az asszony. – Nekem úgysincs rá szükségem. Mindenfelét találok a szemétben, amire semmi szükségem. A látcsőre sincs szükségem. Maga pedig legalább nézelődik vele onnan fentről.

– Köszönöm – mondta M. H. J. A látcsövet ismét a szeméhez emelte, és a bérház felé fordult.

Az ablakokat nézte, amelyek mögött korán kelő emberek mosakodtak és öltözködtek. Nem látta ugyan őket, de tudta, hogy mosakodnak és öltözködnek, és hamarosan munkába indulnak. Aztán a

szemközti bérházat vette szemügyre, minden ablakot megnézett, lassan mozgatta a fejét, a nyaka már fájni kezdett, de módszeresen sorra vett minden ablakot.

Egyszerre csak egy nagy katonai távcsővel találta magát szembe. A szemközti bérház egyik ötödik emeleti ablakából nagy katonai távcső szegeződött rá. Valaki őt nézte onnan. Őt és az asszonyt, aki már megint a szemeteskannákban kotorászott és száraz kenyérdarabokat rakott a zsákjába. M. H. J. riadtan elkapta tekintetét, de aztán megint szembefordult a katonai távcsővel. Szerette volna kifürkészni, hogy ki van mögötte, a kis színházi látcsővel azonban nem sokra ment a hatalmas katonai látcsővel szemben. Hiába meresztette a szemét, senkit sem sikerült meglátnia.

M. H. J. megadóan leengedte a kezét, és azt mondta az asszonynak:

– Felmegyek most már. Dolgoznom kell.

– Dolgozzon – mondta az asszony anélkül, hogy felegyenesedett volna a szemeteskannákból. – Írja a regényét, és ne sokat nézelődjön, mert soha nem fogja befejezni.

– Köszönöm a látcsövet – mondta kedvetlenül M. H. J.

– Nekem nincs rá szükségem – mondta az asszony. – Mindenféle furcsa holmikat szoktam találni a szemétben. Ha érdeklik az ilyen furcsa holmik, lejöhetne máskor is, szívesen magának adom őket. Nekem nincs rájuk szükségem.

– Lejövök máskor is – mondta M. H. J., bár ebben egyáltalán nem volt biztos. A rászégeződő katonai távcső nagyon elkedvetlenítette. – Ha furcsa holmikat talál, tegye csak félre a számomra.

Azzal M. H. J. eloldalgott a szeméttárolótól. Felment a negyedik emeletre, kitárta szobája ablakát, és újból szemügyre vette a szemközi bérházat. A katonai távcső most is rámeredt, és M. H. J. most sem láthatott senkit mögötte. Kényelmetlenül érezte magát, a két nagy üveglencse fenyegetően villogott feléje, és ő akaratlanul is hátralépett az ablaktól. De akkor eltűnt a katonai távcső, a szemközi ablak kis ideig üresen ásított, aztán megjelent benne egy fehér papírlap, amelyre nagy betűkkel a következő kérdés volt felírva:

KI AZ AZ ASSZONY?

M. H. J. hangosan felsóhajtott. Most már nem érezte magát kellemetlenül, örült, hogy a szemközi ablakból beszélgetni akarnak vele. Barátságos ember az illető, gondolta M. H. J., nem kellett volna megijedni a távcsövetől, tulajdonképpen nem is olyan ijesztő egy nagy távcső. Egyenes választ persze nem tudott adni a kérdésre, maga sem tudta, hogy ki az az asszony, aki reggelenként a szemétben turkál; egy pillanatra a szeméttároló felé fordította a kis színházi látcsövet, de az asszony már nem volt ott, bizonyára megpakolta zsákját száraz kenyérdarabokkal és elindult a város szélén levő házába.

Így hát M. H. J. kitépett egy lapot a jegyzetfüzetéből, és nagy betűkkel ráírta:

DISZNÓKNAK GYÚJTI A KENYÉRDARABOKAT.

Szemben felbukkant a katonai távcső, aztán gyorsan eltűnt, az illető elolvasta a választ, és kisvártatva papírlapon nyugtázta is:

ÉRTEM!

M. H. J. elolvasta a színházi látcső segítségével, és úgy érezte, hogy még tartozik némi magyarázattal. Ezért kitépett még egy lapot a jegyzetfüzetéből, és ráírta:

SZÉP KERTES HÁZA VAN A VÁROS SZÉLÉN.

Megnyugtatóására szemközt ismét megjelent ugyanaz a papírlap:

ÉRTEM!

Közben megelevenedett a bérházak környéke. A korán kelő emberek már megmosakodtak és felöltöztek és elindultak dolgozni. M. H. J. most őket nézte fentről, a negyedik emeletről, és ha időnként feljebb emelte a színházi látcsövet, látta, hogy a katonai távcső is a munkába siető emberekre irányul. Azok ott lent sokáig nem vették észre, hogy figyelik őket, de később kilépett a szemközti házból egy fiatal pár, nyilván ifjú házaspár volt, talán ugyanazon a munkahelyen is dolgoztak, karonfogva léptek ki az épületből, és a férj felnézett, és meglátta M. H. J.-t a színházi látcsövével. Ráhunyorított onnan letről, vicsorított is, aztán bal karját jobb karjának könyökhajlatába helyezte, majd jobb alsókarját többször meglódította.

M. H. J. felháborodott a trágár mozdulat láttán.

– Marha – mondta dühösen, de mivel tudta, hogy az ügysem hallja, gyorsan felírta egy papírlapra:

NEM TÉGED NÉZLEK!

Ez igaz volt, M. H. J. az ifjú feleséget nézte. Felmutatta a papírlapot a férjének, de az nem vett tudomást róla, látcső nélkül talán el sem olvashatta az írást, megint csak többször behajlította a jobb karját.

M. H. J. felháborodva és kissé szomorúan bámult utánuk. Amikor eltűntek az épület sarka mögött, kitépett egy papírlapot a jegyzetfüzetéből, és azt írta rá:

BIZONYÁRA IFJÚ HÁZASOK.

A katonai távcső felé fordította a papírt. Csakhamar megérkezett a rövid igenlő válasz.

AZOK!

M. H. J. akkor elment az ablaktól, és az asztalhoz ült. Az asztalon egész halom tiszta papírlap hevert, mellettük három vadonatúj golyóstoll. Mindezt már régóta előkészítette, már régen hozzá akart fogni a regényhez, de ez ideig csak Jákob áldását másolta ki a Bibliából.

„Izsakhár erős csontú számár, a karámok közt heverész. S látja, hogy jó a nyugalom és hogy a föld mily kies: teher alá hajtja hátát, s robotoló szolgává lesz.”

Tulajdonképpen e miatt a halálos ágyon elmondott apai áldás miatt akart M. H. J. regényt írni Izsakhárról. Átok volt ez az áldás, gonosz jóslat, egy haldokló öregember igazságtalansága, talán keserűsége vagy

éppen irigysége. Ki tudja? Gonoszok lehetnek-e egyáltalán a haldoklók? A haldokló látnokok? Gonoszok lehetnek, minden bizonnyal, ismételtette már ezredszer M. H. J. Hiszen hazudhatnának, ha jobbat nem tehetnek. Egyébként Jákob nem is volt tévedhetetlen látnok, nem teljesült be minden jóslata. De ha az Izsakhárra és Izsakhár nemzetségére vonatkozó jóslat beteljesült? M. H. J. valójában ettől rettegett. Mert lehetetlen leellenőrizni, hogy beteljesült-e. Nem teljesült be, bizonygatta magában M. H. J., és azt akarta megírni egy hosszú, talán háromkötetes regényben.

De nem tudott hozzáfogni az íráshoz, a papírlapok és a golyóstollak hónapokon át porosodtak az asztalon, és ő még most sem tudott leírni egy szót sem. Pedig elhatározta, hogy ma tényleg elkezd, annak az asszonynak is megígérte ott lent a szemetes-kannák mellett, amikor az rákérdezett és ő hirtelen elszégyellte magát.

A kis színházi látcsővel babrált, próbált Izsakhárra gondolni, ehelyett azonban megint az az ember jutott eszébe, aki a szemközti bérházból a katonai távcsővel nézelődik. Semmit sem tud róla, még azt sem tudja, hogy férfi-e vagy nő. Biztosan férfi, gondolta, hiszen a szemétben turkáló asszony felől érdeklődött. Biztosan férfi, lehet, hogy katonatiszt, katonai távcsöve van. Csakhogy a katonatisztek nem érnek rá bérházablakokból nézelődni. Esetleg nyugdíjas katonatiszt. Vagy vadász. Ez az. Vadász. Vadászoknak

is szükségük lehet távcsőre, amikor a barna szántóföldeken fácánok, nyulak vagy róókák után kutatnak. Egész biztosan vadász, gondolta M. H. J., a vadászok általában barátságos emberek, és az ott a szemközti bérházban kétségtelenül barátságos ember. M. H. J. ugyan nem ismert egyetlen vadászt sem, de feltételezte róluk, hogy jókedvű emberek, mivel sokat tartózkodnak a szabadban, és az mindig jó hatással van az emberek kedélyére. Íme, még a kátrányozók is...

Csak most jutottak eszébe a kátrányozók. Pedig a szobájában vagy fél órája érezte már a fortyogó kátrány bűzét. Nem értette, hogyan feledkezhetett meg róluk. Amióta a két bérház közé odaépítettek egy hosszú, lapos, földszintes épületet, amelyből majd áruházz lesz egyszer, és amelynek tetejét néhány nappal ezelőtt kezdték kátrányozni, M. H. J. minden délelőtt hosszasan figyelte a tetőn dolgozó munkásokat. Ketten voltak, és M. H. J. magában csak úgy nevezte őket, hogy: a Beszédes Kátrányozó és a Szükszavú Kátrányozó. Különösen a Beszédes Kátrányozót kedvelte, aki legtöbbször vidáman fütyörészett, vagy pedig érdekes történeteket mesélt a társának.

M. H. J. az ablakhoz ment, és lenézett az épülő ház tetejére. Ott volt a két kátrányozó, félmeztelenül dolgoztak, M. H. J. rájuk emelte a kis színházi látcsövet, s egészen közről látta, hogy rettenetesen izzadnak, arcukon és testükön csurgott a veríték. Nagyon meleg lehetett a tetőn, a nap a fejükre tűzött, lábuknál pedig a híg kátrány fortyogott. És most nem voltak jóked-

vűek, éppen vitatkoztak valamin. M. H. J. eddig sohasem hallotta vitatkozni őket.

– Előbb kérdezzenek meg engem is – mondta dühösen a Beszédes Kátrányozó. – Megszoktam, hogy megkérdezik tőlem, akarok-e valamit csinálni, és én nagyon ragaszkodom ehhez a szokásomhoz. Nagyon jó szokás ez.

– Nem biztos, hogy most is megkérdeznak – mondta a másik, akit M. H. J. magában Szűkszavú Kátrányozónak nevezett.

– Elvárom, hogy megkérdezzék tőlem – heveskedett a Beszédes Kátrányozó. – Azt is megkérdezték tőlem, hogy akarom-e ezt a бүdös kátrányt főzni és locsolni. Akarom, mondtam, megkérdezték tőlem szépen, és vállaltam, meg is csinálom becsülettel. Mindig kérdezzék meg tőlem.

– Nem olyan fontos ez a dolog...

– Mindegy. Akkor is kérdezzék meg. Ragaszkodom ehhez, mert nagyon jó szokás ez. Ajánlom, hogy te is ragaszkodj hozzá.

A Szűkszavú Kátrányozó erre nem válaszolt, megpiszkálta a tüzet a vashordó alatt, amelyben a forró kátrány pőfögött.

M. H. J. kíváncsian felemelte látcsövét, vajon a Vadász figyeli-e a kátrányozókat. Figyelte őket, mert az ablakában ezt olvashatta M. H. J.:

AZ EGYIK TÚL SOKAT BESZÉL.

M. H. J. azonnal válaszolt.

SOKAT BESZÉL, DE ÖNÉRZETES EMBER.

Egy pillanatra feltűnt a katonai távcső, aztán rövid szünet után az újabb papírlap.

DE TÚL SOKAT BESZÉL.

– Öt réteget húzunk rá – mondta lent a Beszédes Kátrányozó. – Halastavat csinálhatnak ezen a tetőn, akkor sem fog beázni.

M. H. J. pedig azt írta a vadásznak:

DE ÖNÉRZETES EMBER. NEKEM TETTSZIK.

Akkor M. H. J. lecsapta a színházi látcsövet az ablakpárkányra, az asztalhoz ment, fogta az egyik golyóstollat, és egy ideig rágcsálta a végét, mert szerette írás előtt a golyóstoll végét rágni, aztán belekezdett a regénybe.

Én nem kértem magamra áldást! Jogom van nem kérni, és ezért jogom van nem hinni benne. Nem hiszek az áldásban. Mondhatom ezt itt a karámok közt, ahol a barmok búze melegít és ahol álmodni lehet.

Az álmodókból egyszer álomfejtők lesznek. Tudom én.

Ha ezt az álomfejtő hallaná! Az Álomfejtő, aki ugyanúgy a mandragórabogyóknak köszönheti létét, akár én, Izsakhár, az erős csontú számár. Rúben, az én testvérbátyám találta a mandragórabogyókat búzaaratáskor, és rohant, vitte azokat anyáknak, aki halk szavú, gyöngé asszony volt, s gyöngék voltak a szemei, veresre duzzadtak szemhéjai, és apánk nem szerette őt. De a másik

asszony, a szép Rákhel, akinek addig zárva volt a méhe, meglátta a mandragórabogyókat, elkönnyö-
rögte azokat anyántól, és hálából megengedte,
hogy anyánk aznap éjszaka ismét apánkkal hál-
jék. S akkor fogantam én, az ötödik veres szemű,
későn a sorban, de a csontjaim erősek, erősek,
akár Rúbené, az elsőszülötté, aki úgy fogant, hogy
apánk más asszonyt hitt az ágyában.

De a mandragórabogyók megnyitották a má-
sik asszony méhét is, s megszületett az Álomfejtő...

Áldanom vagyátkoznom kéne-e a mand-
ragórabogyókat? Áldom őket, bár néhaátkoz-
hatnám őket. Ó, nem az Álomfejtő miatt. A szél
miatt, amely messziről jön, a tengerről, és mire
ideér, kegyetlenné válik, megdermeszti csontjain-
kat, homokot szór rossz, veres szemeinkbe.

Apánk sohasem heverészett a karámok közt.

M. H. J. itt abbahagyta az írást. Elégedett volt. Biz-
tos volt benne, hogy most már végig fogja írni a re-
gényt. Elkezdte, megírja, hosszan, ahogyan azt annyi-
szor elképzelte sötét utcákon lődörögve, vékony falú
szobákban gubbasztva vagy hintaszékben ringatóz-
va. Akármilyen regény lesz, de Izsakhárról fog szólni,
biztosan jó lesz, mert Izsakhárról szólni kell.

Felkelt az asztal mellől, hátrakulcsolta a kezét,
járkált a kis szobában, és vidáman füttyörészett, mint
ahogyan a Beszédes Kátrányozó szokott füttyörészni
a forró, fekete tetőn, amikor jókedve volt. M. H. J. re-

mélte, hogy most is jókedve van, hogy vidáman füttyörészik, vagy legalább érdekes történeteket mesél a társának, hangosan, ahogyan szokta, hogy M. H. J. is tisztán hallhassa.

Kihajolt az ablakon, és még elkaphatta a történet végét.

– ...sohasem hozta a súlyát. Bencsik Laci remek bokszer volt, de sohasem hozta a súlyát – magyarázta a Beszédes Kátrányozó, és M. H. J. tudta, hogy a történet végén azok ott lent mindketten jóízűen röhögnek majd. – Bármennyire evett, egy grammot nem tudott hízni. Meccs előtt mindig keksszel tömtük, a legolcsóbb keksszel, ami kapható volt, és aztán nyomtuk bele a vizet. Emlékszem, egyszer egy egész doboz olcsó kekszet megettünk vele, meglocsoltuk vízzel, Bencsik Laci úgy megdagadt, hogy szólni sem bírt. Feltámogattuk a ringbe, egy görbe hátú, fekete, szőrös nyakú pali volt az ellenfele, akit úgy kellett lefogni, alig várta, hogy nekirohanjon Bencsik Lacinak. No, végre elengedték, jött előre, nagyokat suhintott, Bencsik Laci meg csak támolgott, mint a holdkóros. A szőrös pali ütni kezdte, jobbról, balról; kirepült egy kekszdarab. Még egy füles, még egy kekszdarab. Esküszöm, kekszdarabok repültek ki Bencsik Laci szájából. De ettől felébredt. Mintha ólomsúlyoktól szabadult volna meg. Táncolni kezdett, és ütött ő is. Milyeneket tudott ütni! A szőrös, fekete pali kinyúlt, mint a takony. Úgy vitték le a ringből, az arca olyan sárga volt, mint a napraforgó virágja.

Azok ketten lent hangosan röhögtek, és M. H. J. hangosan röhögött a negyedik emeleti ablakból. Vi-gyorogva átpillantott a Vadászra. A szemközti ablak-ban már fel volt írva a Vadász véleménye:

TÚLZÁS!

Akadékoskodó ember, állapította meg magában M. H. J. Barátságos, de akadékoskodó ember. Nem akart vele vitatkozni, egyetlen szót írt csupán ő is.

LEHET.

Azzal otthagya a Vadászt és a kátrányozókat. Ká-vét főzött magának, jókedvűen megitta a kávé, és el-ment hazulról. Besétált a város központjába, útköz-ben többször elvigyorodott, tetszett neki a történet arról a bokszolóról, akit olcsó keksszel tömtek meg, és aki csak akkor lendült bele a küzdelembe, amikor ellenfele kiverte belőle a kekszet. A szép arcú, gömbö-lyű karú asszony is eszébe jutott néhányszor. A sze-métben turkál, mindenféle furcsa holmikat talál, még színházi látszóvet is. M. H. J. elhatározta, hogy ezen-túl gyakrabban lemegy a szeméttárolóhoz, és meg-nézi, hogy milyen furcsa holmikat talál az asszony. Lehet, hogy összebarátkozik az asszonnyal, és az is le-het, hogy egyszer majd meghívja őt abba a szép kertes házba, oda a város szélére.

Később megebédelt M. H. J. Egy talponállóban ebédelt, sült májat evett, mert nemrégén egy kedves külföldi ismerőse arról áradozott, hogy ebben a tal-ponállóban sütik a legfinomabb, a legkülönlegesebb májat, illet ő még sehol a világon nem evett. M. H. J.

nem találta sem finomnak, sem különlegesnek a rá-
gós sült májat, de ez sem vette el a kedvét, megivott rá
egy korsó hideg sört, és hazaindult. Útközben betért
egy önkiszolgálóba, és vett magának vacsorára ne-
gyed kiló kenyeret.

Két óra tájban érkezett haza, a kátrányozók éppen
abbahagyták a munkát, kioltották a tüzet a nagy vas-
hordó alatt. Meglepően csöndesek voltak, M. H. J. ér-
deklődve kihajolt az ablakon. Akkor meglátta, hogy
a tető egyik sarkán kátránycsíkkal elválasztottak egy
nagy négyzet alakú területet. M. H. J.-nek azonnal az
ökölvívoring ötlött az eszébe. És igaza volt. A Beszédes
Kátrányozó a négyszög közepére állt, és azt mondta:

– No, gyere! Majd meglátod, hogy lehet szökni a
ringben egy egész meneten át.

– Nem lehet – rázta a fejét amaz.

– Gyere csak! És üssél nyugodtan. Én nem fogok
ütni, menekülni fogok három percig. Egyszer sem
fogsz tudni megütni.

– Dehogynem.

– Nem fogsz megütni. Gyere!

A Szükszavú Kátrányozó elindult, és ütött, a Be-
szédes Kátrányozó pedig elhajolt, hátrált, és körben
táncolt. Látszott a mozgásán, hogy bokszolt valami-
kor. A másik üzte konokul, nagyokat csapott, de nem
tudta eltalálni. M. H. J. izgatottan figyelte őket, köz-
ben az órájára nézett. Már több mint két perce kering-
tek a tetőn, és akkor a Beszédes Kátrányozó a perem-
re szorult. Nem tudott elmenekülni, csak hajlongott,

a másik meg hadonászott, mint a motolla. Talán húsz másodperc lehetett még hátra, és M. H. J. biztosra vette, hogy most már betalál az ütés. De akkor a Beszédes Kátrányozó leugrott a tetőről.

Talpra esett, mint a macska, utána azonban mindjárt leült, fájdalmasan sziszegett, és a jobb lábát tapogatta. A térdje ijedten rohant le hozzá.

– Mi van a lábaddal? – kérdezte.

– Nem ütöttél meg – mondta a Beszédes Kátrányozó torz vigyorral. – Ha kötelek lettek volna...

– A lábad!

– Kificamodott a bokám – mondta.

– Dőlj hátra – mondta a másik, aztán megragadta a kificamodott lábfejet, és nagyot rántott rajta.

A Beszédes Kátrányozó eltátotta a száját, de nem kiáltott.

M. H. J. átnézett a szemközti bérházra. A Vadász türelmetlenül érdeklődött:

MI TÖRTÉNT?

Azok ketten a félig kész áruháznak az M. H. J. felőli oldalánál ültek, a Vadász nem láthatta őket. M. H. J. válaszolt:

KIFICAMODOTT A BOKÁJA.

A Vadász szokása szerint egyetlen szóval mondott véleményt:

HENCEGETT!

Akadékoskodó, kicsinyes ember, gondolta M. H. J. immár másodszor a nap folyamán, és felírta egy papírlapra:

DE ÁLLJA A SZAVÁT!

A Vadász ismét felmutatta az előző papírlapot:
HENCEGETT!

– Nincs semmi baj – mondta lent a földön a Beszédes Kátrányozó. – Néhány napig bicegni fogok, de nem lesz semmi baj.

M. H. J. gyorsan felírta:

NÉHÁNY NAPIG BICEGNI FOG.

A Vadász továbbra is akadékoskodott:
FEKÜDNI FOG!

Odalent felállt a két kátrányozó, a beszédesebb társa vállába kapaszkodott, és megpróbált ránehezedeni a fájós lábára. M. H. J. örömmel közölte a Vadással:

TALPRA ÁLLT!

De az csak csökönyösen ismételte:
FEKÜDNI FOG!

Akkor lépkedni kezdtek a kátrányozók. Először egymásba kapaszkodva, aztán elengedték egymást, a fájós lábú bicegett elöl, segítség nélkül is tudott járni, a másik egy méterrel mögötte ment, hogy szükség esetén hozzáugorhasson.

M. H. J. diadalmasan felírta:

SEGÍTSÉG NÉLKÜL JÁR!

Felesleges volt felírnia, a kátrányozók már elhagyták a lapos tetejű házat, a Vadász is jól láthatta őket, amint lassan egymás mögött bandukolva mennek hazafelé és köszönnek a munkából hazatérő lakóknak.

M. H. J. a bérház sarkáig kísérte őket a kis színházi látcsővel. Balszerencséjére azonban a hazatérőkre

is vetett egy pillantást. És akkor szembe találta magát a már reggel látott ifjú férjjel, aki most is félreérthetetlen mozdulatokat végzett. A jobb karját hajlítgatta M. H. J. felé.

M. H. J. éktelenül földühödött. Persze most sem csinálhatott semmit. Nagy, mérges betűkkel felírta egy papírlapra:

NEM TÉGED NÉZLEK, TE MARHA!

Aztán a Vadász ablakába nézett. Az illető nyilván félreértette M. H. János dühét. Ezt írta fel gyors, düllöngelő betűkkel:

NE SÉRTEGESSEN, MEGBÁNHATJA!

Egyáltalán nem barátságos ember az illető, gondolta mélabúsan M. Holló János. És nem is vadász. Talán mégis katonatiszt, vagy éppen rendőrtiszt. Elhatározta, hogy többé nem néz feléje a színházi látcsővel, és nem beszélget vele.

Módfelett megörült annak, amikor másnap meglátta a két kátrányozót. A Beszédes Kátrányozó bicegve ugyan, de szorgalmasan dolgozott és vidáman füttyörészett. És mire bekátrányozták a leendő áruháza fedelét, már egyáltalán nem sántított.

A fafaragó művész baltája

M. Holló János egy délelőtti halk neszezést hallott a bejárati ajtó felől, de kezdetben nem figyelt rá, elgondolkozva ült az íróasztalnál, Izsakhárnak, a mostoha sorsú bibliai testvérnek a történetét szerette volna folytatni, de elakadt egy mondatnál, amely úgy kezdődött, hogy: „A sivatagi homok felett furcsa árnyak...”. Nem tudta befejezni a mondatot, ettől elkedvetlenedett, a nyitott ablak felé fordult, szeméhez szorította a kis színházi látcsövet, amelyet a minap kapott egy szép arcú guberáló asszonytól, és lenézett a negyedik emeletről, de odalent nem volt semmiféle mozgás, még a szép arcú asszony sem matatott a szemeteskanakban, hogy összeszedje a disznóinak a kenyérdarabokat, bizonyára majd később érkezik, a szemközti bérházból pedig már elmentek munkába az emberek.

Ismét kaparászás hallatszott az ajtó felől, M. H. János kedvetlenül felállt az íróasztaltól, az ajtóhoz ment, és az ajtóra szorította a fülét. Kintről kulcscsörgés hallatszott.

Betörő, gondolta M. H. J., méghozzá kezdő betörő, mert egy nem kezdő betörő előbb nyilván becsöngetett volna a lakásba, és csak miután nem jelentkezik senki, akkor kezd el ügynködni a zár körül. Az ajtó egyébként sem volt bezárva. A kulcs ugyan a zárban volt belülről, az erőszakosan behatolni igyekvő egyén ezért is nem tudott álkulcsaival boldogul-

ni, viszont az ajtó nyitva volt, mivel M. H. J. sohasem zárta magára az ajtót. Ezentúl majd bezárkózik, há-
tározta el M. H. J., és eszébe jutott egy lengyel nagy-
város, illetve annak egy szállodája, amelynek ajtaján
három zár volt, pontosabban kettő és egy biztonsági
lánc. M. H. J. elég sokáig lakott abban a szobában, és
mindig gondosan bezárkózott, és beakasztotta a biz-
tonsági láncot is, pedig ott soha senki nem akart be-
törni hozzá. Egyszer ugyan jött egy szakállas úr, de
az illedelmesen kopogott, közölte, hogy ő honfitársa
M. H. J.-nek, jólesik találkozni idegenben, bemutat-
kozott, és azt mondta, M. H. J. biztosan hallotta mos-
tanában a nevét.

– Persze – mondta bizonytalanul M. H. J.

– Én vagyok az, aki abban az éles cikkben megtá-
madtam a hadügyi államtitkárt, amiért katonai dol-
gok helyett politikával foglalkozik.

– És nem lett ebből semmi baja?

– Nekem jöttek erről is, arról is, de komolyabb
bajom nem történt – mondta a szakállas úr. – Egyéb-
ként főleg gyermekverseket írok. Hoztam magának
a legújabb könyvemből. Ha már itt idegenben talál-
koztunk...

Átadta a könyvet, aztán kedvesen elbúcsúzott.
M. H. J. fellapozta a könyvet, gyermekversek voltak
benne. Elég jó gyermekversek.

Odakint egyre türelmetlenebbül csörögtek az ál-
kulcsok, és M. H. J. nem tudta, hogy kell viselkedni
egy betörővel szemben. Nem volt még dolga betörők-

kel. Azazhogy egyszer történt vele valami hasonló, majdnem hasonló eset. Ez is külföldön, egy csehszlovákiai faluban, a Garam folyó mellett. M. H. J. akkoriban egy falusi házban lakott, régen kapott sebeit nyalogatta, és lejárt a Garam folyóra horgászni. Sok halat fogott mindennap, a folyó túlsó partján pedig a közeli gyógyintézet szelídebb ápolójai kapálgatták a veteményeskertet, és időnként egy-egy jobb fogásnál megtapsolták M. H. J.-t. Egy napon az egyik ápoló észrevétlenül átúszott a folyón, követte M. H. J.-t a falusi házig, és amikor ő leült az udvaron halat tisztítani, az elmebeteg is bement az udvarra, szó nélkül kivette M. H. J. kezéből a nagy konyhakést, és hozzáfogott a halpucoláshoz. M. H. J. nem tudta, hogy elmebetegről van szó, furcsállotta egy kicsit a dolgot, de nem bánta túlságosan, hogy kivették a kezéből a kést, hiszen ő maga mindig utálta a haltisztítást. De csakhamar megjelent két ápoló fehér köpenyben és nagyon dühösen, és elrángatták páciensüket a halak közül. M. H. J. később megtudta, hogy a halpucoló elmebeteg, valamikor konyhakéssel szúrta le a sógorát, és hogy az elmeegógyintézetben sohasem adnak kést a kezébe.

Erről eszébe jutott, hogy valami fegyver után kellene nézni, mert a betörő az ajtó túloldalán, akármi-lyen kezdő, előbb-utóbb lenyomja a kilincset, és akkor be fog jönni a lakásba. Márpedig a lakásban nem volt konyhakés. Ellenben volt valahol egy balta, M. H. J. halványan emlékezett rá, hogy az egyik szekrény al-

jába tette valamikor egy levendulával töltött vászon-zacsó és régi fényképalbumok mellé. A szekrényekhez osont, kinyitotta őket, és megtalálta a baltát.

Szép, keskeny élű, görbe nyelvű balta volt, M. H. J. egy fafaragó művésztől kapta egy nyári estén egy magyarországi kastélyban. Jókedvű, nagy társaság gyűlt ott össze, mindenki jól érezte magát, hangosan folyt a barátkozás, és M. H. J. nagyon megkedvelte a fafaragó művészt, mert az mindenkivel szerényen és okosan beszélt, és mert az övére egy gyönyörű baltát akasztott. M. H. J. addig nézte vágyakozva a baltát, hogy a fafaragó művész végül nekiadta, és M. H. J. akkor este vacsora után, miközben a többiek magyar népdalokat énekeltek, baltával verte a taktust az asztalon, és nagyon hálás volt a fafaragó művésznek.

Most is hálás volt. Visszament az ajtóhoz, és hirtelen kinyitotta. Odakint egy cingár fiatalember térdelt kulcscsomóval a kezében, rövid ujjú ing és piros nyakkendő volt rajta.

– Itt lakik a...? – hebegte a fiatalember, de M. H. J. durván letorkolta.

– Nem lakik itt.

Azzal nyakkendőjénél fogva berántotta a lakásba, becsukta az ajtót, és a szegény betörőt betuszkolta a szobába.

– Mit akar azzal a baltával? – kérdezte rémülten a fiatalember.

– Lecsaplak vele, ha menekülni próbálsz – mondta M. H. J., és szinte élvezte a dolgot. – Ül le.

A fiatalember leült szemben az íróasztallal, M. H. J. is leült megszokott helyére, a baltát az asztal felett tartotta, és úgy érezte magát, mint egy teljhatalmú rendőrn nyomozó, aki azt csinál, amit akar.

– Először próbálsz betörni egy lakásba?

– Először.

– Ügyetlen vagy – mondta M. H. J. – Hogy hívnak?

– Teofilnak.

M. H. J.-nek nem tetszett a név, szigorúan ráncolta a homlokát, megtehetette nyugodtan baltával a kezében.

– Szüleim megelőzték a korukat – sóhajtott Teofil. – Abban az időben az emberek általában normális neveket adtak gyerekeiknek. Ma már viszont mindenki efféle neveket talál ki.

– Nem mindenki – mondta még mindig szigorúan M. H. J. De azért már megenyhült egy kicsit.

– Örülj, hogy nem Izsakhárnak hívnak.

– Ki az az Izsakhár?

– Bibliai alak. Nem sokat szólnak róla, de ebből is látszik, hogy nehéz élete volt szegénynek. A törzsének a helyét pedig igen szerencsétlenül jelölték ki. Távol a tengertől és egyéb romantikus helyektől. Hogy fejeznéd be ezt a mondatot: „A sivatagi homok felett furcsa árnyak...”

– ...suhantak.

– Hogyan suhantak?

– Nem tudom – mondta kétségbeesetten Teofil.

– Tegye félre azt a baltát.

– Ezzel a baltával egyszer egy egész énekkart vezényeltem – mondta nagyképűen M. H. J. – Egy szép kastély dísztermében.

Ez persze nem volt igaz, az emberek gyönyörűen énekeltek maguktól a kastélyban, ügyet sem vetettek M. H. J. baltájára, igaz, volt ott néhány külföldi, ők néha riadtan néztek M. H. J. felé és nem énekeltek, de ők amúgy sem énekeltek volna, mert nem ismerték azokat a népdalokat.

– Engedjen ki a lakásból – kérlelte Teofil. – Soha többet nem jövök erre.

– Nem úszod meg ilyen könnyen – mondta M. H. J., mert szeretett volna még egy kicsit dicsekedni.

– Mit akar velem csinálni?

– Majd meglátod hamarosan – mondta M. H. J., bár maga sem tudta, hogy mit kezdjen Teofillel. Szeméhez emelte a színházi látcsövet, és lenézett a ház elé, de még mindig nem mozgott odalent senki.

Visszatette a látcsövet az asztalra, Teofil, ki tudja miért, utánanyúlt. M. H. J. az asztalra csapott a balta élével, a fiú riadtan hátraugrott, majdnem felborult a székkal.

– Maga megőrült – dadogta. – Kis híján levágta az ujjaimat.

– Egyszer lefegyvereztem egy elmebeteget – mondta M. H. J. – Dühöngő őrült volt, nagy konyhakéssel támadt rám, a közelben nem volt senki, egy félig kihalt falu házának udvarában dulakodtunk, és én elvettem tőle a kést. Később halat pucoltam azzal a késsel.

– Én nem akarom megtámadni magát – mondta Teofil.

– Egy szakállas terroristával is elbántam – mondta M. H. J. – Szállodaszobában rontott nekem, ott bántam el vele.

– Igazi terrorista volt?

– Igazi. A hadügyminisztert is megtámadta. És felforgató tartalmú könyveket írt és terjesztett.

M. H. J. ekkor már kifogyott a történetekből, fogta hát a színházi látcsövet, és még egyszer kinézett az ablakon. És végre megérkezett a széparcú guberáló asszony, a szemetes kannákban turkált, szedte ki a kenyérdarabokat, és egy nagy csaláncsákba rakta őket. M. H. J. merően nézte a kis látcsőn keresztül, Teofil akár el is szökhett volna most a lakásból, de moccani sem mert a széken, és végül az asszony megfordult, és felnézett a szemetes kannák mellől. M. H. J. buzgón integetni kezdett neki, amivel azt akarta tudtára adni, jöjjön fel minél gyorsabban a lakásba. Az asszony tanácstalanul széttárta a karját, mert nem értette, hogy mit akar tőle M. H. J. De ő addig integetett az ablakból, míg végül a széparcú guberáló asszony letette a félig megtelt zsákot, két tenyerét a szoknyájába törölte és elindult a ház felé.

– Egy gyönyörű nő jön fel hozzám – mondta nem kis büszkeséggel M. H. J. Teofilnak. – A város szélén lakik, és disznókat hizlal. Mindennap begyűjti a kenyérdarabokat a szemetes kannákból, ezzel hizlalja a disznókat, és rengeteg pénzt keres velük.

– Nem hiszem, hogy gyönyörű nő – mondta Teofil. – Aki nap mint nap a szemében kotorász...

– Fogd be a szád! – förmedt rá M. H. J.

– És azt sem hiszem, hogy maga olyan simán elbánt azzal a terroristával – mondta Teofil.

– Pedig elhiheted. Egy lengyel városban történt a dolog, a város régi emeletes házai fölött egész nap varjak károgtak. Sohasem láttam annyi varjút nagyváros felett. Itt rontott rám a terrorista, de én elbántam vele.

– Mit tenne, ha most felugranék és kirohannék a lakásból? – kérdezte Teofil.

– Utánad dobnam a baltát, és pontosan eltalálnálak a két lapockád között – mondta M. H. J. – Engem Zöldi Jóska tanított baltadobálásra.

– Az meg kicsoda?

– Ácsmester. Húsz méterről is belevágta az ácsbaltát a gerendába. Valamikor falusi háztetőket építettünk együtt.

Ekkor csöngettek. M. H. J. felállt, intett Teofilnak, hogy maradjon nyugton, az ajtóhoz ment és kinyitotta. A széparcú guberáló asszony állt az ajtó előtt, rémulten felemelte a kezét.

– Jézusom! Mit akar azzal a szekercével?

M. H. J. most egész közlelről ismételten megcsodálta az asszony szép, lágy vonású fehér arcát, és udvariasan azt mondta:

– A baltától ne féljen, nem fogom maga ellen fordítani. Én csak az arcát és haját szeretném megsimogatni.

– Tulajdonképpen nem is ismerem magát – mondta az asszony. – Mindössze egyszer találkoztunk a szemeteskannánál, amikor én magának ajándékoztam azt a színházi látcsövet, amit a szemétben találtam. De ez önt nem jogosítja fel semmire.

– Tudom – mondta továbbra is udvariasan M. H. J. – Viszont szükségem van a segítségére. Fáradjon be.

Az asszony belépett az előszobába, ruhájából savanyú szemszag áradt, szétnézett, és azt mondta:

– Elég nagy rendetlenség van magánál.

– Jöjjön be a szobába, és üljön le – mondta M. H. J.

Az asszony bement a szobába, leült az ágyra, M. H. J. is leült a maga helyére, és az íróasztal másik oldalán kuporgó fiatalemberre mutatott.

– Ez itt Teofil. Be akart törni hozzám. Így, vörös nyakkendőben.

– És most mit csinál vele? – kérdezte az asszony.

– Szegény Zöldi Jóska, meséltem neki. Kitűnő ácsmester volt Zöldi Jóska, nagyszerűen bánt az ácsbaltával, de aztán elment vendégmunkásnak Németországba, és ott a körfűrész levágta két ujját. Mert ott már nem ácsbaltával, hanem körfűrészszel dolgoznak az ácsok. Most segélyből tengődik.

– Engem miért hívott fel? – kérdezte az asszony.

– Megkérem, hogy vegye át tőlem ezt a baltát – mondta M. H. J. –, és tartsa szemmel Teofilt. Én meg hátrakötöm a kezét, aztán levezetjük az utcára, és megmutatjuk az embereknek, elmondjuk, hogy be-

töréssel foglalkozik, hadd szégyellje magát, később esetleg átadjuk a rendőrségnek.

– Én nem veszem kézbe azt a szekercét – tiltakozott az asszony.

– Kár – mondta szomorúan M. H. J. – Egy fafaragó művésztől kaptam. A világ legjobb fafaragó művésztől. Városok főterein állnak a szobrai. A szobrokat ezzel a baltával faragta ki.

– Engedje el ezt a fiatalembert – mondta az asszony.

– Nem tehetem – mondta M. H. J. – El akarta lopni a száz márkámat.

– Hogyhogy száz márkáját? – hördült fel Teofil.

– Száz német márka a megtakarított pénzem – mondta M. H. J. – Egy hónappal ezelőtt vettem kéz alól feketén abból az összegből, amit az Izsakhárról szóló regényemre kaptam.

– Izsakhár? – kérdezte az asszony. – Jákob és Lea fia, ha jól emlékszem.

– Maga olvassa a Bibliát? – kérdezte M. H. J.

– Régen olvastam – mondta az asszony.

– Ha tudtam volna, hogy csak száz márkája van, nem is próbáltam volna betörni magához – mondta megvetően Teofil. – Most pedig elmegyek.

Felállt, és elindult az ajtó felé.

– Ne mozdulj! – kiáltott rá M. H. J.

Teofil ügyet sem vetett rá, nyugodtan végigment a szobán. M. H. J. eldobta a baltát, az elsuhant Teofil válla felett, és élével belecsapódott a kijárat ajtóba.

Az asszony felsikoltott, Teofil visszafordult, az arca fehér volt, akár az inge, és szinte visított:

– Maga tisztára megőrült!

Azzal kirohant a lakásból.

M. H. J. szomorúan az ajtóhoz ment, kirángatta a baltát, visszament a szobába, érezte, hogy homlokát elönti a veríték.

– Kis híján eltaláltam a szerencsétlen fickót. Pedig nagyon mellé céloztam. Csak meg akartam ijeszteni. Hiába, legalább tíz éve nem dobtam már baltát.

– Megijesztette – mondta az asszony. – Meg engem is halálra rémisztett. Üljön le, és írja a regényét Izsakhárról.

– Elakadtam – mondta elkeseredetten M. H. J.

– Izsakhárról keveset ír a Biblia – mondta az asszony. – Alig néhány mondatot. Aztán később még ír egy Izsakhár nemzetségbeli férfiről, de ez, azt hiszem, valami aljas dolgot cselekedett.

– Izsakhárral csúnyán elbántak a Bibliában – mondta nagyon szomorúan M. H. J. – Jóformán mindent nekem kell kitalálni róla. De azért mi kedvesek is lehetnénk egymáshoz.

– Jöjjön el egyszer hozzánk – mondta az asszony. – Bemutatom a férjemnek. Asztrológus. Horoszkópokat csinál. Elkészíti a maga horoszkópját is.

– Nem hiszek az ilyesmiben – legyintett M. H. J.

– Megnézhetné a disznóimat is – mondta az asszony. – Nagyon szépen híznak.

– Lehet, hogy elmegyek egyszer – mondta M. H. J.

– De most is kedvesek lehetnénk egymáshoz.

– Előbb meg kell fürödnöm – mondta az asszony.
– A szemétben turkáltam eddig.

– Fürödjön meg – mondta M. H. J.

– Jó – mondta az asszony, és felállt.

De nem a fürdőszobába ment, hanem az ablakhoz, és kihajolt. Ismét felkapta mindkét kezét, akár csak akkor, amikor először meglátta a fafaragó művész baltáját.

– Jézusom! Ellopták a zsákomat!

M. H. J. is kinézett az ablakon, aztán a színházi látcsövön is lenézett a szemeteskannákhoz, a zsák nem volt ott.

– Teofil volt – mondta újból elszomorodva. – A kis nyikhaj.

– Miért lopta volna el Teofil? – kérdezte az asszony.

– Disznóknak való kenyérdarabok voltak benne.

– Éhes volt – mondta M. H. J. – Meg kellett volna etetnem. Meg kellett volna tömnöm. Akkor lehet, hogy jó útra tért volna.

– Kezddhetem előlről a kenyérgyűjtést – mondta a széparcú guberáló asszony. – Nem maradhatok most itt.

– Jöjjön fel máskor is – sóhajtott a csalódottan M. H. J.

– Feljövök – ígérte az asszony. – Majd ha ismét talállok valami magának valót a szemétben.

– Hogyan fejezné be ezt a mondatot: „A sivatagi homok felett furcsa árnyak...”

– ...lebegtek... vagy rebegtek.

– Hogyan lebegtek vagy rebegtek? – kérdezte M. H. János.

– Azt nem tudom – mondta a széparcú asszony, és csöndesen kiment a lakásból. Magával vitte a savanyú szemétszagot is.

M. Holló János egy ideig elnézegette a bejárati ajtót, a balta nyomát az ajtó lapján, aztán félretolta a fafaragó művész baltáját, az íróasztal fölé hajolt, és belekezdett egy egészen új mondatba.

A fehér sündisznó

M. Holló János befejezte az Izsakhárról szóló regényének hatodik fejezetét, igen hosszúra sikeredett a fejezet, és M. H. János igen elégedett volt, mert a hosszú regényrészlet jobbára az öszvérekről szólt, márpedig M. H. J. alig tudott valamit az öszvérekről, életében csak egyetlen öszvért látott, valamikor régen, még gyermekkorában egy falusi vásáron, az is módfelett rosszindulatú öszvér volt; amíg a vásározó emberek alkudoztak körülötte, hasba rúgott egy cigány lókupecet, a lókupec összecsuklott és a földre hajtotta a fejét, a vásározó emberek gyorsan becipelték a legközelebbi sátor alá és fölfektették egy kecskelábú asztalra, a sátorban lacikonyha üzemelt, és meztelen karú énekesnő énekelt egy gömbölyű mikrofonba, a lókupecet megittatták rummal, amitől az gyorsan életre kapott, lekecmergett a kecskelábú asztalról, de M. H. J. akkor már csak az énekesnőt bámulta meg a gömbölyű mikrofont, és biztos volt benne, hogy a mikrofon azért van az énekesnő szája előtt, mert a rádióállomások is közvetítik a harsány énekszót, és ezek után még sokáig hitte, hogy a rádiók zeneműsorait a lacikonyhából sugározzák, és emiatt az öszvér kapcsán folyton lacikonyhákat látott maga előtt, ami nagyban megnehezítette az öszvérekről szóló fejezet megírását. Hosszas erőlködés után is csupán annyira emlékezett vissza, hogy az öszvér, mielőtt hasba rúgta vol-

na a kupecot, hátracsapta a füleit. Így azután Izsakhár öszvérei is minduntalan hátracsapták füleiket, amire egyébként jó okuk volt, mert azokban az ősrégi időkben homokvihar tombolt, és a homokvihar érthetően nyugtalanította és idegesítette az állatokat és az embereket egyaránt.

Izsakhár szolgálóival és hajcsáraival több mint kétszáz öszvért terelgetett egy bibliai vásárról hazafelé a táborába, a sivatagban terelgették az öszvéreket, itt kapta el őket a vihar, az erős szél felkavarta a homokot, és nyugtalanította az egyébként is rossz természetű állatokat, és egy ingerült öszvér hasba rúgta az egyik hajcsárt, aki összecsuklott és a homokba fúrta a fejét, jajgatott, mert három bordája is eltörött, nagyon fáj a gyomra és az oldala, nem tudott tovább gyalogolni, erre kerestek egy viszonylag szelíd öszvért, amelyik csak ritkán csapta hátra a füleit, erre felrakták a szerencsétlen öszvérhajcsárt, de ő még a szelíd öszvér hátáról is többször leesett, és üvöltött a fájdalomtól. Ilyen keservesen haladtak előre a sivatagban, később azonban szerencséire alábbhagyott a vihar, és akkor rábukkantak egy sátorra, a sátor előtt hosszú szakállú bölcs öregember üldögélt, és különféle gyógyfüvekből gyógyteákat főzött. A lesérült öszvérhajcsárt megittatták gyógyteákkal, ezek után már nem fáj a gyomra és az oldala, az öszvérek is megnyugodtak valamelyest, füleikkel az ég felé mutattak, ahonnan a vihar nyomán még mindig sárga homokszemek hullottak a karavánra, végül is szerencsésen megérkeztek a tábor-

ba, ahol boldog asszonyok és nevető gyerekek várták őket, és Izsakhár akkor ismét elképzelte, hogy egyszer majd kizöldül a sivatag és kövérré hízott barmok legelésznek a homokdombok között a völgyekben, sőt már-már pálmafákról és narancsligetekről is álmodozott, bár Izsakhár M. H. J. szerint egyáltalán nem volt álmodozó természet, ezt persze nem tudhatta biztosan, jóformán semmit sem tudott Izsakhárról, de hát az öszvérekről is nagyon keveset tudott, mégis megírt róluk egy hosszú fejezetet.

M. H. J. tehát elégedett volt, és arra gondolt, hogy pihenhetne néhány napig, esetleg megpróbálhatná újból felcsalogatni a lakásába a széparcú guberáló asszonyt, akit az öszvérek miatt eléggé elhanyagolt az utóbbi időben. Fogta hát a kis színházi látcsövet, amelyet valamikor a guberáló asszonytól kapott, az ablakhoz ült, és figyelte a szemeteskannákat. Szép napsütéses reggel volt, az emberek álmosan jöttek ki a bérházakból, és siettek valahová dolgozni, M. H. J. tudta, hogy időnként őt is figyeli valaki egy katonai távcsővel a szemközti bérházból, de most nem törődött ezzel, a széparcú asszonyt várta. És megjött az asszony, sorra járta a szemeteskannákat, szorgalmasan gyűjtögette a kenyérdarabokat a zsákjába, M. H. J. kinyitotta az ablakot, kihajolt a negyedik emeletről, az asszonyra szegezte a kis látcsövet, de a széparcú asszony nem nézett fel, megtöltötte a nagy csalánzsákokat kenyérdarabokkal, aztán vállára dobta a zsákokat és elment, vitte a kenyérdarabokat a disznók-

nak. M. H. J. csalódottan húzta vissza a fejét, egy pillantást vetett a szemközti bérházra, mintha ismét látta volna a rászegeződő katonai távcsövet, de ezúttal sem törődött vele.

Délután újból megjelent a széparcú asszony, megint telerakta zsákját kenyérdarabokkal, és akkor végre felnézett M. H. J. ablakára. M. H. J. integtetett neki, az asszony visszaintett, mintha amúgy is fel akart volna jönni hozzá, és mutatott is valamit a jobb tenyerén, valami fekete tárgyat, M. H. J. azonban a gyöngye kis színházi látcsővel nem tudta megállapítani, hogy mit tart a kezében. Az asszony akkor feljött hozzá a negyedik emeletre.

M. H. J. szélesre tárta lakása ajtaját, kedvesen mosolygott a széparcú guberáló asszonyra, az meg kissé pihegve azt mondta:

– A múltkor, amikor feljöttem, egy szekercével várt rám az ajtóban.

– Akkor éppen egy betörő rontott rám – emlékeztette az asszonyt M. H. J. – Teofilnak hívták az illetőt, de én elbántam vele.

– Emlékszem Teofilra – mondta az asszony. – Ijedt, sovány fiúcska volt, balta nélkül is elbánhatott volna vele. Hol van most a baltája?

– A megszokott helyén – mondta M. H. J. – A szekrény aljában a fényképalbumok és a levendulás zacskó mellett.

M. H. J. becsukta az ajtót, az előszobában álltak, az asszony előrenyújtotta jobb kezét.

– Hoztam magának valamit – mondta.

Egy simára csiszolódott fekete kavics volt a tenyerében, akkora lehetett, mint egy egér, és a formája is egérre emlékeztetett, de nem volt farka.

– Olyan, mint egy kis sündisznó – mondta az asszony.

– Pontosan olyan, mint egy sündisznó – hagyta rá M. H. J. – És nekem most éppen sündisznóra van szükségem. Az utóbbi időben svábbogarak jelentek meg a fürdőszobámban. Esténként előbújnak a falakból, és egész éjszaka futkároznak a fürdőszobában. Úgy tudom, a sündisznó felfalja a svábbogarakat.

– Ez a sündisznó kőből van – mondta az asszony.

– De otthon a kertünkben van egy igazi sündisznó is.

– A svábbogarak csúfak és buták – mondta M. H. J.

– Nem tudják megkülönböztetni a kővé merevedett sündisznót az igazi sündisznótól. Esténként majd beteszem a fürdőszobába a sündisznómat, a svábbogarak megriadnak tőle és elszöknek a szomszéd épületbe, aminek nagyon örülnék, mert valaki onnan katonai távcsővel szokta figyelni az ablakomat, és ez néha idegesít.

– Nem szeretném, ha valaki meglátná, hogy feljöttem magához – mondta riadtan az asszony.

– Behúztam a függönyöket – nyugtatta meg

M. H. J. – Senki sem láthat be a lakásba, még katonai távcsővel sem. Így hát csak én láthatom magát.

– Megsimogatta az asszony arcát. – Gyönyörű arca van, és mindig olyan holmikat ad nekem, amire ép-

pen legnagyobb szükségem van: színházi látcsövet és sündisznót.

– Az emberek mindenfélét eldobálnak a szemétkébe – mondta az asszony. – Szép holmikat is, de leginkább bűzös holmikat.

– Érzem a ruháján – mondta M. H. J. – Nem a látcső és sündisznó szagát, hanem a romlott ételek savanyú penészszagát.

– Az emberek mindenfélét eldobálnak – mondta ismét az asszony.

– A múltkor abban maradtunk, hogy kedvesek leszünk egymáshoz – mondta M. H. J. – Maga éppen a fürdőszobába készülődött, de aztán mégsem fürdött meg. Pedig napközben nincsenek svábbogarak a fürdőszobában.

Az asszony engedelmesen bement a fürdőszobába, M. H. J. az íróasztalára tette az egérnagyságú sündisznót, leült az íróasztal mögé, és türelmesen várakozott. A savanyú szagú ruha a fürdőszobában maradt, a széparcú asszony egy szál törülközőben bukkant elő, a törülközőt is ledobta magáról, már nem csak az arca volt szép, gyorsan az ágyba bújott, M. H. J. is, és igyekezett kedvesen viselkedni.

A széparcú guberáló asszony az elkövetkező napokban is rendszeresen feljárt a lakásba. M. H. J. igazán jól érezte magát a nehéz és hosszú regényrészlet után, bár ahogy múltak a napok, egyre gyakrabban jutott eszébe, hogy Izsakhárral most már meg kellene dolgoztatni az öszvéreket, ha már olyan viszony-

tagságos körülmények között terelte haza őket, és ha még meg akarja érni, hogy kizöldüljenek körülötte a völgyek, de aztán megnyugtatta magát, hogy a bibliai időkben hosszú életűek voltak az emberek, Izsakhár egy kis szerencsével még azt is megérheti, hogy magasra nőnek a pálmafák, ami nagy elégtétel lesz számára, tekintettel arra, hogy a családi osztozkodásnál neki jutott a legsilányabb földterület. Így hát M. H. J. nem emlegette Izsakhárt a széparcú asszonynak, ellenben többször panaszkodott a svábbogarakra.

– Rosszul sikerült a kísérletem a sündisznóval – mondogatta. – Esténként beteszem a fürdőszobába, a svábbogarak megriadnak tőle, de nem menekülnek el a szomszédba, sem a szemközti bérházba, hanem minden éjjel szétfutnak a lakásba, még az íróasztalomra is felmásznak. Kénytelen leszek elővenni a baltát a szekrényből, és felszeletem a ronda csótányokat.

– Ne beszéljen ilyen szörnyűségeket – kérlelte az asszony. – Irtsa ki a szívéből a gyűlöletet.

M. H. J. azonban továbbra is fenyegetőzött, sőt egy nap még azt is mondta:

– Miután felszelettem a svábbogarakat, a baltát kiteszem az ablakomba. Az az illető, aki a szemközti bérházból szokott idebámulni, ha meglátja a baltát, egészen biztosan megijed tőle. Ő nem tudja, hogy az a balta valamikor egy fafaragó művészé volt, és hogy gyönyörű faszobrok alkotására szolgált, csak annyit fog látni, hogy gyilkos fegyverrel rendelkezem, és

szükség esetén használni is tudom a gyilkos fegyvert, és ezek után talán másfelé fordítja a távcsövet.

– Maga hajlamos a kegyetlenkedésre – állapította meg az asszony.

– Igen – hagyta rá M. H. J. – Hajlamos vagyok a kegyetlenkedésre.

– El kell hogy jöjjön hozzánk – mondta az asszony. – Beszélnie kell a férjemmel.

– Nem szeretek férjekkel beszélgetni – mondta M. H. J.

– Az én férjem nagyon okos ember – mondta a széparcú asszony. – Asztrológus. Elkészíthetné a maga horoszkópját is. De ezenkívül még sok mindenhez ért. Szeretetté változtatja a gyűlöletet, és kiirtja a szívekből a gyűlöletet.

– Jól van – mondta M. H. J. – Egyszer majd elmegyek a férjéhez. De akkor a sündisznójukat is szeretném megnézni. Látni szeretnék egy élő sündisznót, ami felfalja a kártékony rovarokat.

– Még ma elmegyünk a férjemhez.

– Ma estére más terveim vannak – szabadkozott M. H. J. – A Bibliát kell tanulmányoznom, hátha találok benne valami eligazítást a sivatagi és félsivatagi földterületek megműveléséről.

– Ragaszkodom hozzá, hogy még ma beszéljen a férjemmel – mondta meglepő határozottsággal az asszony, és elhúzódott az ágyban M. H. J. mellől.

M. H. J. akkoriban már nagyon kedvelte a guberáló asszonyt, megszokta és jólesett neki, hogy az

mindennap eljött hozzá, így hát felkelt az ágyból, és öltözködni kezdett. Az asszony is gyorsan felöltözött. Lementek a szemeteskannákhoz, M. H. J. szolgálatkészen vállára dobta a kenyérdarabokkal megtömött zsákot, és elindultak a külvárosi családi házak felé. A zsák nyomta M. H. J. vállát, nem hitte volna, hogy a kenyér ilyen nehéz, őszinte tisztelettel gondolt a széparcú asszonyra, aki naponta két zsák kenyeret cipelt haza. Elég sokáig gyalogoltak, a külvárosban M. H. J. látott néhány kocsmát színes cégtáblákkal, szívesen betért volna valamelyikbe, hallotta, hogy a nehéz terheket cipelő emberek általában erős itallal melegítik és erősítik izmaikat, az ő hátizmai is kezdtek elzsibbadni, de nem állt meg és nem tért be sehová, mert az asszony elítélően nyilatkozott a kocsmákról.

– Szaporodnak az efféle bűnös helyek – mondta.
– És szaporodnak a részeg emberek, akikben egyre több a gyűlölet és a kegyetlenség.

– Majd a férje kigyógyítja őket – mondta M. H. J., és szerette volna levenni a zsákot a válláról.

– Sok embert meggyógyított már a férjem – mondta a guberáló asszony. – Magát is meg fogja gyógyítani.

Végre megálltak egy szép családi ház előtt, a házat gondozott kert övezte, a ház és a kert mögött lehetett a gazdasági udvar, mert abból az irányból disznóröfögés és malacsivítás hallatszott. Bementek a kertbe, valahonnan egy vörösesbarna szőrű, jól táplált kutya rohant elé. M. H. J.-re vicsorított, és hangosan uga-

tott. Az asszony halkan rászólt a kutyára, mire az elhallgatott és félresomfordált.

– Meg kell etetnem a disznókat – mondta az asszony. – Velem jön?

– Én a sündisznót szeretném látni – mondta M. H. J.

– A sündisznó csak sötétedés után jön elő – mondta az asszony. – Sötétben vadászik a kártékony rovarokra.

M. H. J. levette válláról a kenyereszsákot, könnyebbülten sóhajtott. Az asszony megfogta a kezét.

– Jöjjön, bevezetem a házukba, és bemutatom a férjemnek. Utána meg kell etetnem a disznókat.

Bementek a házba, a férj egy nappali szoba közepén állt, a szoba nagyobb volt, mint M. H. J. egész lakása, és ebből M. H. J. megállapította, hogy a disznóhizlalás kifizetődő foglalkozás, a férj elégedetten és kövéren álldogált a szoba közepén, sötétbarna tógaszerű ruhadarab volt rajta, a sötétbarna tóga miatt M. H. J.-t kissé a kertben látott jól táplált vörösesbarna kutyára emlékeztette, csak hogy a férj nyakában ezüstitlánc volt, az ezüstitlánc végén meg fehér kereszt lógott, de amikor M. H. J. jobban megnézte, rájött, hogy tulajdonképpen nem kereszt lóg az ezüstitláncon, hanem egy széttárt szárnyú fehér madár, amit talán csontból faragtak ki, de lehet, hogy csak fából, és befestették fehérre. Az asszony bemutatta őket egymásnak, azt mondta, hogy a férjét Ervinnek hívják, azzal elment megetetni a disznókat.

M. H. J. zavartan nézett körül a nagy nappali szobában, és hirtelenében mindent nagyinak látott, a bútorokat és a képeket a falon, de semmit sem nézhetett meg alaposabban, mert Ervin azt mondta:

– Maga gyűlöl engem.

– Nem gyűlölöm – tiltakozott kissé elképedve

M. H. J. – Miért gyűlölném?

– A szemén látom, hogy gyűlöl engem – mondta Ervin. – De azért én egyáltalán nem haragszom magára.

– Én sem haragszom – mondta M. H. J.

– Vallja be, hogy gyűlöl engem – mondta az Ervin nevű férj szinte könnyörögve.

M. H. J. végül ráhagyta.

– Gyűlölöm magát – mondta.

Ervin majdnem boldognak látszott, a mellére mutatott.

– Nézze merően a fehér madarat. Ne nézzen semmi mást, csak a fehér madarat.

M. H. J. merően nézte az ezüstláncon függő fehér madarat, és megint azon gondolkozott, hogy vajon csontból faragták-e vagy fából.

– Megváltozott a tekintete – állapította meg elégedetten Ervin. – Megszelídültek a szemei. Azt hiszem, most már nem gyűlöl engem.

– Nem gyűlölöm – mondta M. H. J.

– Hamarosan szeretni fog engem – mondta magabiztosan Ervin.

– Máris szeretem – mondta M. H. J.

Ervin gyöngéden megfogta a fehér madarat, és diadalmasan azt mondta:

– A Szivárvány Harcosainak a fegyvere! Íme a hatása! Magába szívja a gyűlöletet, pillanatok alatt szeretetté alakítja át, és a szeretetet visszasugározza a gyűlölködő emberre. És a gyűlölködő embert elárasztja a szeretet.

– Engem már elárasztott a szeretet – mondta M. H. J.

– Áldott legyen a Nagy Fehér Madár – mondta Ervin.

– Ki az a Nagy Fehér Madár? – kérdezte M. H. J.

– Ő a mi mesterünk. Ő alkotta meg a Szivárvány Harcosainak fegyverét.

– A kis fehér madarat?

– A kis fehér madarat, amely szeretetet áraszt és gyönyörű szivárvánnyá fonja össze a sokszínű emberiséget.

– Nem maga véletlenül a Nagy Fehér Madár? – kérdezte gyanakodva M. H. J.

– Én a Szivárvány Harcosa vagyok – mondta Ervin. – Egy a sok közül. A Nagy Fehér Madár magasan felettünk áll. Költő és próféta.

– Verseket is ír?

– Igen.

– Miről?

– Természetesen a szeretetről és a békességről – mondta Szivárvány Ervin. – Majd elszavalok néhányat magának.

M. H. J.-nek nem volt kedve verseket hallgatni, ezért azt mondta:

– A felesége azt állítja, hogy maga asztrológus, és hogy sok mindenhez ért. Elkészíthetné a horoszkópot.

– Majd arra is sort kerítünk egyszer – mondta Ervin. – Előbb azonban szeretnék megtudni valamit magáról. Jöjjön, üljön le.

Egy négyzet alakú lapos asztalhoz vezette M. H. J.-t, az asztalt bőrfotelek vették körül. M. H. J. belesüppedt az egyik kényelmes bőrfotelbe, és ismét tapasztalhatta, hogy a disznóhizlalás módfelett kifizetődő vállalkozás. Szívárvány Ervin valahonnan egy papírlapot és egy ceruzát kerített elő, letette M. H. J. elé, és azt mondta, írja le, hogy: „A fák télen fehérek lesznek, de nem hálnak meg.” Aztán írja alá.

M. H. J. leírta, hogy: „A fák télen fehérek lesznek, de nem hálnak meg.” Aztán aláírta.

Ervin kezébe vette a papírlapot, sokáig tanulmányozta, lassan felderült az arca.

– Maga rendkívüli adottságokkal rendelkezik – mondta. – Majdnem zseniális adottságokkal. Erős lélekkel és kitartással rendkívüli dolgokat alkothat.

Tovább nézegette a papírlapot, és lassanként lehervadt arcáról a derű.

– Sajnos, hajlamos a kegyetlenkedésre – mondta szomorúan. – Ez ingataggá teszi, és megakadályozhatja abban, hogy rendkívüli dolgokat alkosson.

– Van otthon egy baltám, azzal tényleg szoktam néha kegyetlenkedni – vallotta be M. H. J.

– A napokban majd még alaposan áttanulmányozom a keze írását – mondta gondterhelten Ervin.

– Most főzök magának a Nagy Fehér Madár teájából.

– A Nagy Fehér Madár teát is készít?

– Megmutatta nekünk a gyógyfüveket – mondta Szivárvány Ervin. – Mi begyűjtjük és megszáritjuk a füveket, aztán gyógyteát főzünk belőlük.

– Hallottam egy bölcs öregemberről – mondta M. H. J. –, aki teával gyógyított meg egy törött bordájú öszvérhajcsárt.

– A mi teánk nemcsak a testi fájdalmakat gyógyítja, hanem a lelki fájdalmakat is – mondta Ervin.

Elment teát főzni, akkor az udvarról bejött a szép-arcú asszony, és mivel már sötétedni kezdett, villanyt gyújtott a szobában. Fáradtnak látszott az asszony, eltűnt az egyik ajtó mögött, de csakhamar előbukkant ismét, ekkor már másik ruha volt rajta, és M. H. J. örült, hogy ennek a ruhának nincs savanyú szagát. Megjelent Ervin is a gyógyteával, felesége is, ő is leült egy bőrfotelbe, és Ervin fehér csészékbe töltötte a teát. M. H. J. ivott a teából, kissé kesernyés, de mégis kellemes íze volt, M. H. J. kezdte magát egészen kellemesen érezni Szivárvány Ervin családi körében. Csöndben iszogatták a teát, M. H. J. úgy érezte, illene néhány dicsérő szót mondania.

– Amikor ideérkeztem, fájt a vállam – mondta.

– Most megszűnt a fájdalom.

– A szívét szorítja még a kegyetlenség?
– Alig szorítja már – mondta M. H. J.
Odakint hirtelen dühösen csaholni kezdett a kutya.
– Előbújt a sündisznó – mondta az asszony.
– Látni akarom a sündisznót – ugrott fel a kényelmes bőrfotelből M. H. J.

Kimentek a házból, a kapuhoz vezető úton M. H. J. fehér labdafélét látott, erre ugatott a kutya dühösen.
– Itt a sündisznó – mutatott a fehér gombolyagra az asszony.

– Fehér sündisznó? – csodálkozott M. H. J.
– Nem teljesen fehér – mondta az asszony.

Rászólt a kutyára, az elhallgatott, a sündisznó akkor óvatosan kinyújtózott, aztán gyorsan beiskolt a sűrű bokrok közé, M. H. J. annyit megállapíthatott, hogy igazi sündisznó volt, sötét sündisznó tüskéssel, de valaki egy széttárt szárnyú fehér madarat festett a hátára.

– Vízálló festékekkel a hátára festettük a Szivárvány Harcosainak fegyverét – magyarázta Ervin. – A kutyánk ugyanis gyűlölte, dühösen ugatott rá, szét akarta tépni.

– A kutya most is dühösen ugatott a sündisznóra – mondta M. H. J.

– Most szeretettel ugatott rá – mondta Ervin.

– Szerintem dühösen ugatott – makacskodott M. H. J.

– A szomszédunk is ezt állítja – mondta szomóruan Ervin. – Ő is gyűlöli a sündisznónkat, mert éj-

szakánként felfingerli a kutyát, és ő nem tud aludni a hangos kutyaugatástól. Azzal fenyegetőzik, hogy megöli a sündisznót.

– Indulnom kell haza – mondta M. H. J. – Sok mindent tanultam ma este.

– Várjon egy kicsit – mondta Ervin.

Besietett a házba, aztán gyorsan visszajött, gyógyteát hozott egy kis papírzacskóban és egy fehér madarat. Átnyújtotta M. H. J.-nek. M. H. J. megköszönte, a zacskót zsebre vágta, a madarat megtapogatta, úgy érezte, csontból van kifaragva, azt is eltette a zsebébe.

– Elkísérem egy darabon – mondta Ervin. – Útközben majd elszavalom a Nagy Fehér Madár néhány versét.

M. H. J. ennek nem örült túlságosan, de nem tiltakozott, elbúcsúzott a széparcú asszonytól, és kiment az utcára Ervinnel.

Odakint Ervin elkezdte szavalni a Nagy Fehér Madár verseit. Kényelmesen ballagtak a szép családi házak és a kivilágított kocsmák között. Ervin csöndesen duruzsolta a verseket, a versek tényleg a szeretetről és a békességről szóltak, de ahhoz képest nem is voltak nagyon rossz versek; M. H. J. arra gondolt, hogy esetleg Ervin is költhette őket, de erről nem szólt semmit, hagyta, hogy Ervin duruzsoljon békességben.

Az egyik kocsmából hangoskodó fiatalok jöttek elő, motoros fiatalok lehetnek, mert bukósikak volt a fejükön. Elállták M. H. J.-ék útját, de nem M. H. J.-t nézték, hanem Ervint.

– Te katolikus pap vagy? – kérdezte az egyik.

– Nem – mondta Ervin.

– Olyan vagy, mint egy katolikus pap. Csuhaban jársz, és nincs szakállad. Gyűlölöm a katolikus papokat, mert uszítanak ellenünk.

Ervin széttárta karjait, előretolta a mellét.

– Nézd a fehér madarat – mondta a fiatalembernek. – Nézd merően a fehér madarat.

A fiatalember merően nézte a fehér madarat, aztán hirtelen előrehajolt, és bukósisakjával Ervin arcába fejezt. Szivárvány Ervin betört orral leült a földre. M. H. J. leguggolt mellé, a fiatalember a vállára tette a kezét.

– Te is madarat hordasz a nyakadban? – kérdezte.

– Nem – mondta M. H. J. – Én a zsebemben hordom a kis fehér madarat.

A fiatalember teljes erőből oldalba rúgta.

M. H. J.-nek megroppantak a bordái, felnézett, és legalább tíz sisakos fejet látott maga fölött.

– Nem szeretjük az olyan embereket, akik madarakat hordanak a zsebükben, a nyakukban vagy a zászlóikon – magyarázta a fiatalember, aki leütötte Ervint és oldalba rúgta M. H. J.-t. – Az ilyen emberek sokszor bántanak bennünket, és mindig forralnak ellenünk valamit. De mi felkészültünk, mert gyűlöljük az egyfejű sasokat, a kétfejű sasokat, a sólymokat és az egyéb madarakat.

– A Nagy Fehér Madár... – kezdte Ervin, de M. H. J. gyorsan a szavába vágott.

– Mi csak inni szeretnénk egy pofa italt, semmi mást nem szándékozunk csinálni – mondta.

– Egy pofa italt megihattok – egyezett bele a sisakos fiatalember. – A madaraitokat meg dobjátok a szemétkébe.

M. H. J. betámogatta a kocsmába Ervint, leültek egy asztalhoz, Ervin orrából még mindig vér szivárgott, és szétmaszatolódott az arcán. M. H. J. két pohár rumot rendelt a pincértől, a pincér hozta a rumot, szánakozva és kissé viszolyogva nézte Ervin véres arcát. Ervin viszont a rumtól viszolygott.

– Igya meg nyugodtan – biztatta M. H. J. – Gyerekkoromban láttam, hogy bölcs falusi emberek rummal gyógyítják fájdalmaikat.

Összesen három pohár rumot diktált bele Ervinbe, ő maga is megivott három pohár rumot. Ezek után Ervin igen bambán nézett a levegőbe, mintha mindennütt fehér madarakat látna, vagy talán azért volt bambá a tekintete, mert hiába kereste a fehér madarakat.

M. H. J. hazavezette Ervint a családi házba. A széparcú asszony a ház előtt üldögélt a kertben, és csendesen sírdogált. Előtte kinyúlva és élettelenül hevert a sündisznó, tüskés hátán a fehér madár is összehúzta szárnyait.

– Megölte a szomszéd – sírdogált az asszony. – Szegény sündisznó átbújt a kerítésen, a szomszéd meg agyonverte egy bottal, aztán visszadobta a kertünkbe.

– A fehér madaraknak ma este nincs szerencsájük – mondta M. H. J.

Az asszony felemelte a fejét, és meglátta Ervin véres arcát.

– Mi történt a férjemmel? – kérdezte rémülten.

– Találkoztunk valakikkel, akik nem kedvelik a madarakat – mondta M. H. J.

Az asszony Ervin arcához hajolt, és letörten megállapította.

– Tökrészeg.

– Most már tényleg haza kell mennem – mondta M. H. J. – Sok mindent megtanultam ma este.

Otthagya Szivárvány Ervint és a széparcú asszonyt, és hazaindult. Elég sokáig tartott, amíg hazaért, egész úton fáj az oldala, és kissé nehezen gyalogolt fel a negyedik emeletre. Bent a lakásban kivette zsebéből a csontból faragott fehér madarat, és letette az íróasztalra a kis fekete sündisznó mellé. Aztán áment a konyhába, ahol látott néhány menekülő svábbogarat, de most nem törődött velük, vizet forralt és teát főzött magának Szivárvány Ervin gyógyfüveiből. Megitta a teát, és akkor úgy érezte, mintha nem fájna már olyan nagyon az oldala.

Talán mégis tud valamit a Nagy Fehér Madár, gondolta akkor M. H. János, lehet, hogy tényleg ért a gyógyfüvekhez, akár az a bölcs bibliai öregember, aki meggyógyította az öszvérhajcsár törött bordáit. Mivel nem volt ezüstitlánca, M. Holló János elhatározta, hogy másnap reggel cukorspárgára fűzi a kis fehér madarat, így fogja a nyakába akasztani, és akkor odaáll a nyitott ablakhoz, és majd meglátja, hogyan viselkedik

a szemközti bérház titokzatos lakója, aki katonai távcsővel szokta őt nyugtalanítani. Ha az illető továbbra is ellenségesen viselkedik, még mindig kiteheti a baltát az ablakba. Arra is gondolt, hogy esetleg fehér madarat fest a kis fekete sündisznó hátára, a svábbogarak akkor talán megszeretnék a sündisznót, köréje gyülekeznének, és nem mászkálnának szerteszét a lakásban. Aztán mégis úgy döntött, hogy a sündisznót nem festi be. A svábbogarak ellen valami mást kell kitalálnia.

Gyógyteák és lőfegyverek

A széparcú guberáló asszony, miután Ervin nevű férjét, a Szivárvány Harcosát felelőtlen suhancok egy kocsmá előtt leütötték, napokig nem jött fel M. Holló János lakásába, még az ablaka felé sem nézett, hajlongott a szemetes kannák felett, gyűjtötte és rakta a zsákba a kenyérdarabokat, aztán vitte haza a hulladékkenyeret a disznainak, amitől a disznók bizonyára szépen híztak, M. H. János azonban nagyon elszomorodott, nem értette, hogy miért neheztel rá a széparcú guberáló asszony, hiszen M. H. J. igazán nem tehetett róla, hogy Szivárvány Ervint orrba verték ott a kocsmá előtt, sőt valaki még M. H. J.-t is oldalba rúgta kétszer. A verekedős suhancok nem szerették a madarakat, vagy talán a háborús hangulat miatt viselkedtek olyan harciasan; bármiért is történt a sajnálatos eset, M. H. J. nem tudta megvédeni Ervint, a fiatalok túl sokan voltak, és bukósikak volt mindegyiknek a fején, ő azonban így is megtett mindent Ervinért, bevezette a kocsmába, rumot itatott vele, aztán hazavezette, másnap pedig, bár még mindig fájt az oldala, és nemigen bízott a Szivárvány Harcosainak fegyverében, cukorspárgára fűzte a csontból készült kis fehér madarat, amelyet Ervintől kapott ajándékba, és a nyakába akasztotta. Igaz, a bal-táját is elővette a szekrényből a fényképalbumok és a levendulás zacskó mellől, és az ablakpárkányra helyezte, de nem azért, hogy elriassza a széparcú guberáló

asszonyt, és ezt az asszony is jól tudhatta, mégsem jött fel hozzá napokig, M. H. J. meg egyre szomorúbb lett, és ha szomorú volt, az írás is nehezen ment neki, pedig folytatnia kellett az Izsakhárról szóló regényt, de ő csak bánatosan ült az íróasztalnál, bámulta az üres papírlapokat, a Szivárvány Harcosainak a fegyvere csüggedten lógott a nyakában. Időnként gyógyteát főzött magának, de most ez sem segített rajta.

Persze nemcsak a szomorúság miatt nem ment az írás. Izsakhár az előző fejezetben öszvéreket vásárolt, és most földet kellett volna művelnie a messzi bibliai vásárról hazahajtott öszvérekkel, M. H. J. azonban, akárcsak az öszvérekről, keveset tudott a sivatagi és félsivatagi földek műveléséről, erre nagyon kevés szakszerű utalást talált a Bibliában, idevágó szakkönyvei nem voltak, és hozzáértő emberekkel sem beszélt a sivatagi földek és egyáltalán a földek megműveléséről, a Bibliáról is csak a széparcú guberáló asszonnyal beszélgetett néha, és egyszer régen Pásthly Mária nénivel, egy jólelkű, halkszavú öregasszonnyal. Pásthly Mária néni valamikor M. H. J. lakását takarította, egy alkalommal be is meszelte a falakat és befestette az ajtókat és az ablakokat a férje segítségével, a férje is nagyon rendes öregember volt, sokdioptriás szemüveget hordott, és ő is halkan beszélt. M. H. J. akkor leültette a két öreget, kifizette a munkájukat, és adott nekik ajándékba egy vadonatúj képes bibliát, szép nagy könyvet, amelyben színes képek voltak, és nagy betűkkel voltak átmesélve bibliai törté-

netek. Az öreg házaspár meghatódott, lapozgatták a képes bibliát, elmondták, hogy örök életükben szegények voltak, sokat kellett dolgozniuk, nem volt idejük olvasni, pénzük sem tellett könyvekre, még bibliára sem, M. H. J. pedig jólesően szemlélgette a két jólelkű embert, és arra gondolt, hogy ha szegényen is, de mégis boldogan éltek le életüket. Pásthly Mária néni később is eljárt lakást takarítani, közben elolvasta a képes bibliát, és amikor M. H. J. megkérdezte, hogy mi a véleménye, könnybe lábadt a szeme, és csak annyit mondott, hogy ő az egész bibliából csupán azt a tanulságot vonta le, hogy az emberek mindig gyilkolták egymást. M. H. J. nem értette, hogy miért könnyezik az öregasszony, de azután egy alkalommal el kellett utaznia valahová hosszabb időre, és át akarta adni a lakás kulcsát Pásthly Mária néninek, mire az riadtan tiltakozott, mondván, hogy esetleg történhet valami a lakásban, és akkor ő ismét börtönbe és bíróság elé kerül. Hogyhogy ismét, kérdezte meghökkenve M. H. J., mire az öregasszonynak újból könnybe lábadt a szeme, és elmondta, hogy ő a férjével volt már vizsgálati fogságban, mert agyonverték egyszülött fiukat. A fiuk ugyanis iszákos, rossz természetű legény volt, éjszakánként részegen járt haza, és rendszeresen verte szüleit, pénzt követelt tőlük, nekik meg kevés pénzük volt, a fiú évekig verte őket, aztán egy éjszaka elkeseredésükben botokkal agyonverték a fiút. Akkor vizsgálati börtönbe és a bíróság elé kerültek, ahol fölmentették őket, mert a szomszédok is tanúsi-

tották, hogy a fiuk hogyan kínozza és sanyargatta a két öreget éveken keresztül, de ők azóta kerülnek minden kellemetlenséget, még beszélni is csak halkan beszélnek. M. H. J. ennek hallatán már majdnem megértette, hogy az öregasszony miért könnyezte meg a képes bibliát. Pásthly Mária néni ezek után hamarosan meghalt agyvérzésben, M. H. J. pedig még sokáig jószívvel emlékezett rá, és most, hogy eszébe jutott vélekedése a bibliáról, arra gondolt, hogy Izsakhár esetleg háborút is kezdhethetne valamelyik szomszédja ellen, és akkor nem kellene földet művelnie és egyéb fárasztó dolgokat végezni, a háborúval mindent meg lehet magyarázni, azt is, hogy miért nem dolgozik az ember, és ürügyet is mindig lehet találni a háborúra, csak hogy Izsakhár sivatagi földjét minden oldalról testvértörzsek vették körül, északon Nafthali, keleten Gád, északnyugaton Zebulon, délnyugaton Manasse nemzetsége élt, és Izsakhár nem akarta bántani saját véreit, bár Manassétól megpróbálhatott volna kijáratot kérni a tengerre, ez biztos háborúhoz vezetett volna, és Manasse egyébként sem tartozott Izsakhár kedvenc unokaöccsei közé, de mégiscsak József fia volt, és József ellen már amúgy is nagy gonoszságot követtek el egyszer, többé még a leszármazottait sem akarta bántani Izsakhár, bármennyire is vágyott a tengerre. Így hát Izsakhár végül mégis kivezette az ösvéreket a karámból, és elkezdte szántani a sivatagi és félsivatagi földet. Kissé kedvetlenül indult a munka, meleg volt azon a homokos bibliai tájon, Izsakhár emberei

is kedvetlenül álltak a faekék mögé, vagyis eléggé nehézkesen kezdődött a regény hetedik fejezete, és akkor valaki becsöngetett M. H. J. lakásába.

M. H. J. egyszerre felvidult, örült, hogy abbahagyhatja a regényírást, és azt hitte, hogy a széparcú guberráló asszony jött fel hozzá. De az ajtó előtt egy bajuszos, marcona képű férfi állt, és hangosan szuszogott.

– Maga közgazdasági szakember? – kérdezte a marcona férfiú.

– Nem vagyok közgazdasági szakember – mondta M. H. J. – Mostanában mezőgazdasággal foglalkozom, de nem sok sikerrel.

– Ebben az épületben lakik egy kiváló közgazdasági szakember. Úgy hívják, hogy Kameni. Lejártam a lábamat ezeken az átkozott lépcsőkön, de nem találom. A térdem meg egyre jobban fáj, tegnap ugyanis leesettem a létráról, amikor a polcokat festettem a boltban.

– Jöjjön be, üljön le, és pihentesse meg a térdét – invitálta M. H. J.

A bajuszos, marcona férfiú besántikált a lakásba, leült az íróasztallal szembeni székre, hasas aktatáska volt nála, azt az íróasztalra tette, kinyitotta, és kivett belőle egy papírlapot, letette az asztalra, és azt mondta:

– Ezt a címet kaptam, azt mondták, hogy itt egy kiváló közgazdász lakik.

M. H. J. leült az íróasztal mögé, félretolta Izsakhárt, egy pillantást vetett a papírra, aztán a nyitott aktatáskára bámult, a táska tele volt pénzzel, még hozzá csupa nagycímletű bankjegyekkel.

– A cím stimmel – mondta M. H. J. kissé akadozó nyelvvel, mert ennyi pénzt még nem látott életében.
– Ez tényleg a mi épületünk. Legjobb lesz, ha becsönget minden lakásba, biztosan előkerül majd a szakember.

A bajuszos férfi viszont eközben észrevette a baltát az ablakpárkányon, ettől az arca már kevésbé látszott marconának, és mintha megbánta volna, hogy kinyitotta a táskáját.

– Miért van az a balta az ablakban? – kérdezte gyanakodva.

– A szemközti épületből valaki időnként távcsővel figyeli az ablakomat – magyarázta M. H. J. – Idegesít, ha távcsővel figyelnek, ezért raktam oda a baltát, hátha ez megriasztja az illetőt.

– A mai időkben ehhez már kevés a balta – mondta a bajuszos férfi. – Pisztolyt vagy puskát kell kirakni az ablakba. Szerezhetek magának pisztolyt, ha akarja.

– Maga fegyvercsempész?

– Kereskedő vagyok. Három boltom van, és eddig óriási hasznót hoztak. Tele vagyok pénzzel, láthatja. De nem tudom mire költeni a pénzemet. Nincs áru a piacon. Feldarabolják ezt az országot, mindenfelé hátrókat húznak. Háború lesz itt hamarosan. Puskákat, pisztolyokat és egyéb lőfegyvereket kell adni-venni.

– Gyógyteákat nem árul a boltjaiban? – kérdezte M. H. J.

– Ma már rendes gyógyteákat sem lehet beszerezni – legyintett a kereskedő.

– Van egy barátom, aki kiváló gyógyteákat készít a Nagy Fehér Madár receptje szerint. Ervinnek hívják, és a Szivárvány Harcosa. Kis fehér madarakat is farag csontokból, ezek a kis fehér madarak a Szivárvány Harcosainak a fegyvere. Itt lóg a nyakamban. Nézze merően, aztán mondja meg, hogy mit érez.

– Semmit sem érzek.

– A Szivárvány Harcosainak fegyvere szeretetté változtatja a gyűlöletet – mondta M. H. J. – A Nagy Fehér Madár állítja ezt, és neki mindig igaza van.

– Ki az a Nagy Fehér Madár, és kicsodák a Szivárvány Harcosai?

– A Nagy Fehér Madár próféta, költő és csodadoktor. Tudja, hogy mit hoz a jövő, gyönyörű verseket ír, és ismeri a gyógynövények titkait. A Szivárvány Harcosai is ismerik a gyógynövények titkait, mert ők a Nagy Fehér Madár tanítványai.

– A csontfehér madarakból nem sok hasznot lehet húzni – mondta a bajuszos kereskedő –, a gyógyteák viszont érdekelnek. Mire jók ezek a gyógyteák?

– Megnyugtatók az idegeket és kiirtják a szívekből a kegyetlenséget – mondta M. H. J.

A kereskedő hosszasan elgondolkozott, közben a bajuszát simogatta.

– Lőfegyverek és gyógyteák, amelyek kiirtják a szívekből a kegyetlenséget – dűnnyögte maga elé.

– A kettő szépen elférne együtt. Jó üzletet csinálhatnánk. Mondja meg a barátjának, hogy hívjon fel telefonon ezen a számon.

Felkapta M. H. J. golyóstollát, maga elé rántott egy üres papírlapot, amelyre Izsakhár veritékes földművelési munkáját kellett volna leírni, gyorsan odaírkantott egy telefonszámot. Aláírta, hogy Gashi.

– Engem Gashinak hívnak – mondta. – Szóljon a barátjának, hogy hívjon fel. Azt hiszem, a közgazdasági szakembernek is tetszeni fognak a gyógyteák.

– A közgazdászt még meg kell találnia – figyelmeztette M. H. J.

– Máris megyek megkeresni, megpihent már a térdem – mondta a kereskedő, aztán bekattintotta megtömött táskáját, és kissé bicegve kiment a lakásból. M. H. J. sóvárogva nézett utána, sajnálta, hogy nem nézhette tovább azt a rengeteg pénzt, amit a Gashi nevű kereskedő a háborús hangulat miatt nem tudott elkölteni.

És akkor végre becsöngetett hozzá a széparcú guberáló asszony. Ott állt a savanyú szagú, szeméttől elkoszolódott ruhájában, és szemrehányóan nézett M. H. J.-re. M. H. J. így is megörült neki, megragadta a kezét, és szinte berántotta a lakásába, gyorsan bezárta az ajtót. Az asszony nem tiltakozott, de továbbra is szemrehányóan nézett rá.

– Tönkretette a férjemet – mondta.

– Én? – csodálkozott M. H. J. – Egyetlenegyszer láttam csak a férjét.

– De akkor rákapatta a szeszes italra.

– Mindössze három pohár rumot itattam meg vele, miután betörték az orrát. Azután szépen hazavezettem.

– A férjem azelőtt csak gyógyteákat ivott, de amióta maga rákapatta a szeszes italra, rumot önt a gyógyteába, és úgy issza. Meg egy testőrt is fogadott maga mellé, egy kivénhedt rendőrt, aki pisztollyal járkal a házunkban. Nem szeretem, ha idegen emberek pisztollyal járkálnak a házamban.

– Hadd járkáljon, ha megfizetik – mondta M. H. J.
– És van miből megfizetniük. A disznóhizlalás jól jövedelmez.

– Engem a férjem állapota aggaszt igazából – mondta gondterhelten az asszony. – Néha az az érzésem, hogy nem bízik már a Szivárvány Harcosainak a fegyverében. Talán a Nagy Fehér Madárban is megrendült a hite.

M. H. J. felmutatta a nyakában lógó kis fehér madarat, és ezt mondta:

– Majd én visszatérítem Ervint a helyes útra. Ismét hinni fog a Nagy Fehér Madárban. De most már dobja le magáról ezt a bűzös ruhát, fürödjön meg, és aztán majd kedvesek leszünk egymáshoz, mint régen.

– Hogyan fogja visszatéríteni a férjemet a helyes útra?

– Majd meglátja. Most vetközzön le.

Az asszony ekkor bevonult a fürdőszobába, levetközött és lezuhanyozott, aztán kijött tisztán és meztelenül, M. H. J. már az ágyban várta, és ismét kedvesek voltak egymáshoz, mint régen. Az asszony már nem nézett rá szemrehányóan, még a regény felől is érdeklődött.

– Mit csinál most Izsakhár? – kérdezte.

– Kínlódik szegény. Szántja az öszvérekkel a sílány sivatagi földet, de még azt sem tudja, mit fog vetni a felszántott földbe, mivel én nem nagyon értek a földműveléshez.

– Alig tud valamit Izsakhárról, alig tud valamit az öszvérekről, nem ért a földműveléshez. Lehet, hogy nem Izsakhárról kellene regényt írnia.

– Izsakhárnak jutott a legmostohább sors a bibliai testvérek közül – mondta M. H. J. – írnom kell róla, hogy utólag megszépítsem az életét.

– Mikor fog segíteni a férjemen? – kérdezte az asszony.

– Akár még ma – mondta tettekrekeszen M. H. J.

– Most jókedvű vagyok, mert maga visszatért hozzám. Ilyenkor mindenkin tudok segíteni. A továbbiakban még Izsakhár is lelkesebben fogja túrni a földet, mint eddig.

Ezután fürgén kiugrott az ágyból, felöltözött, és nyakába akasztotta a Szivárvány Harcosainak fegyverét. Az asszony is felöltözött, és szemmel látható elégedettséggel vette tudomásul, hogy M. H. J. a nyakában hordja a kis fehér madarat, a baltát furcsamód nem vette észre az ablakpárkányon, M. H. J. örült ennek, mert tudta, hogy a guberáló asszony nem szereti a gyilkolásra alkalmas szerszámokat, és mindenféle fegyvertől irtózik.

A ház előtt M. H. J. vállára dobta a nehéz kenyereszsákot, tudta, hogy elég hosszú és keserves út vár

rá, a nehéz kenyérdarabok alatt megfájdulnak majd a hátizmai, de most ezt sem bánta, jókedvű volt, és a nap is szépen sütött, a világ egyáltalán nem látszott olyan vészterhesnek, mint amilyennek a Gashi nevű marcona kereskedő mondta, aki közeli háborút jósolt, amiért a rengeteg pénzét nem tudta mostanában elkölteni. Szóltanul mentek az asszonnyal a bérházak között, mire a külváros és a kertes házak közelébe értek, már tényleg fájtak M. H. J. hátizmai, a vállát felhorzsolták a keményre száradt kenyérdarabok, és ekkor megjelent néhány motoros fickó is, mindegyiknek bukósisak volt a fején, hangosan bömböltették a motorkerékpárokat, lehet, hogy éppen ők lapították szét Szivárvány Ervin orrát és ők rugdosták oldalba M. H. J.-t, a bukósisakban nemigen lehetett felismerni őket, és M. H. J. már majdnem megbánta, hogy nyakába akasztotta a kis fehér madarat, amely most kenyérhordás közben feltűnően himbálódzott a mellén. Nem történt azonban semmi kellemetlenség, minden baj nélkül megérkeztek a guberáló asszonyék szép, kertes házához.

A ház előtt a kertben egy barázdált arcú, magas, sovány férfi tüsténkedett, egy bográcsban kevergetett valamit, a bogrács alatt tűz égett, de a lángok alig látszottak a napsütésben, bár a nap ekkor már lemenőben volt és halványabban sütött, mint amikor M. H. J. vállára vette a nehéz zsákot a bérházak között. A sovány férfi ingujjban szorgoskodott, hátul az övében a gerince tájékán pisztoly volt tűzve a nadrágszíja mögé. Ő volt tehát Ervin testőre, főlegyenese, ami-

kor M. H. J. belépett a kapun és letette a kenyereszsá-
kot, bizalmatlanul méregette M. H. J.-t, de azért kezét
nyújtott neki, és azt mondta:

– Péterfy Sándor vagyok. Kiszuperált rendőr.
Iszákosság miatt nyugdíjaztak. De a pisztolyomat
meghagyták, s még mindig nagyon jól tudok lőni, ott-
hon van három vadászpuskám is, rendszeresen vadás-
szom, és egyáltalán nem iszom, amióta nyugdíjaztak.

– Nekem egy baltám van otthon – mondta M. H. J.

– De nem bánnam, ha lenne egy vadászpuskám is.

– Nem való az mindenkinek a kezébe – mondta
szigorúan Péterfy Sándor.

M. H. J. a bogrács felé mutatott.

– Amikor legutóbb itt jártam, ezen a helyen egy
agyonvert sündisznó hevert.

A sündisznó említésére az asszony gyorsan eltűnt
a ház mögött, bizonyára a disznókat megetetni, Pé-
terfy Sándor meg a háta mögé nyúlt, nyilván a piszto-
lya agyát tapogatta, és fenyegetően azt mondta:

– Amíg én itt vagyok, addig ebben a házban sen-
kit sem fognak bántani. Még egy sündisznót sem.
Maga kicsoda tulajdonképpen?

– Ervin barátja vagyok – mondta M. H. J. – Egy-
szer megmentettem Ervint, amikor garázda suhancok
támadtak rá.

Péterfy Sándor most már kevésbé látszott bizal-
matlannak, a kezét is levette a pisztolyról.

– Birkapaprikást főzök – mondta. – Szereti a birka-
paprikást?

– Nem. Kellemetlen szaga van.
– Az én paprikásomnak nincs kellemetlen szaga.
Ha itt marad vacsorára, meggyőződhet róla.
– Hol van Ervin? – kérdezte M. H. J.
– Azt hiszem, a nappali szobában teázik – mondta Péterfy Sándor.

M. H. J. bement a házba, a tágas nappali szobába. Szivárvány Ervin tényleg ott teázott, kényelmes fotelben ült az alacsony asztal mellett, előtte egy csészében tea gőzölgött. M. H. J. enyhe rumszagot érzett a levegőben. Ervin felállt, sötétbarna tógaszerűség volt rajta, a nyakában most is ott lógott ezüstláncon a Szivárvány Harcosainak fegyvere, az orra ragtapasszal volt leragasztva, ettől igencsak szomorúnak látszott, M. H. J. arra gondolt, hogy ő maga is ilyen szomorú látványt nyújthatott, amikor nem tudott mit kezdeni Izsakhárral és az öszvérekkel, csakhogyan Ervinnek csupán a leragasztott orra volt szomorú, a szeme vidáman csillogott, és mosolyogva mutatott M. H. J. mellére.

– Örülök, hogy a nyakába akasztotta a kis fehér madarat.

– Hiszek a Szivárvány Harcosainak fegyverében – mondta M. H. J., és megpróbált komoly maradni, mert így módon is vissza akarta téríteni Ervint a helyes útra.

– A Szivárvány Harcosainak fegyvere, sajnos, nem minden esetben hatékony – mondta Szivárvány Ervin, de nem látszott boldogtalannak. – Az elvakult

gyűlölet annyira vak, hogy nem érzi a kisugárzó szeretet erejét.

– Járt ma nálam egy szőrös szívű, gyanakvó természetű kufár – mondta M. H. J. – Megnézte a kis fehér madarat, és szemmel láthatóan megenyhült a tekintete.

– Ennek örülök – mondta Ervin, és talponállva hörpintett a teájából. Aztán megkérdezte M. H. J.-t: – Kér teát?

– Kérek – mondta M. H. J. – A Nagy Fehér Madár gyógyteája kiirtja szívéből a kegyetlenséget.

– Rummal kéri a teát?

– Igen.

M. H. J. leült egy kényelmes fotelba, Ervin pedig rumos gyógyteát hozott neki a konyhából, és visszaült a helyére, a másik kényelmes bőrfotelbe. Csöndben iszogatták a rumos gyógyteát, Ervin egyre csillogóbb szemekkel nézett valahová M. H. J. feje fölé, és később azt mondta:

– A múltkor leírta nekem azt, hogy: „A fák télen fehérek lesznek, de nem halnak meg.” Emlékszik?

– Emlékszem – mondta M. H. J. – Alá is írtam ezt a mondatot, amelyet mellesleg maga diktált le nekem.

– Alaposan megvizsgáltam a kézírását – mondta Ervin. – Irigylésre méltóan szárnyaló a képzelete, de sohasem fog feljutni a csúcsra, mert kegyetlen napjaink visszahúzzák a földre és tartósan elültetik szívében a gyűlöletet. Korunk minden emberével ez történik, de magát különösképpen sajnálom, mert szebb időkben rendkívüli dolgokat művelhetne.

– A Nagy Fehér Madár gyógyteája segíthet rajtam – mondta M. H. J. – Bár nem hiszem, hogy tetszene neki, hogy rummal isszuk a teáját.

– Lehet, hogy a Nagy Fehér Madár sem tévedhetlen – mondta Ervin.

– Ne legyen kishitű – mondta még mindig komoly arccal M. H. J. – Maga a Nagy Fehér Madár tanítványa, a Szivárvány Harcosa, ismeri a jótékony gyógyfüvek titkát, és békességet teremthet maga körül.

– A minap eltörték az orrcsontomat – mondta Ervin. – Duhaj fiatalemberek leütöttek, pedig a mellem volt a Szivárvány Harcosainak a fegyvere.

– A duhaj fiatalemberek nem ittak a Nagy Fehér Madár gyógyteájából – mondta M. H. J.

Ekkorra már kiürültek a csészek, Szivárvány Ervin kiment a konyhába, és újból hozott rumos gyógyteát. M. H. J. úgy érezte, most már rátérhet jövetelének és mondanivalójának eredendő céljára. Elővette zsebéből a papírlapot, amire a Gashi nevű marcona kereskedő felírta a nevét és a telefonszámát, a papírlapot Ervin elé tette, és azt mondta:

– Ismerek egy Gashi nevű kereskedőt. Ügyes, mozgékony ember, három boltja van és rengeteg készpénze, de nem tud mit vásárolni a rengeteg pénzén, mert a nyugati országrészek határai mindinkább lezárulnak, leáll az áruforgalom, és szerintem hamarosan polgárháború lesz. Idegnyugtató és békességet árasztó gyógyteákra lenne szüksége, tulajdonképpen a Nagy Fehér Madár gyógyteáira, amelyek kiirtják

a szívekből a gyűlöletet és a kegyetlenséget, és talán megakadályozzák a háborút. Bármikor felhívhatja ezen a számon.

Ervin hosszasan nézegette az eléje rakott papírlapot, és megállapította:

– A számok és az aláírás alapján az illető korlátolt szellemiségű és ravaszkodásra hajlamos ember.

– Bármilyen mennyiségben hajlandó felvásárolni a békességet árasztó gyógyteát – mondta M. H. J.

Ervin kinézett az ablakon, és azt mondta:

– Alkonyodik. Maradjon nálunk vacsorára. A testőröm remek birkapaprikást főz kint a kertben.

M. H. J. elfogadta a meghívást, elégedetten iszogatta a rumos gyógyteát, biztos volt benne, hogy még ezen az estén visszatéríti Szivárvány Ervint a helyes útra, és akkor a széparcú asszony máskor is eljön hozzá és kedvesen fog viselkedni.

Az asszony közben megetette a disznókat, átöltözött tiszta és frissen vasalt ruhába, és megterített az ebédlőben. Mire besötétedett, Péterfy Sándor behozta a bográcsot a kertből. Remek birkapaprikást főzött. Egyáltalán nem volt kellemetlen szaga, M. H. J. sokat evett a birkahúsból, és egy pillanatra arra gondolt, hogy Izsakhár talán több figyelmet szentelhetne a birkatenyésztésnek, a silány sivatagi földet az ösvérekkel a szolgálai is művelhetnék, ő meg a békés birkanyájak gyarapodására ügyelne. Csak egy pillanatra gondolt Izsakhárra, mert vacsora után nagyon megszomjazott, de a tiszta ruhába öltözött takaros házi-

asszony csak vizet tett az asztalra, M. H. J. viszont szívesebben ivott volna bort, vagy legalább sört. Ervin mintha kitalálta volna gondolatát, miután megtörölte a száját és kipihegte magát, azt mondta:

– Elmehetnénk egy pohár sörre valamelyik kocsmába.

– Eddig sohasem jártál kocsmába – mondta ijedten az asszony, és már megint szomorúan nézett M. H. J.-re.

– Most elmegyek egy pofa sörre – mondta Ervin, és felállt. Sötétbarna tógájában olyan volt, mint egy jóltáplált, elégedett szerzetes.

– Megint véres arccal fogsz hazajönni – mondta az asszony majdnem sírva.

– Nem fog véres arccal hazajönni, mert én mellett leszek – mondta Péterfy Sándor, és ő is felállt, belebújt a zakójába, és ezzel eltakarta a gerince mögött lapuló pisztolyt.

M. H. J. is felállt, intett az asszonynak, hogy nyugodjon meg, rendben lesz minden, és szerette volna biztosítani róla, hogy Ervin hamarosan megjavul, de az asszony úgysem hitte volna el neki. Bánatosan nézett utánuk, amikor kimentek a házból.

Abba a kocsmába mentek el, amely előtt a múltkor a sisakos fiúk megverték Ervint és M. H. J.-t. A kocsmában most kevés vendég volt, ők hárman leültek egy sarokasztalhoz, rendeltek két korsó sört és egy üveg ásványvizet. M. H. J. és Ervin gyorsan megitták a sörüket, rendeltek újabb két korsóval. Péterfy

Sándor kedvetlenül kortyolgatta az ásványvizet. Akkor bejöttek a sisakos fiúk a kocsmába. Sokan voltak és igen lármások. Levették fejükről és egy asztalra halmozták a bukósisakokat, ők meg körülülték a többi asztalt, továbbra is lármáztak, és természetesen gyorsan észrevették Szivárvány Ervint.

– Már megint itt van a katolikus pap! – kiáltotta valaki.

Erre csönd lett a kocsmában, az egyik fiú lassan felemelkedett a székéről, és lassan odajött M. H. J.-ék asztalához. Mutatóujjával Ervin mellére bökött.

– Megmondtam már, hogy dobod a szemébe a madarat. Nem szeretjük a madarakat sem a zászlókon, sem az emberek mellén.

– Ez a Szivárvány Harcosainak a fegyvere – mondta Ervin.

– Múltkor az orrodat törtem be, most pedig a fogaidat fogom kivenni – mondta a fiú.

– Az ilyen izgága fickók előbb-utóbb rosszul járnak – szólt közbe M. H. J. – Ismertem egy jószágos öreg házaspárt, azoknak volt egy ilyen rossz természetű fiuk. Egy éjszaka botokkal ők maguk verték agyon a fickót, pedig egyszülött fiuk volt.

A kötekedő fiút nem hatotta meg a jószágos öreg házaspár története, végigmérte M. H. J.-t, és azt mondta:

– Látom, te is a nyakadba akasztottad a madarat. Megetetem veled a Szivárvány Harcosainak a fegyverét.

Péterfy Sándor ekkor a háta mögé nyúlt, elővette a pisztolyát és letette az asztalra. Merev halszemekkel

nézett a fiúra, ilyen merev halszemekkel csak a rendőrök és a volt rendőrök tudnak nézni.

– Menjél innen, fiú – mondta csöndesen.

A fiú nem ijedt meg. A pisztolyra mutatott, és vi-gyorogva kérdezte:

– Ez játékpisztoly?

– Játsszani is lehet vele – mondta Péterfy Sándor, és továbbra is merev halszemekkel nézte a fiú arcát. Kezébe vette a pisztolyt, felfordította és elsütötte.

Gonosz dörrenés hallatszott, a sisakokkal meg-rakott asztalról átlukasztva repült le a legfelső bukósisak. Péterfy Sándor még egyszer elsütötte a pisztolyt, a bukósisakok szétgurultak a kocsmá padlóján.

– Így lehet játszani vele – mondta még mindig csöndesen Péterfy Sándor.

A fiú hátrálni kezdett, még mindig megpróbált bátran viselkedni.

– Hamarosan mi is szerzünk pisztolyokat – szí-szegette, de az arca falfehér lett, és remegett a szája. Az-tán gyorsan sarkon fordult. A barátai is felugráltak az asztalok mellől, felkapdosták a szétgurult bukósisa-ko-kat, és valamennyien kiiskoltak a kocsmából.

Nagy csönd lett a két pisztolylövés után, és M. H. J. megjegyezte:

– Mégiscsak hatásos a Szivárvány Harcosainak a fe-gyvere.

– Néha egy pisztoly is kell hozzá – mondta Pé-terfy Sándor.

– Attól tartok, hogy ezek a fickók tényleg hamarosan szereznek maguknak pisztolyokat – mondta M. H. János.

– Én még mindig jobban tudok célozni, mint ők – mondta Péterfy Sándor.

– Háború lesz hamarosan – sóhajtotta Szivárvány Ervin. – Holnap felhívom azt a Gashi nevű kereskedőt. Rengeteg gyógyfüvet fogok összegyűjteni, mert rengeteg gyógyteára lesz szükség, hogy kiirtsuk a kegyetlenséget a szívekből.

M. Holló János elégedett volt magával, és elégedetten szemlélte Ervin aggódó arcát. A széparcú guberáló asszony tehát ezentúl is feljár majd a lakásába, és ő jókedvűen írhatja bibliai tárgyú regényét.

– Izsakhár mostantól fogva több figyelmet szentel majd a juhtenyésztésnek. Lassan ballag majd a birkanyájak után a csillagos ég alatt.

– Nem ismerem az illetőt – mondta Péterfy Sándor –, de bölcs ember lehet, ha ilyen életet választott magának.

Ezután a pisztolyát gondosan visszahelyezte a gerince mögé.

Égő szemű tevék

M. Holló János megtudta a széparcú guberáló asszonytól, hogy Szivárvány Ervin, a széparcú asszony férje megjavult, visszatért a helyes útra, ismét hisz a Nagy Fehér Madár tévedhetetlenségében, bízik a Szivárvány Harcosai fegyverében, a csontból faragott kis fehér madarak erejében, és többé nem önt rumot a gyógyteákba. Tisztán, szeszmentesen issza a gyógyteát, aminek következtében kitisztult a tekintete, és megtisztult a szíve is, nincs többé szívében félelem, gyűlölet és kegyetlenség, bár még mindig maga mellett tartja Péterfy Sándort, a testőrét, akit iszákosság miatt nyugdíjaztak a rendőrségnél, és aki gerince mögé dugott pisztollyal járkál a házban, ami még mindig idegesítette egy kicsit a széparcú guberáló asszonyt, lassanként azonban kezdte a testőrt is megszokni, mert az sohasem vette elő a pisztolyt a háta mögül, Ervint viszont megnyugtatta a jelenléte, és Péterfy Sándor egyebekben is hasznosította magát, szeretett főzni, rendszerint ő főzte a vacsorát, esténként tüzet gyújtott a kertben, és különféle húsokból gulyást, paprikást vagy pörköltet főzött, amiből Ervin sokat és jóízűen evett, az asszonynak is ízlettek Péterfy Sándor nyílt tűzön főzött ételei, de a legfontosabb mégis az volt, hogy Ervin szívébe visszaköltözött a béke és nyugalom. Ehhez valamelyest hozzájárult a Gashi nevű kereskedő is, akinek három boltja volt, és akit

tulajdonképpen M. H. János hozott össze Ervinnel, ő beszélt neki először Ervin gyógyteáiról és a Szivárvány Harcosainak fegyveréről, ezek után Gashi meglátogatta Ervint, megnézte a Szivárvány Harcosainak a fegyverét, ami szeretetté változtatja a szemekből kisugárzó gyűlöletet, Gashi úgy tett, mintha elhinné ezt, de igen csekély érdeklődést mutatott a kis fehér madár iránt, őt a békességet árasztó gyógyteák érdekelték inkább, elmagyarázta Ervinnek, hogy hamarosan háború lesz, a fejlett nyugati köztársaságok felé máris lezárultak a határok, alig tud már beszerezni minőségi árut, ez biztos jele annak, hogy hamarosan háború lesz, márpedig háborúban nagy keletje van a békességet árasztó gyógyteáknak és természetesen a fegyvereknek. Ervin akkor főzött többfajta gyógyteát, Péterfy Sándor meg tüzet gyújtott a kertben, hogy gulyáslevest főzzön vacsorára. A Gashi nevű kereskedő hosszasan ízlelgette a gyógyteákat, és elégedettnek látszott, megegyezett Ervinnel, hogy kezdetben két-fajta gyógyteát hoz forgalomba, a gyógynövényeket kis fehér papírzacskókba csomagolják, a papírzacskóra kézzel ráírják, hogy: „A Nagy Fehér Madár receptje szerint készült Gyógytea”, ez alá pedig az egyik gyógynövénykeverékre azt írják, hogy „Békességet hoz a szívnek”, a másikkra pedig, hogy „Nyugalmat ad a léleknek”. Ervin javasolta még, hogy Gashi a három boltjában a gyógyteák mellett árusítsa a csontból faragott kis fehér madarakat is, amibe Gashi kedvetlenül ugyan, de beleegyezett, aztán Ervinéknél maradt

vacsorára, de mivel hithű muzulmán volt, előzőleg kifaggatta Péterfy Sándort, hogy milyen húsból készítette a gulyáslevest, a fegyveres testőr megnyugtatta, hogy a gulyáslevest marhahúsból főzte, mire Gashi jóízűen bevacsorázott, majd megkérte Péterfy Sándort, hogy mutassa meg neki a pisztolyát. Péterfy Sándor elővette gerince mögül a pisztolyt, átadta Gashinak, aki elégedetten és mosolyogva forgatta a kezében, talán még elégedettebbnek látszott, mint akkor, amikor a gyógyteákat kóstolgatta, és később félrehívta Péterfy Sándort, és igen sokáig beszélgettek a lőfegyverekről.

Gashi vérbeli kereskedő volt, tudta, hogy mit kell árulnia a boltjaiban. A csontból faragott kis fehér madarakból alig adott el néhányat, a gyógyteákat azonban vették az emberek, megfőzték otthon, megitták, és úgy érezték, hogy békesség költözött a szívükbe és hogy megnyugodott a lelkük, aztán újból vásárolták a Nagy Fehér Madár receptje szerint összeállított gyógynövénykeverékeket. Ervinnek gyorsan kifogyott a készlete, erre felfogadott három asszonyt, kivezette őket a város szélére, megmagyarázta nekik, hogy milyen gyógynövényeket szedjenek a mezőkön és a dűlőutak mentén, az asszonyok szorgalmasan szedték a kamillát, a kakukkfűvet, a zsályát és még sokféle vadon termő növényt, aztán elvitték Ervin kertjébe, ott a fűre terített sátorponyvákra szórták, és amikor a nap megszáritotta a gyógynövényeket, Ervin összeállította a szívet békéltető és a lelket nyugtató keverékeket. Végre Ervin is dolgozott vala-

mit, és pénzt is keresett. M. H. J. meg volt győződve róla, hogy Ervin ez idáig semmit sem csinált, csöndesen kortyolgatta a gyógyteáit, néha csontból kifáragott egy-egy kis fehér madarat, és békés szívvel és nyugodt lélekkel hagyta, hogy széparcú felesége gyűjtögesse a kenyérdarabokat a szemeteskannákból, és hogy a kenyérdarabokon kövérre hizlalja a disznókat, Ervin meg sötétbarna szerzetesi csuhában járkált a tágas szobákban, nyakában ezüstláncon lógott a kis fehér madár, és ő mint a Szivárvány Harcosa lelkesen hirdette a Szivárvány Harcosai bölcs tanítómesterének, a Nagy Fehér Madárnak az igéit, és mikor ezért egyszer duhaj fiatalemberek megverték, Ervin még testőrt is fogadott maga mellé, még erre is tellett a guberáló asszony szorgalmából. Most azonban Ervin is szorgalmas lett, töltögette a papírzacskókat, gyógyteái iránt állandóan nőtt a kereslet, már öt asszony szedgette a gyógynövényeket, sőt Gashi ajánlatára Ervin maga mellé vett még egy Ibrahim nevű fiút is, akinek nyakába akasztott egy kis fehér madarat, beavatta a Szivárvány Harcosainak titkaiba, vagyis megtanította összeválogatni a gyógynövényeket, ettől kezdve Ibrahim töltögette a papírzacskókat, Ervin inkább csak a szervezéssel foglalkozott, de még mindig hasznos és jövedelmező munkát végzett. Ibrahim egyébként Gashi rokona volt, Gashi rendelte sürgősen maga mellé valahonnan a déli országrész hegyeiből, nem akarta, hogy a fiút behívják katonának. Mert Gashinak még valamiben igaza lett. Tényleg kitört a háború

a nyugati országrészekén, egyre több helyen lövöldöztek, és egyre több fiataalt hívtak be katonának. A háború még inkább fellendítette Szivárvány Ervin és Gashi üzletét, a megriadt emberek sok gyógyteát ittak, a kis fehér madarakból is többet vásároltak, mint kezdetben, de az igazi nagy üzlet mégis a gyógytea volt.

M. H. J.-nek mindezt a széparcú guberáló aszszony mesélte el, aki kenyérgyűjtő körútjainak végzetével délutánonként továbbra is feljárt M. H. J. lakására, lezuhanyozott, és ágyba bújt M. H. J.-vel, és igen elégedett volt az életével, még M. H. J. furcsaságait is kezdte megszokni, nem zavarta már túlságosan, hogy az ablakpárkányra állandóan egy éles balta van kihelyezve, és nem szörnyülködött már, ha M. H. J. a svábbogarak kiirtásának módozatait ecsetelte vagy ha kegyeden bibliai történeteket mesélt. M. H. J. is nagyjából elégedett volt az élettel, néha nyugtalanították ugyan a háborús hírek, alapjában véve azonban vidám szívvel írta bibliai tárgyú regényét Izsakhárról, Jákob mostoha sorsú fiáról. M. H. J. kedvelte és sajnálta kicsit Izsakhárt, ezért az atyai áldás lehangoló jóslatával ellentétben a regény hetedik fejezetében Izsakhárnak egyáltalán nem volt mostoha sorsa, igaz, hogy keményen dolgozott a tűző napon, de vidám szívvel ballagott az öszvérek után, szántotta a silány félsivatagi földet, szolgálai is vidám szívvel dolgoztak, az öszvéreket időnként bögölyszerű, gonosz rovarok támadták meg, ilyenkor az egyébként is rosszindulatú állatok ingerlékenyek lettek, de a munka még így

is szépen haladt, Izsakhár háza népe elégedett volt, a szolgák és az öszvérhajcsárok esténként még énekeltek is a karámok mellett, éjszaka pedig nyugodt álmuk volt. Ezt látván Izsakhár úgy érezte, elérkezett az idő, hogy elinduljon korábban tervezett útjára északkelet felé, ahol birkanyájakat őrizték megbízható, derék birkapásztorok. Földművelő embereit utasította, hogy szántsanak továbbra is szorgalmasan és éljenek a vallási előírások szerint, ő meg útnak indult, elment északkelet felé. Megtalálta a derék birkapásztorokat, megsejmelte a birkanyájakat, elégedetten nyugtáztta, hogy szépen gyarapodik a jószágállomány, megdicsérte a derék pásztorokat, azok meg bőségesen megvendégelték Izsakhárt, esténként illatos keleti fűszerekkel ízesített birkahúst főztek neki, és misztikus történeteket meséltek a csillagos ég alatt. A birkapásztorok hívő, de kissé babonás emberek voltak, legtöbbször egy hatalmas elvadult tevéről meséltek, szerintük a hatalmas teve legalább háromszor akkora, mint a normális teve, vérvörös a szőrzete, szemei is vörösen világitanak az éjszakában, időnként dübörögve végigrohan a sivatagon és a legelőkön, ilyenkor hangosan és panaszosan bégetnek a jámbor juhok, a pásztorok meg lemerevednek a félelemtől, mert az állatok és az emberek is érzik, hogy nagy baj közeledik, erős sivatagi vihar jön, amely földre dönti a birkákat és homokkal szórja tele gyapjukat, vagy dögvész lesz és hörögve elhullanak a jószágok, vagy ami legrosszabb, az igaz istentől elrugaszkodott martaló-

cok ereszkednek le a hegyekből, elűzik, sőt leöldösik a békés pásztorokat, a nyájakat meg elhajtják a hegyekbe, ahol nyárson megsütik és megeszik a birkákat, vagy eladják lelkiismeretlen városi kufároknak, akik rendszeresen kereskednek a martalóc bandákkal, mert viszonylag olcsón vásárolják meg tőlük a rabolt jószágokat. A pásztorok azt is elmondták, hogy a hatalmas teve már régen nem járt az ő tájékukon, és, hogy így hallották, nemrég nyugaton, Zebulon földjén jelent meg. Izsakhár kételkedett a hatalmas teve létezésében, de azért mégis elküldött két pásztort Zebulon földjére, hogy tudakolják meg, történt-e valami nagyobb baj arrafelé mostanában. A két pásztor elment nyugat felé, Izsakhár meg elhevert a legelésző nyájak mellett, jóízűen ette az illatos húsokat, hallgatta a birkapásztorok történeteit, és pihentető álmai voltak éjszakánként. De aztán visszatért nyugatról a két pásztor, elmondták, hogy az égő szemű teve tényleg végigszágulzott Zebulon földjén, nyomában pedig lejöttek a hegyekből a martalócok, megöltek sok birkapásztort, a nyájakat pedig elhajtották, Zebulon azonban gyorsan fegyvereseket gyűjtött maga köré, üldözőbe vette a gyilkoló rablókat, még a hegyek előtt utolérte őket, szétverte a martalócbandát, a birkanyájából is sikerült visszahajtani valamennyit, de így is nagy kárt okozott neki a hatalmas teve, és Zebulont igen elkéséřítette embereinek és állatainak halála és pusztulása. Izsakhár is nagyon elszomorodott ezek hallatán, szerette testvérét, Zebulont, sajnálta, hogy

ilyen sorscsapás érte, és éjszaka, amikor nyugovóra tértek a birkanyáják és elaludtak a birkapásztorai is, istenéhez fohászkodott, és arra kérte, hogy kímélje meg őt az égő szemű tevétől.

Eddig jutott M. H. J. a regényírásban, és akkor egy délután azt mondta neki a széparcú asszony az ágyban:

– A férjem arra kéri, hogy holnap reggel jöjjön el hozzánk.

– Nem szeretem, ha a megcsalt férjek maguk elé rendelnek – mondta M. H. J. kedvetlenül, mert akkor éppen Izsakhárra gondolt, és nem tetszett neki, hogy félelem költözött Izsakhár szívébe az égő szemű tevé miatt.

– Az a Gashi nevű ellenszenves kereskedő is ott lesz nálunk holnap reggel – mondta az asszony. – A férjem pedig nem tudja, hogy megcsalom őt magával.

– A Gashi nevű kereskedő egyáltalán nem ellenszenves ember – okvetetlenkedett tovább M. H. J. – Kissé marcona kinézésű ugyan, de nagyon ügyes kereskedő, és gazdaggá teszi Szivárvány Ervint azzal, hogy árusítja a gyógyteáit.

– Férjem a Szivárvány Harcosa, és Kovács Ervin a becsületes neve – mondta az asszony.

– Engedje meg, hogy én továbbra is Szivárvány Ervinnek nevezzem – mondta M. H. J. – És ne vessekedjünk. Béküljünk ki. Legalább mi béküljünk ki mindenkivel ebben a háborús világban. Ajánlom, hogy béküljön ki Gashival is.

– Gashi túl sokat beszélget Péterfy Sándorral, és állandóan a fegyverekről tárgyalnak – mondta az asszony.

– Péterfy Sándor is rendes ember, és jól bánik a pisztollyal – mondta M. H. J. – Egyszer két pisztoly-lövessel kiűzött a kocsmából egy garázda fiatalokból összeverődött bandát.

– Péterfy Sándor is ott lesz nálunk holnap reggel – mondta az asszony.

– Mit akarnak tőlem Ervinék?

– Valamilyen szívességet szeretnének kérni magától. Azt mondják, hogy művészféle ember segítségére lenne szükségük.

– Akkor elmegyek, és segítek rajtuk – mondta M. H. J.

Másnap reggel M. H. J. korán felkelt, megtisztálkodott, felöltözött, és nyakába akasztotta a cukorspárgán lógó kis fehér madarat, bár nem hitt a szeretet sugalló varázserejében. Tehát a Szivárvány Harcosainak fegyverével ment el a külvárosba, ahol Ervinék szép kertés háza állt. Meleg volt már kora reggel, a külvárosi kocsma kinyitottak, a pincérek kihordták már az utcára az asztalokat, az egyik kocsmá előtt bukósisakos fiatalemberek ültek az asztalok körül, motorkerékpárjaikat a fal mellé állították, M. H. J. nem kedvelte a bukósisakos fickókat, mert azok egyszer oldalba rugdosták, és megverték volna még egyszer, de akkor Péterfy Sándor két pisztolylövéssel szétkergette őket. Most viszont M. H. J. nem kis meglepetésére

Péterfy Sándor ott ült a fiúk között, és barátságosan beszélgetett velük. M. H. J. lassan odament az asztalok közé, és leült egy üres székre. A bukósisakos fejek feléje fordultak, és igen barátságtalan szemek néztek rá. M. H. J. Péterfy Sándorra mutatott.

– Ez az úr jó barátom. Pisztolya van, és remekül tud vele célozni.

Ekkor újabb meglepetés érte M. H. J.-t.

– Nekünk is vannak pisztolyaink – mondták a sisakos fiúk, hátuk mögé nyúltak, és a gerincük tájékáról pisztolyokat vettek elő. Maguk elé rakták a pisztolyokat az asztalokra.

M. H. J. nyelt egyet, és kissé ostobán azt kérdezte:

– Fegyverviselési engedélyetek van?

– A rendőrségnél kedvelnek engem – mondta Péterfy Sándor. – Igaz, hogy iszákosság miatt kiszúperáltak, de azért még sokan kedvelnek engem, és tudják, hogy mostanában nem iszom.

– Maga hogy kerül ezek közé a harcias fiúk közé? – kérdezte M. H. J.

– Megbarátkoztam velük – mondta Péterfy Sándor. – Derék fiúk ezek, és lelkes hazafiak. És én majd megtanítom őket pontosan célozni a pisztolyokkal. Délután kimegyünk a város melletti mezőre, és majd gyakorolunk.

– Azon a mezőn szorgos asszonyok gyógynövényeket gyűjtenek – mondta M. H. J.

– Elférünk mi is a gyógynövények között – mondta Péterfy Sándor.

- És a szorgos asszonyokra nem fogunk lőni.
- A Szivárvány Harcosainak fegyverét kelle-ne hordanotok – mutatott M. H. J. a nyakában függő kis fehér madárra. – Ez szeretetté változtatja a gyűlöletet.
- Menjen a fenébe azzal a vacakkal – torkolták le a sisakos fiatalemberek. – Ki akarják irtani a testvéreinket. Harcolni fogunk értük.
- Nem láttatok errefelé valamelyik éjszaka egy égő szemű hatalmas vörös tevét nyugat felé száguldaní? – kérdezte M. H. J.
- Sohasem láttunk tevét errefelé – mondták a fiúk. – Az éjszaka tankok mentek nyugat felé, most már biztosan a Duna túlsó partján vannak. Mi is hamarosan elmegyünk a tankok után.
- Délután találkozunk, most tegyék el a pisztolyokat – mondta a fiúknak Péterfy Sándor, aztán intett M. H. J.-nek. – Ervinék várnak bennünket.
- A bukósisakos fiatalemberek engedelmesen el-tüntették a pisztolyokat, M. H. J. meg elindult Péterfy Sándorral Ervinékhez. M. H. J.-t kicsit lehangolta az imént látott sok pisztoly, halkan azt mondta:
- Nem hiszem, hogy okos dolog volt fegyvervise-lési engedélyt adni ezeknek a lelkes fickóknak.
- Így legalább tudjuk, hogy kik hordanak fegy-vert – mondta Péterfy Sándor. – Esetleg azt is meg-tudhatjuk, hogy kik árusítanak titokban fegyvereket. Nekünk, felelős felnőtteknek tudnunk kell az efféle dolgokról.

– Maga még mindig a rendőrségnek dolgozik?
– Néha segítetek nekik, és ők is kedvelnek engem.
– Attól tartok, hogy a lelkes fiúk itthon is lövöldözni fognak.

– Kimennek a frontra. És amikor onnan visszajönnek, már nem lesznek ilyen lelkesek.

– Nem biztos, hogy mindenki visszajön közülük
– mondta M. H. J.

– Nem biztos – hagyta rá Péterfy Sándor. – De hagyjuk most ezt, törődjünk inkább a gyógyteákkal.

Megálltak Ervinék háza előtt, a kertben leterített sátorponyvákön gyógynövények száradtak a napon, sokféle gyógynövény volt a ponyvákra szórva, néhány fajta M. H. J. megítélése szerint közönséges gaznövénnyre hasonlított, de bizonyára ezeknek is megvolt a megfelelő gyógyhatásuk. A gyógynövények között egy kese hajú fiatalember szorgoskodott, bizonyára ő volt Ibrahim, akit Ervin beavatott a Szivárvány Harcosainak egyes titkaiba, gyorsan és hozzáértéssel válogatott a száradó növényekből, és gyorsan töltögette a kis fehér papírzacskókat.

M. H. J.-ék gyógynövények mellett mentek be a házba. Ervin és Gashi már várta őket a nappali szobában, és mindketten megörültek M. H. J.-nek.

– Köszönöm, hogy eljött – mondta mosolyogva Ervin. – Megfőztem már a teát, mindjárt hozom.

– Rumot is hozzon a tea mellé – mondta M. H. J. Ervin ennek hallatán már nem mosolygott, megrovóan azt mondta:

– Mi rum nélkül isszuk a teát. A gyógyteának csak akkor van jótékony hatása a szívre és lélekre, ha tisztán isszák.

– Én rummal kérem – mondta M. H. J. – Az én szívemre és lelkemre most a rumos gyógytea lesz igazán jó hatással.

Ervin csalódottan ment ki a konyhába, Gashi azonban még mindig mosolygott, keményen kezét fogott M. H. J.-vel, és azt mondta:

– Jártam egyszer a lakásán, jól emlékszem magára. Maga az a művészféle ember, aki baltát tart az ablakpárkányon.

– Író vagyok – mondta nem túl büszkén, de azért mégis önérzetesen M. H. J. – És tényleg kiraktam egy baltát az ablakpárkányra.

– Sikerült elriasztani a leselkedő gonosz embereket?

– Nem sikerült – vallotta be M. H. J. szomorúan.
– A szemközti épületből valaki továbbra is katonai távcsővel figyel a szobám ablakát. Sőt, amióta kitört a polgárháború, az illető egyre gyakrabban szegezi rám a távcsövet.

– A baltától ma már senki sem ijed meg – mondta Gashi. – Majd küldök magának egy pisztolyt, azt tegye ki az ablakba.

– Ma reggel sok pisztolyt láttam – mondta M. H. J.
– Emiatt kissé boldogtalan vagyok most.

– Rengetegen vásárolnak lőfegyvert mostanában – állapította meg Gashi.

– Nagy baj történhet, ha mi, felelős emberek nem tudjuk ellenőrizni a lőfegyverek útját – mondta Péterfy Sándor.

Ervin nagy ezüstitálcán behozta a teát, és hozott egy üveg rumot is. Leültek mind a négyen az asztalhoz, kitöltötték a teát a csészékbe, M. H. J. rumot is jócskán öntött gyógyteájába, és nem törődött Ervin rosszalló tekintetével. Iszogatták a gyógyteát, M. H. J. csakhamar úgy érezte, hogy a tea jótékonyan hat szívére és lelkére, és megkérdezte:

– Miért kértetek ide az urak?

Ervin két kis fehér papírzacskót tett M. H. J. elé. Mindkettőn kézírással az állt, hogy „A Nagy Fehér Madár receptje szerint készült Gyógytea”, ez alatt pedig az egyikén azt írta, „Békességet hoz a szívnek”, a másikon: „nyugalmat ad a léleknek”. M. H. J. sokszor hallotta már ezt a szöveget a széparcú guberáló asszonytól, de azért hosszasan tanulmányozta a papírzacskókat, ismét öntött a csészéjébe egy kevés gyógyteát és sok rumot, aztán kérdően nézett a másik három emberre.

– Eddig ilyen csomagolásban árultuk a Nagy Fehér Madár gyógyteáit – mondta Ervin olyan arccal, mintha megbánta volna, hogy házába hívta M. H. J.-t. – Elnyertük a vásárlók bizalmát, a kereslet egyre növekszik gyógyteáink iránt. Éppen ezért úgy érezzük, hogy tetszetősebb csomagolásban kellene árusítani a gyógynövényeket.

– És természetesen drágábban – mondta némi iróniával M. H. J.

– Valamivel drágábban, de sokkal szebb papírzacskóban – mondta Gashi. – Maga művészféle ember, talán javasolhatná...

– Iparművészt vagy festőt kellett volna idehívniuk – mondta M. H. J.

– Az íróknak általában sokkal jobb ötleteik vannak, mint a festőknek – mondta Gashi. – Szárnyalóbb a képzeletük.

– Ez igaz – mondta kissé felvillanyozva M. H. J., és mivel nem volt semmilyen ötlete, elgondolkozva bámulta Szivárvány Ervint, aki mereven üldögélt sötétbarna csuhájában, nyakában ezüstláncon lógott a Szivárvány Harcosainak fegyvere, és Ervin csalódottan látszott, mert továbbra sem tetszett neki, amiért M. H. J. sok rummal issza a gyógyteát. M. H. J.-t feldühítette Ervin csalódottsága és kételkedése, így hát lassan és megfontoltan előterjesztette javaslatát: – Sötétbarna papírzacskókba kell csomagolni a gyógynövényeket. Az eddigi szöveg nagyjából maradhat, csak át kell csoportosítani és valamelyest lerövidíteni, hogy frappánsabban hangozzék. A barna papírzacskók egyik oldalára fehér betűkkel rá kell nyomtatni, hogy „A Szív Békéje”, illetve „A Lélek Nyugalma”, ez alá valamivel nagyobb betűkkel azt, hogy: „Gyógytea”, a zacskó legaljára pedig felfelé ívelő félkörben kis díszes betűkkel rányomtatnák a már bevált szöveget, hogy: „A Nagy Fehér Madár receptje szerint”. A sötétbarna papírzacskó másik oldalára széttárt szárnyú fehér madarat lehetne nyomtatni, mintegy védjegyként, a fehér

madár bal szárnyára felírhatnánk, hogy a „Nagy Fehér Madár a Szivárvány Harcosainak világszerte elismert tanítómestere”, a jobb szárnyra pedig azt, hogy: „Sok millió embert gyógyított meg bolygónkon.”

– A Nagy Fehér Madarat az egész világon ismerik? – kérdezte Péterfy Sándor.

– Természetesen – mondta M. H. J. – Ezt kell rányomtatni a papírzacskókra.

Szivárvány Ervin és Gashi egymásra néztek, és Gashi elégedetten megjegyezte.

– Én mindig kedveltem az íróféle embereket. Rengeteg jó ötletük van.

– Megcsinálhatnánk ezeket a papírzacskókat – mondta óvatosan Szivárvány Ervin, de már látszott rajta, hogy nem neheztel M. H. J.-re, amiért rummal issza a gyógyteát.

– A használati utasítást is fel kell írni valahová – mondta Péterfy Sándor.

– Írják a fehér madár hasára – javasolta M. H. J.

– De ezt már fogalmazzák meg maguk, ez nem írói munka.

– Sötétbarna alapon fehér madár és fehér betűk

– dűnnögte Gashi, és elégedetten dörzsölte a kezét.

– Hatásos lesz, megduplázzuk a forgalmat. Dragomir gyorsan meg fogja csinálni a szép papírzacskókat.

– Ki az a Dragomir? – kérdezte M. H. J.

– Jóbarátom, és mindenhez ért – mondta Gashi.

– Jövő héten már új, tetszetős csomagolásban árusítjuk a gyógyteákat.

– Köszönöm a teát – mondta M. H. J., és felállni készült. – Máris érzem jótékony hatását.

Szivárvány Ervin ekkor váratlan szolgálatkészséggel maga töltött teát és rumot M. H. J. csészejébe, és ezt mondta:

– Még valamit szeretnék kérni magától.

– Micsodát? – kérdezte M. H. J., és ülve maradt.

– Írjon egy könyvet a Nagy Fehér Madárról. Egy rövid, frappáns könyvet a Nagy Fehér Madár jóságáról, bölcsességéről és csodálatos tehetségéről.

– Nem érek rá – mondta M. H. J. – Izsakhárról írok regényt, és Izsakhár most éppen nagy bajban van: földjétől nyugatra véres harcok dúltak, és Izsakhár fél, hogy a véres harcok átterjednek az ő földjére is.

– Gyorsan kiadnánk a Nagy Fehér Madárról szóló könyvet, és jól megfizetnénk – mondta Gashi.

M. H. J. elgondolkozott egy kicsit, még mindig szabódott, de már kevesebb meggyőződéssel.

– Jóformán semmit sem tudok a Nagy Fehér Madárról – mondta.

– Sokat tud róla – mondta Gashi. – Tudja, hogy a Szivárvány Harcosainak világszerte elismert tanítómestere, és hogy sok millió embert gyógyított meg bolygónkon. A többit már könnyű hozzáírni.

– Majd megfontolom a dolgot – mondta rumos teát iszogatva M. H. J. – Előbb mindenestre Izsakhárnak kell békességet teremtenem. A Nagy Fehér Madár meg addig is piacra dobhatna még néhány csodaszert. Mondjuk félelem elleni gyógyteát, vagy egy

olyan csodakenőcsöt, ami elősegíti a lőtt sebek gyors begyógyulását.

Most Gashiék gondolkoztak egy kicsit, Gashi később derűs arccal bólintott Ervin felé, és akkor Szivárvány Ervin azt mondta:

– Majd beszélek a Nagy Fehér Madárral. Bizonyára vannak efféle receptjei, és ő szívesen segít a szenvedő embereken.

Elégedettek voltak valamennyien. M. H. J. kissé kótyagos fejjel ment haza, ágyba feküdt, és délutánig aludt, a széparcú guberáló asszony ébresztette fel, és nagyon hálás volt, amiért M. H. J. segített Szivárvány Ervinnek. Az asszony az elkövetkező napokban is hálasan viselkedett, és két zacskó gyógyteát hozott, immár az új csomagolásban. A sötétbarna papírzacskók a széttárt szárnyú fehér madárral igazán mutatósak voltak, M. H. J. már-már elhitte, hogy az írónak valóban szárnyaló a képzeletük.

Közben írogatta regényét, Izsakhár földjén szerencsére nem bukkant fel az égő szemű teve, a birkapásztoroknak azonban rossz sejtelmeik voltak, Izsakhár néha alig tudta megnyugtatni őket. Aztán egyszer alkonyattájt megjelent Izsakhár egyik földművelő embere, közölte Izsakhárral, hogy nagy földterületet felszántottak már, és elérkezett a vetés ideje, el kellene döntenie, hogy mit vessenek a felszántott földbe. Izsakhár nem tudta, hogy mit vessenek a felszántott földbe, de megígérte, hogy éjszaka majd megfontolja a dolgot.

Azon az éjszakán valaki becsöngetett M. H. J. lakásába, és az ajtaján is türelmetlenül dörömbölt. M. H. J. kinyitotta az ajtót, az Ibrahim nevű kese hajú fiú állt előtte, nyakában a Szivárvány Harcosainak a fegyvere lógott, koffer volt a kezében, és nagyon idegesnek látszott.

– Engedjen be gyorsan – suttogta.

M. H. J. beengedte a lakásba, Ibrahim letette a koffert, zsebébe nyúlt, elővett egy pisztolyt, és M. H. J. kezébe nyomta.

– Gashi küldi magának. Azt üzeni, hogy tegye ki az ablakpárkányra.

M. H. J. nézegette a pisztolyt, és megkérdezte:

– Mit üzent még Gashi?

– Engedje meg, hogy ma éjszaka itt aludjak – mondta Ibrahim. – Reggel az első nemzetközi gyorsvonattal elpucolok az országból.

Bementek a szobába, leültek, Ibrahim még mindig kapkodott levegő után. M. H. J. az íróasztalra tette a pisztolyt.

– Mi történt? – kérdezte.

– Rám talált a katonaság Gashinál. Hozták a behívót, Gashi letagadta, hogy otthon vagyok, de a katonarendőrök a ház előtt maradtak a gépkocsijukkal. A kerteken keresztül szöktem ide magához.

– Ismerek egy csoport harcias bukósisakos fickót, akik önként akarnak kimenni a frontra – mondta M. H. J.

– Felőlem a testvérek gyilkolhatják egymást – mondta Ibrahim.

– Én nem megyek a vágóhídra, ez nem az én háborúm.

– Kár, hogy el kell menned. A gyógyteákkal te is sok pénzt kereshetnél volna.

– Meg a fegyverekkel is – mutatott Ibrahim a pisztolyra.

– Gashi fegyvereket is árul? – kérdezte M. H. J.

– Egy Dragomir nevű pasas irányítja a fegyverkereskedést a városban. Néha Gashinak is juttat néhány pisztolyt, Gashi meg gyorsan eladja őket, mert az emberek félnek, és ilyenkor vásárolják a fegyvereket.

– Hallottam erről a Dragomir nevű pasasról – mondta M. H. J. – Állítólag jóbarátja Gashinak, és mindenhez ért. Gyógyteás zacskókat is készít.

– Hagyjuk most ezt – mondta türelmetlenül Ibrahim. – Meséljen nekem Budapestről.

– Budapestre akarsz szökni?

– Hallottam, hogy néhány itteni magyar fiú már elszökött oda.

– Az itteni magyar fiúk tudnak magyarul.

– Én is megtanultam egy kicsit magyarul Ervinék házában.

M. H. J. nagyvonalakban eligazította Ibrahimot Budapesten. A Keleti pályaudvarnál kezdte, a földalatti vasúttal folytatta, felsorolta néhány szálloda és idegenforgalmi ügynökség nevét, s megemlített néhány sörözőt is. Azután átküldte Ibrahimot a másik szobába, és javasolta neki, hogy próbáljon aludni reggelig. Nem volt benne biztos, hogy Ibrahim aludni

tud azon az éjszakán. M. H. János sem tudott aludni. Megnézte, hogy vannak-e golyók a pisztolyban. Voltak. Aztán arra gondolt, hogy Izsakhárnak is nyugtalan éjszakája van a vetési munkálatok miatt. M. Holló János le is írta ezt, és ekkor Izsakhárnak eszébe jutott, hogy egyszer, amikor a bibliai vásárról hajtották haza az öszvéreket, a homokdombok között találkoztak egy ősz szakállú bölcs öregemberrel, aki gyógynövényekből teát főzött, és meggyógyított egy törött bordájú öszvérhajcsárt. Izsakhár elhatározta, hogy reggel elindul megkeresni a bölcs öregembert, és kellő tisztelettel érdeklődni fog nála a törött bordákat összeforrasztó gyógynövények felől, és majd csak azután dönti el, hogy mivel vesse be felszántott földjét.

Ha majd megritkulnak a csillagok

M. Holló János egy Beretta márkájú pisztolyt kapott ajándékba a Gashi nevű kereskedőtől, akinek három boltja volt a városban, de mégis sokat panaszkodott, mert már hónapok óta nem kapott minőségi árut a nyugati országrészekből, így hát főleg Szivárvány Ervin gyógyteáit árusította tisztes haszonnal, mert a gyógyteák megbékéltették a szíveket és megnyugtatták a lelkeket, az emberek meg vásárolták a gyógyteákat, mert a háborúban békés szívre és nyugodt lélekre vágytak, emellett természetesen lőfegyvereket is vásároltak, és Gashi titokban lőfegyvereket is árusított, sokan árusítottak akkoriban már lőfegyvereket, ezeket is vásárolták az emberek, és nem is titkolóztak, M. H. János egyszer a saját szemeivel látta, hogy a bömbölő motorkerékpárokat kedvelő bukósiskos fiatal emberek egy külvárosi kocsmá előtt fényes nappal pisztolyokat raktak ki az asztalra, egyáltalán nem titkolták, hogy fegyverkeznek, és igen hazafias és harcias hangulatban voltak, elégedetten szemléltek a fejük fölött röpködő katonai repülőgépeket és helikoptereket, és annak is örültek, ha időnként tankok és egyéb páncélozott járművek vonultak nyugati irányba. Péterfy Sándor, az egykori rendőr, Szivárvány Ervin testőre megtanította a harcias fiúkat a fegyverforgatásra, a város melletti tágas mezőn gyakorolták a

célbalövést, közelükben szorgalmas asszonyok szedték a gyógyhatású vadvirágokat Szivárvány Ervinnek, és rémüldöztek a pisztolylövések hallatán, a lelkes fiúk azonban nem lőttek az asszonyokra, csak éjszánként viselkedtek néha felelőtlenül, száguldoztak a motorkerékpárjaikon, és időnként az ég felé lődöztek, amivel igencsak nyugtalanították a „Szív Békéje” és a „Lélek Nyugalma” elnevezésű gyógyteák rendszeres fogyasztóit. Aztán egy szép napon a bukósiskos fiúk lelkesen elmentek a nyugati irányba a tankok nyomán, elmentek a háborúba. Nyugat irányából viszont menekülők érkeztek tömegesen, ők már tudták, hogy nem jó dolog a háború.

M. H. J. is tudta, hogy rossz dolog a háború, nem akart lőni a Berettájával még az ég felé sem, a pisztolyt kitette az ablakpárkányra, az ablakpárkányon még a háború előtti időkből volt ott egy balta is, amivel M. H. J. már régóta fürkésző és ellenségesnek vélt tekinteteket akarta elriasztani, a szemközti bérházból ugyanis egy ismeretlen valaki igen gyakran figyelte katonai távcsővel M. H. J. ablakát, ami a háború beálltával még inkább nyugtalanította M. H. J.-t, kirakta tehát az ablakba a pisztolyt is, ettől kezdve mintha ritkábban meredt volna rá a katonai távcső, de a repülőgépek és a helikopterek még mindig alacsonyan és harsogva repültek el a város felett, úgyhogy M. H. J. ez időben igen mélabúsan morzsolgatta napjait, őszinte szívvel már csak annak tudott örülni, hogy délutánonként feljárt hozzá Szivárvány Ervin felesé-

ge, a széparcú guberáló asszony, ágyba feküdt vele, és kedves volt hozzá, de a széparcú asszony szemében is félelem látszott, félt az alacsonyan repülő harci gépektől, és az sem vigasztalta, hogy nagyot lendült előre férjének gyógyteaüzlete, mert Ervin feje az utóbbi időben mintha megbódult volna a vadvirágok illatától és a gyógynövényekért csordogáló pénz szagától, időnként a maga csöndes módján célzásokat tett arra, hogy a szép kertes házuk udvarában túlságosan bűzlenek a disznóólak, esetleg felszámolhatnák a sertésállományt, és felesége a guberálás helyett felügyelhetne a gyógynövényeket gyűjtögető asszonyokra, hiszen ekkor már tizenöt asszony szedegette és csomagolta a gyógynövényeket, valakinek felügyelni kellett volna a munkájukra, és a gyógyteaék egyébként is több hasznot hoztak, mint a fárasztó disznóhizlalás. A széparcú asszony azonban már vagy tíz éve disznóhizlalással foglalkozott, a szemeteskannákból összegyűjtött kenyérdarabokkal etette disznait, és idővel furcsamód megkedvelte ezt a gusztustalan munkát, és talán annak is örült, hogy guberáló körútjai végén összefekhetett M. H. J.-vel, kedvesek lehettek egymáshoz, és sokat beszélgethettek szép és okos dolgokról. De az alacsonyan röpködő harci gépek megjelenésével már egyre kevesebbet beszélgettek az ágyban, és akkor is főleg a vadvirágokról és a disznókról.

Izsakhárról már alig beszélgettek ebben az időben, pedig M. H. J. még mindig írta regényét Izsakhárról, bár a repülőgépek, a helikopterek és a nyugat felé vo-

nuló páncélosok őt is megrettentették néha, így aztán Izsakhár napokig tétován bolyongott a bibliai pusztaságban, négy hűséges embere kísérte ezen az útján, egy nagyon öreg és nagyon bölcs öregembert kerestek, akiről tudták, hogy ismeri a gyógynövények titkait, és csodatevő gyógyteákat főz valahol a homokdombok között, csakhogy arrafelé a sivatagban nehéz volt tájékozódni, a homokdombok változtatták formáikat, sőt a helyüket is, Izsakhárék sok vargabetűvel kóvályogtak a forró homokban, a nap is forrón süttött a fejükre, az éjszakák meg hidegek voltak, és ilyenkor egészen közéről hallották az éhes ragadozó állatok dühös csaholását vagy panaszos vonítását. Végül mégiscsak megtalálták a bölcs öregembert. Kopott, szakadozott sátor előtt ült az öregember, és természetesen gyógyteát főzött, Izsakhárék tisztelettel köszöntötték, aztán kimerülten leheveredtek a tűz köré, esteledett már, a levegő kezdett lehűlni a sivatagban, az öregember gyógyteát adott Izsakháréknak, amitől már nem érezték magukat nagyon fáradtnak, és nem is fáztak, az öregember tényleg értett a gyógyteák készítéséhez. Izsakhár akkor elmondta, hogy a jámbor birkapásztoroktól azt hallotta, hogy időnként egy hatalmas, égő szemű teve rohan végig a sivatagban, és ez mindig valami nagy bajnak az előjele, az égő szemű teve nemrégén nyugaton, Zebulon földjén száguldott végig, és nyomában istentől elrugaszkodott maraltócok jöttek, akik legyilkolták Zebulon embereit és elrabolták a birkanyájukat. Az öregember bólogatott,

elgondolkozva simogatta a szakállát, ahogyan azt a bibliai bölcs öregemberek szokták, azt mondta, hogy igazat beszélnek a birkapásztorok, ő nagyon hosszú élete során látta is néhányszor az égő szemű tevét, nyomában valóban mindig valamiféle baj zúdult az emberekre, és ilyenkor sokan elzarándokoltak hozzá gyógyteát inni, vágott és szúrt sebeiket gyógyították, az igazi nagy szerencsétlenséget azonban nem az égő szemű teve jelzi, hanem az, amikor a tiszta égen nagyon-nagyon megritkulnak a csillagok, és még a sivatagi homok is koromfeketének látszik, ilyenkor nagy öldöklések következnek, és a nagy öldöklések után még ő sem tud elég fájdalomcsillapító gyógyteát főzni a jajgató embereknek. Izsakhár ekkor érkezettnek látta az időt, hogy rátérjen jövetelének céljára. Beszélt gazdag jószágállományáról, és arról, hogy ösvéreivel nagy földterületet szántott fel, és hogy a felszántott földbe gyógynövényeket szeretne vetni. Az öregember egyelőre még nem akarta elárulni gyógyteáinak titkát, inkább magáról mesélt, elmondta, hogy őt Zahavánnak hívják, és Ézsau nemzetségéből származik, amin Izsakhár módfelett elcsodálkozott, mert tudta, hogy Ézsau népével már réges-régen elköltözött a Széir hegyére és annak környékére, nem értette, hogy a bölcs öregember miért maradt itt Jákob ivadéka között, Izsakhár földjén, de az öregember azt már nem magyarázta meg, nyugovóra tért sátorában. Izsakhárt nem kedvetlenítette el az öregember titkolózása, biztos volt benne, hogy egyszer majd beszélni

fog a gyógynövényekről is, meg egyébként is, azon az éjszakán rengeteg csillag volt az égen, a gyógytea is jótékonyan hatott, úgyhogy Izsakhárék nyugodt és bizakodó lélekkel aludtak el a tűz mellett.

M. H. J. regényének e fejezetében olyan gyakran emlegette a gyógyteákat, hogy ő maga is megkívánta a gyógyteát, elhatározta hát, hogy elmegy Ervinhez, a Szivárvány Harcosához. Az utóbbi időben egyébként is gyakran eljár Ervinék szép, kertes házába, örült, hogy kimozdulhatott a bérházi lakásából, Ervinék kertjében kellemesen illatoztak a leterített sátorponyvákön száradó gyógyhatású vadvirágok, és nyüzsgés is volt mindig a kertben, szorgalmas asszonyok széttárt szárnyú kis fehér madárral díszített sötétbarna papírzacskókba csomagolták a gyógynövénykeverékeket a Nagy Fehér Madár receptje szerint, a széparcú guberáló asszony is előbukkant néha a disznóólak felől, kimért udvariassággal köszöntöttek egymást M. H. J.-vel, nem akarták, hogy Ervin megsejtsen valamit gyöngéd kapcsolatukról, így aztán Ervin mindig kedvesen fogadta M. H. J.-t, gyógyteát főzött neki, és csak olyankor borult el a tekintete, amikor M. H. J. rumot kért a teába, márpedig M. H. J. mindig kért rumot, ezt Ervin nem helyeselte, de azért hosszasan elbeszélgettek a békességről és a szeretetről és a Szivárvány Harcosainak fegyveréről, a csontból faragott kis fehér madárról, amelyet a Szivárvány Harcosai a nyakukban hordtak, és amely szeretetté változtatta át a szemekből áradó gyűlöletet, és a Nagy

Fehér Madárról is sokat beszélgettek, Ervin szerette volna, ha M. H. J. könyvet ír a Nagy Fehér Madárról, de M. H. J. szabódott, mert éppen elég baja volt Izsakhárral, és amikor ráunt Ervin szelíd unszolására, kiment a házból, és megkereste Péterfy Sándort, aki vagy a kertben őgyelgett, vagy a közeli kocsmá előtt üldögélt, de jó testőrként onnan is szemmel tartotta Ervinék házát, és a gerince mögött mindig pisztolyt hordott. Péterfy Sándorral általában a háborúról és a lőfegyverekről szoktak beszélgetni.

Péterfy Sándor most éppen a kocsmá előtt üldögélt, kávé és ásványvizet ivott. M. H. J. leült a fegyveres testőr asztalához, rumot rendelt magának, és azonnal háborús témákról kezdett beszélni.

– Szerintem a harcoló embereknek rengeteg disznóhúst kell fogyasztaniuk – mondta M. H. J. – A disznóhústól tartósan jóllakottnak és boldognak érzik magukat, és tartósan és boldogan irtják az ellenséget.

– Szerintem a harcoló embereknek elsősorban jófajta szeszes italra van szükségük – mondta Péterfy Sándor. – Méghozzá erős és gyorsan ható szeszes italra. Ettől lesznek igazán boldogok és vakmerőek, és ennek rendszeres fogyasztása után gyilkolják boldogan ellenséges érzelmű embertársaikat. A háborúban mindig adtak jófajta italokat a bátran harcoló embereknek. Most is adnak, úgy hallottam.

– A jófajta italok mellé is disznóhúst kell enni – erősködött M. H. J. – A jóllakott emberek tudnak szívvel-lélekkel harcolni.

Péterfy Sándor kissé gúnyosan nézett M. H. J.-re, és megállapította:

– Az asszony tehát panaszkodott magának.

M. H. J. nyomban óvatosabb lett. Biztos volt benne, hogy Ervin nem tud semmit felesége megingásairól, a kiszuperált rendőrnek azonban jobb szeme volt, nyilván megsejtett valamit M. H. J. és a széparcú guberáló asszony kapcsolatáról. Ezért M. H. J. óvatosan csak ennyit mondott:

– Szorgalmas asszony. És jóformán ingyen hizlalja a disznókat a szemeteskannákból összegyűjtött kenyérdarabokkal. Ezzel sok pénzt hoz a házhoz, és fokozza a harci kedvet is.

– A gyógyteák hozzák a nagy pénzt – mondta Péterfy Sándor, és Ervinék háza felé mutatott. – Ervin tegnap egy szép gépkocsit vásárolt. Egy alig használt Volvót.

M. H. J. végignézett az utcán, Ervinék háza előtt tényleg egy szép fehér autó állt.

– A Nagy Fehér Madárnak csodálatos receptjei vannak – állapította meg majdnem irigykedve M. H. J. – Ervin tulajdonképpen nem is olyan régen kezdett üzletelni a gyógynövényekkel, és máris szép nagy gépkocsit vásárolt magának.

– Polgárháború is kell a gyógynövényekhez – mondta Péterfy Sándor. – Ervin egy szegény menekült honpolgártól vásárolta a gépkocsit.

M. H. J. ennek hallatán hirtelen kiábrándult Ervinből, és őszinte csalódással azt mondta:

– Sohasem hittem volna, hogy Ervin kihasználja mások szerencsétlenségét.

– Ervin jószágos, szelíd lelkű és segítőkész ember – mondta Péterfy Sándor. – Engem is jól megfizet, amiért vigyázok testi épségére, házára és nem kevés pénzére, amit természetesen otthon tárol, mert nem bízik a bankokban, és ebben teljesen igaza van. Tulajdonképpen a szegény menekült honpolgáron is segített, mert megvásárolta tőle a lopott gépkocsit.

– Nem értem – mondta M. H. J., és valóban nem értette, hogy Péterfy Sándor miért beszél lopott gépkocsiról.

– Háború van, uram – magyarázta türelmesen Péterfy Sándor. – A háborúban általában rommá lövik a városokat, leöldösik az embereket, és trágár szavakkal fenyegetik egymást a szembenálló felek. Ilyenkor a jámbor lakosság fejvesztetten menekül. Most is menekülnek a jámbor, békeszerető emberek, nemzeti hovatartozásuktól függően vagy nyugatra, vagy ide hozzánk keletre, és nemzeti hovatartozásuktól függetlenül északra, Magyarországra. Mentik az életüket, mert az emberek szeretnek élni, elhagyják otthonukat, sőt még gépkocsijaikat is. A fölfegyverzett és lelkes katonák, akik igen sok rumot isznak, mint ön is, uram, de egyéb erős szeszes italokat is fogyasztanak, továbbra is fenyegetik és lövik egymást. A trágár módon fenyegetőző és lelkesen lövöldöző fiúk mögött mindig ott settenkednek az ügyeskedő honpolgárok, akik begyűjtik az elhagyott és könnyen mozgítható holmikat, főleg a

gépkocsikat, és azzal elmennek északra, délre, keletre és nyugatra. Szegény menekülteknek vallják magukat, szívszorító történeteket mesélnek arról, hogy lebombázták a házukat, mindenük a tűz martaléka lett, elégték a gépkocsi tulajdonjogát és biztosítását igazoló papírok is, erre a mi emberszerető rendőrségünk pecsétetes igazolást ad a zabrált gépkocsiról, amit azután el lehet adni, és az ügyeskedő honpolgár visszamehet a harctérre újabb zsákmány után nézni. Lehet, hogy én is veszek hamarosan egy olcsó autót magamnak.

– A Nagy Fehér Madárnak csodálatos receptjei vannak – mondta immár másodszor M. H. J.

– Én nem vagyok a Szivárvány Harcosa, és nem értek a gyógynövényekhez – mondta Péterfy Sándor.
– Én a lőfegyverekhez értek.

– Tudom – mondta M. H. J. – Gashi nemcsak gyógynövényeket árul boltjaiban, hanem pisztolyokat is.

– A fegyverkereskedéshez nincs semmi közöm – tiltakozott Péterfy Sándor. – Gashi időnként kikéri a véleményemet a lőfegyverekről, és én ilyenkor hasznos tanácsokat adok neki. Egy Dragomir nevű fickó is eljárogat hozzám, szerintem a városban ő irányítja a fegyverkereskedelmet, neki is hasznos tanácsokat adok, amiért ő igen hálás, a legjobb fegyvereket árusítja, és meg van győződve róla, hogy hazafias cselekedetet hajt végre, mert felfegyverzi veszélyeztetett nemzetét. Persze ő sem dolgozik veszteséggel, időnként engem is megjutalmaz a jótanácsokért.

– Nekem Beretta márkájú pisztolyom van – mondta M. H. J. – Az ablakpárkányon tartom. Azzal riasztgatom a kíváncsiskodó szomszédokat.

– A Beretta jófajta lőfegyver – mondta Péterfy Sándor. – Könnyen kezelhető és igen hatásos. Egyetlen jólirányzott lövéssel leterít minden ellenséges érzelmű embert.

E tartalmas és tanulságos beszélgetés alatt M. H. J. megivott két pohár rumot, elbúcsúzott Péterfy Sándortól, és elment Szivárvány Ervinhez rumos gyógyteát inni. Ervinék háza előtt alaposan megszemlélte a fehér Volvót. Szép kocsi volt. Ilyen szép Volvo autóval jött egyszer M. H. J.-hez Korpa Zoli valamikor évekkel ezelőtt, és egy pohár hideg vizet kért, mert akkor is meleg nyár volt és Korpa Zoli nagyon szomjas volt. Korpa Zoli évekig Svájcban dolgozott ápolóként egy előkelő szanatóriumban, ahol gazdag és nyomorék betegeket abajgatott jó fizetésért, a jó fizetésből vett magának egy Volvo gépkocsit, hazajött, és itthon egy kis faluban megvásárolt egy nagy házat és két skót juhászkutyát, és azt gondolta, hogy boldogan fog élni. Egy ideig boldogan furikázott a Volvóval, a skót juhászkutyákkal díjakat nyert a kutyavásárokon, egy kutyavásáron azonban nagyon megszomjazott, akkor ment fel M. H. J. lakásába, és hideg vizet kért. Azon a meleg nyáron azonban furcsa meghibásodás történt a vízvezetékben, forró víz folyt minden csapból, M. H. J. röstelkedett, Korpa Zoli meg izzadt és szomjazott és amikor szomjasan eltávozott, olyasmit motyogott, hogy visszamegy Svájcba,

mert ott bármikor ihat hideg vizet, és ott vannak még előkelő szanatóriumok, ahol gazdag és nyomorék betegek ápoltatják magukat. A skót juhászkutyákat odaajándékozta valakinek, visszament Svájcba, és azóta is ápolja a gazdag és nyomorék betegeket az előkelő szanatóriumban, itthoni falusi házába a nyugati országrészből menekült családok költöztek be, ő viszont ötszobás lakást bérelt Bázelen, a francia–német–svájci határ mentén, megtakarított pénzét egy német bankban tartja, mert a német bankok adják a legnagyobb kamatot, tágas lakásában vajdasági magyar fiúk laknak, akik egészen Svájcig utaztak a katonai behívók elől, Korpa Zoli megpróbál segíteni rajtuk, bár kissé megkeseredett a szíve a sok menekült honfitársa miatt, és M. H. J. legutóbb azt hallotta, hogy szegény Korpa Zoli igen sokat iszik, néha még az előkelő szanatórium előkelő vendégeit is részegen tologatja a tolókoszikban, sőt a Volvóját is néha ittasan hajtja. Ervinnel ez nem fordulhat elő, gondolta megnyugodva M. H. J., Ervin csak gyógyteát iszik, és bizonyára nagyon fog vigyázni a szép fehér gépkocsijára.

M. H. J. köszönt a kertben szorgoskodó asszonyoknak, aztán bement a házba. Ervin egy éles bicskával ügyködött, kis fehér madarat faragott csontból.

– Hiszek a Szivárvány Harcosai fegyverének erejében – mutatott a kis fehér madárra M. H. J. – Hiszem, hogy szeretetté változtatja a gyűlöletet. Sajnos jótékony hatása csak közelharcban érvényesül, a mai háborúban viszont a harcosok általában távolról lö-

vik egymást, és nem veszik észre, hogy esetleg valakinek a nyakában a Szivárvány Harcosainak szeretetet árasztó fegyvere lóg.

– Maga már megint ivott – állapította meg szomorúan Szivárvány Ervin.

– Svájcban is isznak az emberek – mondta M. H. J.
– Pedig Svájcban már ötszáz éve demokrácia van, kívánság szerint hideg és meleg víz folyik a csapokból, és ott egyáltalán nincs háború.

– Kér teát? – kérdezte Ervin.

– Kérek.

– Rummal?

– Természetesen.

Ervin félretette a bicskát és a kis fehér madarat, elment a konyhába, és hozott gyógyteát és rumot M. H. J.-nek.

– Tegnap beszéltem a Nagy Fehér Madárral – mondta Ervin.

– Én is szeretnék beszélni vele – mondta M. H. J.
– Föltételezem, hogy a Nagy Fehér Madár ősz szakállú, bölcs öregember, aki sok okos dolgot tudna mondani nekem.

– A Nagy Fehér Madár csak tanítványait, a Szivárvány Harcosait fogadja – mondta Ervin.

– Kár – sóhajtott M. H. J. – Én sohasem leszek a Szivárvány Harcosa. Baltát és pisztolyt tartok a lakásomban, és időnként kegyetlenség éled a szívemben, különösen, ha félek valamitől, márpedig mostanában igen gyakran félek.

– A Nagy Fehér Madár megengedte, hogy újabb fajta gyógyteát is készítsünk, olyan gyógyteát, amely legyőzi a félelmet.

M. H. J. úgy emlékezett, hogy a félelem elleni gyógyteát ő javasolta egy régebbi beszélgetéskor, sőt a lőtt sebek gyors begyógyulását elősegítő csodakenőcs gyártását is javasolta, Ervin azonban mintha megfedelkedett volna erről, ami kicsit elkedvetlenítette M. H. J.-t, de azért lelkesen azt mondta:

– Nagyon helyes. Ezt a gyógyteát én is rendszeresen fogom fogyasztani.

– Gyógykenőcsöt is gyártunk majd – mondta Ervin.

– Lőtt sebek gyógyítására?

– Főleg lőtt sebek gyógyítására.

– Annak is nagy keletje lesz, biztos vagyok benne – mondta M. H. J.

– A sertésállományt sürgősen fel fogom számolni – mondta Ervin.

– Eddig jól jövedelmeztek a disznók – mondta M. H. J. – Ingyenkenyéren híztak.

– A disznók bűdösek – jelentette ki Ervin tőle szokatlan keménységgel. – És szegény feleségem is bűdös, szemétszagú ruhában járja az utcákat és szemeteskannákban kotorász. Ezt nem tűrhetem tovább. Jó asszony a feleségem, jobb sorsot érdemel.

– Lehet, hogy a felesége így is elégedett a sorsával – próbálkozott még erőtlenül M. H. J., bár tudta, hogy hiába beszél.

– A disznóólakba gépeket szereltetek be, gépesíteni akarom a gyógyteák és a gyógykenőcs gyártását – mondta Ervin. – A Nagy Fehér Madár is helyeselte a tervemet.

– A Nagy Fehér Madár bölcs ember – adta meg magát M. H. J. – És okos üzletember.

– A Nagy Fehér Madár segíteni akar a szenvedő embereken – mondta megrovóan Szivárvány Ervin. Aztán megkérdezte: – Mikor írja meg róla a könyvet?

– Izsakhárnak sürgősen be kell vetnie gyógynövényekkel a felszántott földjeit – szabódott M. H. J. – Csakhogy Izsakhár nem ismeri a gyógynövények titkait, és ez igen hátráltatja a munkában.

– Maga túl sokat kínlódik Izsakhárral – mondta Ervin. – Félek, hogy nem sikerül majd igazán jó regényt írnia.

– Zavarnak az alacsonyan repülő vadászbombázók és az egyéb harci gépek – mondta M. H. J. – Túl-ságosan zajosak. De az is lehet, hogy nem jó a csillagok állása mostanában.

– Majd megnézzük – mondta elgondolkodva Ervin. – A Nagy Fehér Madártól asztrológiát is tanultam. Majd elkészítem a horoszkópját. Mondja el a születési adatait.

Ervin papírt és tollat vett elő, M. H. J. meg elmondta neki, hogy melyik évben, melyik hónapban és melyik napon született. Ervin azt is tudni akarta, hogy hány órákor született. M. H. J.-nek fogalma sem volt, hogy hány órákor született, ezért azt mondta,

hogy éjjel fél kettőkor. Ervin mindent gondosan feljegyzett, és aztán a szív békességéről és a lélek nyugalmáról beszélt igen sokáig, M. H. J. kissé bágyadtan hallgatta, és itta a rumos teát.

Később kiment az udvarra, a szorgalmas asszonyok még mindig a gyógyhatású vadvirágokkal bíbelődtek, Péterfy Sándor meg fát hasogatott, és azt mondta M. H. J.-nek:

– Ma este nyúlparikást főzök. Itt marad vacsorára?

– Nem – mondta M. H. J. – Ma este egy ősz szakállú, bölcs öregemberrel kell beszélgetnem mindenféle titokzatos dologról.

– Kiváló nyúlparikást tudok főzni – mondta Péterfy Sándor.

– Maga testőr vagy szakács? – kérdezte M. H. J.

– Testőr vagyok – mondta Péterfy Sándor. – Testőr és egykori alkoholist. Minden valamirevaló alkoholista, ha abbahagyja az ivást, újabb szenvedélyt választ, ami boldoggá teszi. Az én szenvedélyem a nyílt tűzön való sütés-főzés. Tényleg nem marad itt vacsorára?

– Beszélnem kell azzal a bölcs öregemberrel. Kísé nehéz ember, nehezen árulja el titkait, lehet, hogy késő éjszakáig kell faggatnom.

– Maga túl sokat kószál éjszaka – mondta Péterfy Sándor. – Ajánlom, hogy ilyenkor vigye magával a Berettát. Szüksége lehet rá.

M. H. J. megköszönte a jótanácsot, hazament, és még akkor este megírta a regényében, hogy az ősz szakállú, bölcs öregember elmondta Izsakhárnak,

hogy milyen fájdalomcsillapító gyógynövényeket termesszen, sőt arra is célozgatott, hogy ismeri egy csodálatos illóolajnak a titkát, ez az illóolaj garantáltan begyógyítja a szúrt és vágott sebeket és összeforrasztja az eltörött csontokat, de ezt a titkot még nem árulta el. Izsakhárnak azonban ennyi is elég volt, négy emberével hazasietett, riasztotta szolgálait és háza népét, elküldte őket a homokdombok közé magvakat gyűjteni. A gyógyhatású vadnövények magvainak begyűjtése, elrendezése és elvetése elég sokáig eltartott, de M. H. J. szorgalmasan dolgozott az elkövetkező napokban is, bár a harci gépek még mindig alacsonyan röpködtek, és éppen azokban a napokban újabb mozgósítás volt a városban, éjjelenként egyenruhába öltöztették a fiatal fiúkat, és elküldték őket nyugati irányba a harctérre, az emberek idegesek voltak, sok gyógyteát ittak és lőfegyvereket vásároltak. Gashi és Szivárvány Ervin szép pénzeket kerestek, a széparcú guberáló asszony viszont egyre szűkszavúbb lett, már a disznókról és a gyógynövényekről is csak ritkán beszélt délutánonként, szótlanul vetette le szemétszagú ruháját, szótlanul zuhanyozott, és szótlanul kuporgott az ágyban M. H. J. mellett.

Egy délután elsírta magát a széparcú asszony.

– Ervin eladta a disznókat – mondta. – Egyetlen malacot hagyott meg, Péterfy Sándor azt is leszúrja ma délután, és estére megsüti nyáron vacsorára.

– Meleg nyarunk van az idén – mondta M. H. J.

– Ilyen meleg napokon főzelékfélét és gyümölcsöt

kell enni. A malachús megfekszi az ember gyomrát és rossz álmokat hoz e nyugtalan éjszakákon.

– Én egy falatot sem fogok enni a malacból – mondta a széparcú asszony.

– Helyesen teszi – mondta M. H. J. – Egyen zöld-borsófőzeléket vagy görögdinnyét.

– Magát is meghívták vacsorára – mondta az asszony.

– Elmegyek – mondta rövid gondolkozás után M. H. J. – Eszem a malac húsból, de közben szomorú leszek.

És aznap este M. H. J. elment Szivárvány Ervinéhez vacsorára. A kertben a vadvirágok mellett Péterfy Sándor akkor már parázs fölött forgatta az utolsó malacot, örömmel üdvözölte M. H. J.-t, és azt mondta:

– Visszajöttek a bukósisakos fiúk a háborúból. Már aki visszajött közülük.

– Még mindig lelkesek? – kérdezte M. H. J.

– Nem lelkesek – mondta Péterfy Sándor. – Bukósisak sincs a fejükön. A gonosz ellenség ugyanis aknavetővel közibük lőtt. Ketten azonnal meghaltak, a másik kettőnek szétroncsolódott a lába, ezeket a lábakat a tábori kórházban lefűrészelték. A többiek, akiknek megmaradt a lábuk, gyorsan hazajöttek, és most attól félnek, hogy visszaviszik őket oda, ahova egykor önként mentek. Négyen közülük bent vannak Ervinnél.

– Sohasem szerették Ervint – mondta M. H. J.

– Mit akarnak tőle?

– Most szeretik Ervint. Megkérték, hogy tanítsa meg őket néhány magyar szóra.

– Miért?

– Szeretnének átrándulni Magyarországra. Azt mondják, hogy a közismerten könnyűvérű magyar nőket akarják leteperni. De Ervin ilyen szavakra tanítja őket, hogy „kenyér”, „tej”, „hús” meg „jónapot”. Szerintem Magyarországon akarnak dekkolni, amíg véget ér a háború. Az aknavető gránátok ugyanis csúnyán robbannak, elhiheti nekem, én értek a löfegyverekhez.

M. H. J. bement a házba, Ervin a nappaliban ült a négy bukósisakos fiúval, akiknek a fején most nem volt bukósisak, ellenben a nyakukban a Szivárvány Harcosainak a fegyvere, a kis fehér madár lógott, és akadozó nyelvvel azt ismételtették, hogy „Legyen szíves megmondani”.

– Nézzetek egymásra, fiúk – mondta M. H. J.

– Nézzétek a kis fehér madarat. Ha gyűlöletet éreztek egymás iránt, a Szivárvány Harcosainak a fegyvere e gyűlöletet szeretetté változtatja, és szeretetet sugároz a szívetekbe.

– Mi nem gyűlölünk senkit – mondta az egyik fiú. Felálltak mind a négyen, és barátságtalanul néztek M. H. J.-re, de azért azt mondta a fiú:

– Magát sem gyűlöljük.

Elköszöntek Ervintől, elmentek. Ervin az asztalra mutatott:

– Ott van a horoszkópja.

M. H. J. leült az asztal mellé, szemügyre vette a horoszkópját. Egy nagy papírlapra nagy fekete kör volt rajzolva, a körben fekete vonalak metszették egymást, és kissé rendezetlenül a csillagok nevei voltak felírva. M. H. J. semmit sem értett a saját horoszkópjából.

– Ez jó vagy rossz? – kérdezte Ervintől.

– Jó – mondta Ervin. – A csillagok állása nagyon-nagyon kedvező. Az elkövetkező három hónap kivételesen hasznos alkotómunkát ígér. Elkezdheti írni a könyvet a Nagy Fehér Madárról.

– Mi lesz, ha a csillagok megritkulnak az égen? – kérdezte M. H. J.

– A csillagok sohasem ritkulnak meg – mondta Ervin.

– Bölcs öregemberek már évszázadok óta mesélnek, hogy időnként megritkulnak a csillagok az égen – magyarázta M. H. J. – Ilyenkor sűrű lesz a sötétség, a fehér falú házak is koromfeketének látszanak, és sok ember meghal.

– Ne féljen, a maga csillagai jól állnak az égen – mondta Ervin. – Szerencséje van, hogy éjjel fél ket-tőkor született.

Ezután Ervin még sokáig magyarázta a horoszkópot, azt bizonygatta, hogy eredményes alkotói időszakba lép M. H. J., és hogy elkezdheti írni a könyvet a Nagy Fehér Madárról. Közben Péterfy Sándor kint a kertben pirosra sütötte a malacot, behozta az ebédlőbe, és szakszerűen felszeletelte. Négyen ültek az asztalnál, de csak hárman ettek a malacból, Péterfy

Sándor, Szivárvány Ervin és M. H. J. sok malachúst fogyasztott, a széparcú asszony azonban görögdynyét evett, és igen szomorúnak látszott. M. H. J. is igyekezett szomorú arcot vágni, bár jólesett neki a malachús, és azt sem bánta, hogy éjszaka esetleg rossz álmai lesznek. Vacsora után a széparcú asszony kísérete ki az utcára, és nagyon szomorúan azt mondta:

– Ezentúl nem mehetek fel minden délután magához. Többé nem kell kenyérdarabokat gyűjtenem. A gyógynövényekkel kell foglalkoznom. Hetente egyszer, legfeljebb kétszer látogathatom meg.

– Én ennek is örülni fogok – mondta M. H. J. ugyancsak szomorúan. – Örülünk mind a ketten. Eddig szemétszagú ruhában járt el hozzám, ezentúl a vadvirágok illatát hozza majd el sivár életembe, és jobban fogjuk szeretni egymást, mint régen.

Sötét volt, amikor elbúcsúztak, de a csillagok még nem ritkultak meg az égen, és M. H. János úgy látta, hogy a széparcú asszony megvigasztalódott valamelyest. M. Holló János azt már nem vallotta be az asszonynak, hogy megfogadta Péterfy Sándor tanácsát, és a Beretta márkájú pisztolyt esténként magával hordja. A pisztoly most is a gerince mögött volt.

Temetések után

Egy meleg nyári délutánon M. Holló János meztele-nül, egyetlen vékony lepedőbe burkolózva aludt ne-gyedik emeleti lakásában, és erős kamillaillatot érzett maga körül, ebből tudta, hogy megérkezett hozzá a széparcú guberáló asszony, akinek már hetekkel ko-rábban lakáskulcsot adott, és aki már hetek óta rend-szeresen eljárt hozzá és kedvesek voltak egymáshoz. Most nem zuhanyozott, hanem leült M. H. J. íróasz-talához, az Izsakhárról szóló regény legújabb fejezetét lapozgatta, és türelmesen várakozott, hogy M. H. J. felébredjen, de M. H. J. még sem akart felébredni, mert éppen Izsakhárról álmodott, szép bibliai tájakon járt, a bibliai tájak eredendően ugyan nem voltak szépek, különösen Izsakhár földje nem volt szép, neki az apai jussból silány félsivatagi és sivatagi homok jutott, de Izsakhár ezt a silány földet megművelte, és gyógy-növényekkel ültette be, a regény legújabb fejezetében a gyógynövények már virágozni kezdtek, megszépült tehát a táj, Izsakhár egy homokdombon állt, és on-nan gyönyörködött földművelő munkájának eredmé-nyében, M. H. J. is álmában ott álldogált a közelben, és őszintén örült Izsakhár boldogságának, neki is tet-szettek a sokszínű virágos rétek, bár a kamilla illata egy kissé zavarta, mert nem volt benne biztos, hogy a kamilla a bibliai tájakon is megterem-e. M. H. J. egyébként nem szerette túlságosan a kamilla illatát.

Temetőkre és temetésekre emlékeztette. Pontosabban egy kis falusi katolikus temetőre és egy temetésre, Baksa Antal temetésére, ahol M. H. J. gyászbeszédet tartott, és kis híján elájult közben. Baksa Antal közepesen jó barátja volt M. H. J.-nek, ígéretes kosárlabdázóként indult az életben, jóvágású, szép szál fiú volt, jól kosarazott, de egy mérkőzősen hirtelen rosszul lett, kórházba vitték, ott lefektették néhány napra, alaposan kivizsgálták, aztán az orvosok közölték vele, hogy azonnal abba kell hagynia a sportolást, komoly szívbeteg, és még csöndes, vigyázó életmóddal is legfeljebb csak negyvenéves koráig élhet. Baksa Antal tudomásul vette, hogy legfeljebb csak negyvenéves koráig élhet, felhagyott a sportolással, elment könyvtárosnak. M. H. J. itt ismerkedett meg vele, sokat beszélgettek az irodalomról, később, amikor M. H. J. már maga is írni kezdett, és ebből kifolyólag egyre inkább elunta a társalgást az irodalomról, a kosárlabdáról beszélgettek, és persze a szép fiatal lányokról, akik M. H. J. nem kis irigységére a könyvespolcok közül mindig mosolyogva néztek a jóvágású Baksa Antalra, nem tudták, hogy súlyos szívbeteg, ő sem mondta meg nekik, jó könyvtáros volt, visszamosolygott a szép lányokra, és esténként, zárás után sokakkal leheveredett a szőnyegre a rengeteg irodalom közepette, ilyenkor nem vigyázott a szívére. És megérte Baksa Antal a negyvenedik életévét, ettől kezdve még kedvesebb lett a fiatal lányokhoz, negyvenegyedik születésnapját nagyon szépen akarta megünnepelni, behű-

tött egy üveg pezsgőt, este bezárta a könyvtár ajtaját, maga mellé mosolygott egy irodalomkedvelő szép lányt, és mielőtt felbontotta volna a pezsgőt, karjaiba vette a lányt, gyöngéden lehelyezte a könyvtár puha szőnyegére, aztán hirtelen ráborult, televizelte a nadrágját, és meghalt.

A szülőfalujába vitték eltemetni Baksa Antalt, és a könyvtár dolgozói megkérték M. H. J.-t, hogy az elhunyt barátjaként és ismert íróként mondjon gyászbeszédet, megtudták ugyanis, hogy Baksa Antal rokonai egyházi temetést fognak szervezni, a könyvtár dolgozói viszont párttagok voltak, és ragaszkodtak valamiféle evilági szöveghez is. M. H. J. hiúságának hízelgett, hogy legalább néhány könyvtáros ismert írónak tartja őt, megírta a beszédet, egyik pincér ismerősétől kölcsönkért egy sötét öltönyt, magára öltötte, elutazott a kis faluba, elment a kis temetőbe, a sír szélén a katolikus pap mellé állt, és izzadt a fekete öltönyben. Meleg nap volt akkor is, a sírok között kamillavirágok sárgállottak, és M. H. J. hirtelen megszédült. Soha életében nem szédült még, ezért egy pillanatra nagyon megrémült, úgy érezte, hogy a sárga kamillavirágok a föld felé húzzák a fejét, szétvetette hát a lábait, mint egy díjbirkózó, és imbolyogva, félig ájultan felolvasta a gyászbeszédet, amelyről azt hitte, hogy igen meghatóan fog hangzani, hiszen a megboldogult Baksa Antal férfias magatartásáról és szellemi érzékenységéről beszélt, de elhomályosult szemeivel úgy látta, hogy senki sem hatódott meg, ellenben sokan sírtak, ami-

kor a katolikus pap szólalt meg, igaz, ő Isten jóságáról és az örökkévalóságról beszélt. M. H. J. már azt sem bánta, mert közben megszűnt a szédülése, rövid ideig rosszkedvűen eltöprengett azon, hogy ilyen sikertelen gyászbeszéd után talán sohasem lesz belőle ismert író, később azonban valamelyest visszatért az önbizalma, de a kamilla illatától továbbra is viszolygott egy kicsit.

A széparcú asszonyból áradó kamillaillat is megbolygatta az álmát, a bibliai táj kezdett elmosódni, Izsakhár helyett már-már Baksa Antal állt a homokdombon, M. H. J. dühösen a másik oldalára fordult, Izsakhár visszatért, és még mindig boldog volt, de akkor meg elkezdett ordítani Pantelija. M. H. J. ekkor már félig ébren volt, agyának éber felével tudta, hogy nem Pantelija ordítózik, nyilván valamelyik kis kölyök óbégat a bérházak között, agyának álmodó felével viszont Panteliját hallotta, és ezzel gyorsan el is tűnt Izsakhár, eltűnt a bibliai táj, helyette kopár hegyek jelentek meg, és M. H. J. a kopár hegyek között egy laktanya udvarán állt szürke egyenruhában sok-sok katonával, díszszemlén vett részt, Pantelija meg torkaszakadtából ordított. M. H. J. nem szerette, ha álmaiban visszatértek az akkoriban dicsőségesnek nevezett hadseregben töltött napjai. Egy egész esztendő töltött el a kopár hegyek között, mégpedig büntetőezredben. A büntetőezredben az akkori ország akkori lakossága összetételéhez viszonyítva meglepően sok volt a muzulmán és a magyar katona, bűnözők is voltak ott, meg papnövendékek, sőt csendes örültek és

félőrltek is. Pantelija a félig csöndes félőrltek közé tartozott.

Szelíd, jóra való fiúként érkezett a laktanyába, de elkövette azt az öreg hibát, hogy dicsekedni kezdett falujában hagyott menyasszonyával, még a fényképét is megmutatta. A fényképen egy igen szép, kissé csontos, hegyilakó lány mosolygott, aki majd hamar megöregszik, de fiatal korában még nagyon kíváncsós. Erre valaki megjegyezte, hogy egy ilyen szép lány nem fog Pantelijára várni, bizonyára máris lefeküdt a fél faluval, széttárta lábait, amit az illető a mutatoujának és középső ujjának széttárásával és lefelé fordításával illusztrált. Erre Pantelija az égnek fordította az arcát, és elkezdett torkaszakadtából és artikulátlanul üvölni. És üvöltött, amíg be nem rekedt, vagy fél óráig. Mindenki röhögött, és ettől kezdve a gonoszkodni akaró bajtársak hetente többször is a föld felé fordították széttárt ujjait, Pantelija meg üvöltött, mint akit nyúznak. Néha eléggé fárasztó volt hallgatni. Szerencsére éppen abban az időben a Sínai-félszigetről, az ENSZ-alakulatokból visszajött a laktanyába egy öblös hangú hadnagy, aki nem sokat teketóriázott, hanem amikor Pantelijára rájött az üvöltési roham, ő egyszerűen túloldította. Csak annyit ordított erős hangján: „Pantelija! Pofa be!” És Pantelija nyomban elhallgatott. Csakhogy a hadnagy nem tartózkodott állandóan a laktanyában, és ilyenkor Pantelija a végkimerültségig üvöltött. Erre M. H. J. elhatározta, hogy megpróbálja utánózni a Sínai hadnagy hangját

és egy alkalommal ő is azt kiáltotta: „Pantelija! Pofa be!” Sikerült, Pantelija elhallgatott. És ettől kezdve M. H. J. is el tudta csöndesíteni Panteliját, és a dolgok nagyjából helyre is rázódtak a laktanyában, ott a kopár hegyek között. Aztán egyszer mégis kitört a botrány. Két tábornok, egy altábornagy és egy vezérőrnagy jött a laktanyába, és díszszemlét tartottak. Kisuvickolva felsorakozott az egész ezred, a tisztek idegesek voltak, a katonák vigyázzállásba merevedtek. Sokáig tartott a szemle, és akkor Csuzdi Imre, aki a civil életben afféle veszekedős falusi vagány volt, és a katonaságnál is sokat verekedett, egyébként is utálta a katonaságot, megunta a vigyázzban állást, szétártta ujjait, és Pantelija felé mutatta. Pantelija a kék ég felé fordította az arcát, és elkezdett üvölni. A Sínai-félszigetről visszatért hadnagy éppen nem volt ott, a tisztek teljesen megkergültek, előbb csak a szakasziparancsnokok szaladtak oda Pantelijához, aztán a századparancsnokok és a zászlóaljparancsnokok is odamentek, végül az ezredparancsnok is, de Pantelija üvöltött továbbra is rendületlenül, a két tábornok meg egyre vörösebb arccal nézett az egész ezredre. A katonák röhögtek. M. H. J. vagy tíz perc elmúltával megkönyörült a rémült tiszteken, és elkiáltotta magát: „Pantelija! Pofa be!” Pantelija becsukta a száját. Ezután gyorsan véget ért a díszszemle. M. H. J.-t másnap magához hívatta az ezredparancsnok, és megkérdezte, akarja-e, hogy előléptesse őrvezetővé, vagy inkább hazamenne egyheti rendkívüli szabad-

ságra. M. H. J. a rendkívüli szabadságot választotta, egy hétig nagyon jól érezte magát otthon, amikor visszatért a laktanyába, megtudta, hogy Panteliját kiszuperálták a hadseregből, végleg hazaküldték, és M. H. J. akkor arra gondolt, hogy Pantelija talán nem is annyira örült, mint ahogyan valamennyien hitték. Ezen a nyári délutánon azonban Pantelija még nem ment haza, továbbra is üvöltött, és M. H. J. féltalomban mélységesen sajnálta, hogy annak idején nem barátkozott meg a Sínai-félszigetről visszatért hadnaggyal, a Sínai-félsziget is tulajdonképpen bibliai tájnak számít, a hadnagy bizonyára tudott volna mondani néhány hasznos dolgot az ott termő gyógynövényekről, de ezen most már kár bánkódni. Zavarosak lettek tehát M. H. J. álmai, és nem szerette a zavaros álmodat. A valós életben nem volt ugyan rendszerető ember, de álmait szerette elrendezni. Ezért elhatározta, hogy felébred.

Felült az ágyban, dereka köré tekerte a vékony lepedőt, az ablakhoz támolygott, kihajolt és lenézett a negyedik emeletről. Odalent tényleg egy kisfiú óbégatott, az anyjának panaszkodott valamit, lehet, hogy a labdáját lyukasztották ki, vagy a biciklijét lopták el, M. H. J. nem tudta megállapítani, hogy miért is ordibál a kisfiú valamelyik felső emelet felé, ezért hát öblös hangon lekiáltott.

– Pantelija! Pofa be!

M. H. J. maga is meglepődött, hogy a kisfiú odalent elhallgatott.

Valamelyik emeleti lakásból csakhamar egy asszony hangja hallatszott.

– Igorkám! Gyere fel!

A kisfiú bement a szemközti bérházba, M. H. J. pedig az egy szál lepedőben visszaült az ágyra.

– Nem Pantelijának hívják, hanem Igornak – mondta a széparcú asszony az íróasztal mögül.

– Elhallgatott, és ez a fontos – mondta M. H. J.

– A Pantelija bűvös szó. A Balkán legközepéből ered, és minden óbégató gyerek befogja a száját, ha meghallja.

Ezután vagy három percig csöndben ültek, M. H. J. az ablakpárkányt nézte, ahol egy balta és egy pisztoly hevert, hogy elriassza a szemközti bérkaszánya kíváncsiskodó tekinteteit, a széparcú asszony meg az Izsakhárról szóló regény lapjait suhogtatta.

Az asszony szólalt meg először.

– Izsakhár már megint sokat tétlenkedik. Főleg egy homokdombon álldogál, és nézegeti a gyógynövényeket, ahelyett hogy gyűjteni kezdené őket.

– Izsakhár jó munkát végzett, megérdemel egy rövid pihenőt – mondta M. H. J. – De hamarosan hozzáfog a gyógynövények begyűjtéséhez.

– Ha mi Ervinnel ennyit tétlenkednénk, sohasem vinnénk semmire – mondta az asszony.

– Még mindig kelendők a gyógyteáik? – kérdezte M. H. J.

– Egyre kelendőbbek – mondta az asszony. – És a gyógykenőcsünket is vásárolják az emberek. Tudja, azt a kenőcsöt, amit főleg lőtt sebek gyógyítására használnak.

– Tudom – bólogatott M. H. J. – Ha jól emlékszem, én javasoltam egy ilyen gyógykenőcsnek a gyártását. De lehet, hogy nem jól emlékszem. Mindenesetre Izsakhár gyógyteái is kelendőek lesznek, és ő is csinál majd gyógykenőcsöt vagy illóolajat vágott és szűrt sebek gyógyítására. Tömegesen jönnek majd hozzá a városi kereskedők, és teveháton vagy számárháton zsákokban hordják el a gyógynövényeket. És természetesen jól megfizetik, bár keményen fognak alkudozni, mert a bibliai időkben ez így volt szokás.

– Örülnék, ha Izsakhár kimozdulna tétlenségéből – mondta az asszony.

M. H. J. ekkor felnézett az asszonyra, és megdöbbenve látta, hogy az fekete ruhában ül az íróasztal mögött.

– Miért öltött magára gyászruhát? – kérdezte.

– Mert temetésre megyünk – mondta a széparcú asszony.

– Kik mennek temetésre?

– Én. Meg maga is. A férjem is. És még sokan mások.

– Én nem megyek temetésre és nem tartok gyászbeszédet, mert olyankor mindig elájulok – tiltakozott M. H. J.

– Megígértem Szerencsiéknek, hogy maga is ott lesz a temetésen. Azt mondtam, hogy egy ismert író is eljön a temetésre. Magára gondoltam.

M. H. J. szép lassan izzadni kezdett a lepedőben, de azért megpróbált nyugodt maradni. Megpróbált türelmesen beszélni a széparcú asszonyhoz:

– Lenne néhány kérdésem. Először is: mikor lesz a temetés? Másodszor: kik azok a Szerencsiék? Harmadszor: kit temetnek?

A széparcú asszony ugyanolyan türelmesen válaszolt:

– Körülbelül másfél óra múlva lesz a temetés. Szerencsiék az utcánkban laknak, és hallottak már magáról. Egyetlen fiukat, Szerencsi Józsefet temetik, akit tegnap hoztak haza holtan a frontról, ahol önkéntesként harcolt.

– Nem kellett volna neki önkéntesként harcolnia – mondta M. H. J., és érezte, hogy kissé ostobán hangzik az, amit mond.

– Nem volt ő önkéntes – sóhajtott az asszony. – Amikor megkapta a katonai behívót, felült az első vonatra, és megpróbált átszökni a határon. De már listán volt a neve, leszedték a vonatról, beöltöztették egyenruhába, kiküldték a frontra, és azt mondták, hogy önkéntesként harcol. És ott aztán meghalt. Önkéntesként.

M. H. J. még mindig nem akart temetésre menni, így hát azt mondta:

– Nincs gyászruhám. Nincs fekete öltönyöm. Sőt még sötétszürke öltönyöm sincs. Szegény íróember vagyok, akinek nem telik sötét árnyalatú ünnepélyes öltözékre, hiszen olyan szerencsétlen emberekről írok, mint Izsakhár, a mostoha sorsú bibliai testvér.

– Nincs is szüksége sötét színű öltönyre – mondta az asszony. – Nyár van, ilyenkor a férfiaknak temetésekre nem fontos okvetlenül fekete öltönybe bújniuk.

Ezek után a széparcú asszony felállt az íróasztal mellől, és mivel már régóta feljárt M. H. J. lakásába és ismerte annak minden zugát, odament a ruhásszekrényhez, onnan elővett egy világosbarna nyári nadragot, egy rövid ujjú fehér inget s egy fekete nyakkendőt, és mindezt rárakta az íróasztalra, az Izsakhárról szóló regény kéziratára. És szelíden azt mondta M. H. J.-nek:

– Tessék ebbe beöltözni. És tessék fekete cipőt húzni a lábára. A fekete nyakkendő és a fekete cipő lesz a gyász jele.

M. H. J. megpróbálkozott még egy utolsó menekvés kísérlettel. Megpróbált úgy mosolyogni, mint ahogyan Baksa Antal mosolygott a sok poros könyv között a szép fiatal lányokra, és azt mondta:

– Dobja le magáról a gyászruhát, és bújjon melém az ágyba. Szerencsi Józsefet nélkülünk is eltemetik, mi pedig kedvesek leszünk egymáshoz.

– Megyünk a temetésre – jelentette ki határozottan a széparcú asszony. – És a temetés után elmegyünk Szerencsiék házába is.

Időnként megkeményedett ez a széparcú asszony, és M. H. J. tudta, hogy ilyenkor nem érdemes vitatkozni vele. Kelletlenül elment a fürdőszobába, megtisztálkodott, aztán felöltözött, fekete cipőt húzott a fekete nyakkendőhöz, azzal elindultak az asszonnyal a külvárosi kertes házak felé. Útközben M. H. J. megkérdezte, hogy Szerencsiék honnan tudják, hogy ő ismert író, de az asszony kitérő választ adott, így hát keveset beszélgettek.

Megérkeztek a széparcú asszony, illetve Szivárvány Ervin szép, kertes házához, bementek a nagy, tágas és hűvös nappaliba, ahol Ervin már indulásra készen állt, neki nem volt gondja az öltözködéssel, leginkább sötétbarna színű tógában járt, nyakában csontból faragott kis fehér madarat hordott, a Szivárvány Harcosainak fegyverét, és egy ilyen öltözködéssel éppen megfelelt a temetéshez. Körülötte ott álltak ugyancsak indulásra készen ifjú tanítványai, ők is a nyakukba akasztották a Szivárvány Harcosainak fegyverét. Az egykori harcias, de már megszeliődött fiúk nem kedvelték M. H. J.-t, ezért M. H. J. kezdetben kissé tanácstalanul forgolódott a tágas nappaliban, aztán a szoba egyik homályos sarkában felfedezte Péterfy Sándort, aki szikáran és ingujjban álldogált egy nagy festmény előtt, M. H. J. látta, hogy gerince mögött ott van az elmaradhatatlan pisztolya, de a közelben lévő széken ott hevert sötétkék zakója is, amivel majd eltakarja a pisztolyt, ha kilép a házból. M. H. J. odament Péterfy Sándorhoz, és megkérdezte tőle:

– Mit csinál mostanában?

– Vigyázok Ervin testi épségére. És mondhatom, eredményesen végzem feladatomat, ami nem kis dolog ilyen háborús időkben. Igaz, Ervin jól megfizet érte. Tegnap vásároltam magamnak egy alig használt Audi gépkocsit. A harci övezetekből zabrálták, olcsón jutottam hozzá.

– A harcias suhancokat okítja még a fegyverforgatásra?

– Okítom őket – mondta Péterfy Sándor. – Az utóbbi időben megfogyatkoznak ugyan, de azért még vannak jelentkezők. Ezekkel naponta gyakoroljuk a célba lövést a virágos réteken, kinn a városon túl.

M. H. J. a Szivárvány Ervin köré csoportosuló fiúk felé sandított. – Valamikor ezeket is okította.

– Így van – mondta Péterfy Sándor. – Ők is önkéntesnek jelentkeztek, aztán rájöttek, hogy a fronton meg is lehet halni. Gyorsan visszajöttek, betértek Ervinhez, tanulnak magyarul, már egészen jól megtanultak magyarul, szerintem hamarosan megpucolnak az országból.

– Szerencsi József állítólag nem volt igazi önkéntes – mondta M. H. J.

– Nem – hagyta rá Péterfy Sándor.

– Eljön a temetésére?

– Persze – mondta Péterfy Sándor. – Ervin is megy, tehát nyomában kell lennem, hogy vigyázzak rá. Gazdag ember, és a gazdag emberekre vigyázni kell. Magát is elviszem az alig használt és olcsón vásárolt kocsimmal.

M. H. J. Péterfy Sándorral kocsikázott ki a temetőbe. Ott elég nagy tömeg volt, mint általában, amikor fiatal embert temetnek. Ott voltak a zokogó szülők, a könnyező rokonság, a szomorú barátok, és ott volt egy szakasz katona is lábhoz szorított puskákkal. Először egy középkorú, okosnak látszó katolikus pap búcsúztatta Szerencsi Józsefet, a pap Isten jóságáról és az örök életről beszélt magyarul, sokan sírtak, aztán egy hadnagy beszélt szerbül a hazafiasságról és a

nemzeti öntudatról, akkor senki sem sírt, végül a katonaszakaszháromszor egymás után sortüzet lőtt a levegőbe. A puskák egyenetlenül ropogtak, és Péterfy Sándor csöndesen megjegyezte:

– Ezeket nem én okítottam a löfegyverek kezelésére.

Ezután a földbe eresztették a koporsót. Akkor a sírgödör mellé ment egy terepszínű egyenruhás fiatalember, zsebéből elővett egy pisztolyt, és háromszor a levegőbe lőtt, és azt kiáltotta:

– Hősi halottunk emlékére!

– Ismeri ezt a fickót? – kérdezte M. H. J. Péterfy Sándortól.

– Ismerem. De őt sem én okítottam a löfegyverek használatára. Mert ha én okítottam volna, akkor tudná, hogy a pisztollyal nem szabad hadonászni a gyászoló tömegben.

– Pantelijának hívják az illetőt? – kérdezte M. H. J.

– Nem. Dragannak hívják. Eddig háromszor ment ki a frontra, és három gépkocsit hajtott haza. Én is tőle vásároltam az autómát. Szerintem még néhányszor ki fog menni a harctérre, hacsak nem hadonászik túl gyakran a pisztolyával. Egyébként mi a véleménye az autómról?

– Kitűnő kocsi – mondta M. H. J., és így is gondolta.

– Maga nem akar jó és olcsó gépkocsit szerezni?

– Nem – mondta M. H. J. – Utálok az autókat. Szeretek gyalogolni, ez jót tesz a szívemnek. Utazni pedig legszívesebben teveháton utaznék, bibliai tájakon, homokdombok között.

Ezek után elhantolták Szerencsi Józsefet, és szétseledt a gyászoló tömeg. A katonák is elvonultak hadnagyuk vezetésével, és M. H. J. megint sajnálkozott, hogy annak idején nem beszélgetett többet a Sínai-félszigetről egy másik hadnaggal.

Péterfy Sándor olcsón vásárolt és alig használt gépkocsiján mentek a Szerencsi család házához. Szép ház volt, majdnem olyan szép, mint Szivárvány Ervinéké, a nappali szoba is igen tágas volt, de még így tágasan is megtelt a könnyező rokonokkal és a szomorú barátokkal. Szivárvány Ervin is ott volt szép arcú feleségével és ifjú tanítványaival, nyakukban ott lógott a Szivárvány Harcosainak a fegyvere, a kis fehér madár, és hirdette a szeretetet az embereknek. Az emberek meg csöndesen pálinkát iszogattak, amit a könnyező rokonok kínáltak a tágas nappaliban összegyűlteknél.

Aztán hirtelen megbolydult a csöndesség. Bejött a Dragan nevű, terepszínű egyenruhás, hazafias érzelmű fiú, gyorsan egymás után megivott két pohár pálinkát, és ugyanazt mondta, mint a sírgödörnél.

– Hősi halottunk emlékére!

Ezt követően Szivárvány Ervin ifjú tanítványai felé fordult, és azt mondta:

– Gyáva nyulak vagytok! Egy magyar ember meghalt értetek a csatatéren, ti pedig magyarul tanultok, és Magyarországra készültök szökni. Megfeledkeztek a nemzeti becsületről, fehér madarakat akasztotok a nyakatokba.

– A Szivárvány Harcosainak fegyvere szeretetet áraszt – mondta M. H. J.

A Dragan nevű fiú elővette zsebéből a pisztolyát, és a magasba emelte.

– Ez a fegyver árasztja a szeretetet a tisztességes emberek között! Az ellenséget megöli, de barátok között szeretetet áraszt.

A gyászoló rokonok és barátok igyekeztek minél távolabb húzódni a pisztolytól, Péterfy Sándor a gerince tájkát tapogatta, és szigorúan rászólt Draganra.

– Azonnal tedd el azt a pisztolyt, fiam!

Dragan kissé lehalkította a hangját, és azt mondta Péterfy Sándornak:

– Magát tisztelem és becsülöm, mert ért az igazi fegyverekhez. Ebben a házban én senkiben sem teszek kárt, bár nem kedvelek mindenkit, de egy hősi halottra emlékezünk, nyugodjanak meg tehát. Íme, kiveszem a tölténytárat.

Kivette a tölténytárat a pisztoly agyából, zsebre vágta, de a pisztolyt még mindig a kezében tartotta.

– A csőben még lehet egy golyó – mondta Péterfy Sándor.

– Nincs a csőben sem golyó – mondta Dragan magabiztosan. – Én is értek az igazi fegyverekhez. Íme, nézzék!

A homlokához nyomta a pisztoly csövét, és meghúzta a ravaszt. Dörrenés hallatszott, Dragan ledőlt a tágas nappali szoba szőnyegére, fejéből vér fröcskölt.

A gyászoló nők sikoltoztak, és kirohantak a házból.

M. H. J. Péterfy Sándorhoz fordult.

– Mégis volt egy golyó a csőben – mondta.

– A fickót nem én okítottam a löfegyverek használatára – szabadkozott Péterfy Sándor.

Aztán Péterfy Sándor odament a szőnyegen fekvő, vérző fejű fiúhoz, megtapogatta nyakán az ütőerét, lassan felegyenesedett, és közölte:

– Meghalt.

M. H. J. Ervinék csoportjához sétált, és megkérdezte Szivárvány Ervintől.

– A lőtt sebeket gyógyító csodakenőcs nem használna neki?

– Meghalt már – rebegte hamuszürke arccal Szivárvány Ervin, a szájára szorította a kezét, és kirohant az udvarra. A tanítványai is utána mentek.

– Izsakhárnak nagyon hatásos gyógykenőcsöt vagy illóolajat kell előállítania – motyogta maga elé M. H. J.

Péterfy Sándor M. H. J. vállára tette a kezét, és azt tanácsolta neki:

– Menjen maga is haza. Én majd hívom a mentőket és a rendőrséget, és majd mindent elintézek. Még mindig jó kapcsolataim vannak a rendőrséggel, bár iszákosság miatt kiszuperáltak onnan.

– Hazamegyek – mondta M. H. János.

– Maga úgysem akart olcsó és alig használt autót venni – mondta Péterfy Sándor.

– Nem akartam – mondta M. Holló János. – Én teveháton szeretnék utazni, és ha lehetséges, bibliai tájakon.

Lelketlen városi kufárok

Azon az estén, amikor a Dragomir nevű fegyverkereskedőt egy Scorpion márkájú géppisztollyal szitává lőtték a Cairo kávézó előtt, M. Holló János Szivárvány Ervinéhez készült vacsorára, de indulás előtt még hozzáírt néhány mondatot az Izsakhárról szóló regényhez, most éppen könnyű kézzel ment neki az írás, bár nagyon meleg volt odakint, és pokoli meleg volt M. H. János negyedik emeleti lakásában is, majdnem olyan meleg volt, mint azokon a bibliai tájakon, azokban a bibliai időkben, amikor Izsakhár sivatagi és félsivatagi földjét próbálta felvirágoztatni. Ez akkori-ban részben már sikerült is neki, hatalmas földterületet vetett be gyógynövényekkel, a gyógynövények kinőttek, és virágba borították a Jákobtól örökölt silány földet, ezután Izsakhár elég sokáig tétlenkedett, jóformán semmit sem csinált, egy homokdombon álldogált, és gyönyörködött a sokszínű tájban, de később végre elmozdult a homokdombról, utasította háza népét és szolgálait, hogy gyűjtsék be a gyógynövényeket és szárítsák meg azokat a homokra terített szamárbőrökön. A gyógynövények gyorsan megszáradtak a tűző napon, ekkor Izsakhár odarendelte az asszonyokat, akik irányításával kiválogatták a megszáradt virágokat, bőriszákokba rakták, a férfiak meg behordták a bőriszákokat a csűrökbe és a fészerekbe. Izsakhár kétféle gyógyvirágkeveréket válogatott össze, majd

maga köré gyűjtötte tíz legügyesebb emberét, mind-egyiknek adott két-két bőrtarisznyát, megmagyarázta nekik, hogy az egyik tarisznýában fájdalomcsillapító, a másik tarisznýában léleknyugtató gyógynövények vannak, ezt kell mondaniuk majd a városi kereskedőknek, és azt is közölni kell velük, hogy a gyógynövényeket a Sivatagok Öreg Bölcsének tanácsai szerint gyűjtötték össze. Izsakhár a hosszú szakállú Zahavánt nevezte el a Sivatagok Öreg Bölcsének, de senkinek sem árulta el a nevét, és azt sem, hogy Zahaván Ézsau nemzetségéből származik, de valami oknál fogva annak idején, réges-régen nem költözött el Ézsau népevel a Széir hegyére és környékére, Izsakhár földjén maradt, ott remetéskedett valahol a homokbuckák között, és jótékonykodott gyógyteáival, ha volt rá alkalma, de bármennyire jóságos volt is Zahaván, Izsakhár tartott attól, hogy a kereskedők bizalmatlanok lesznek iránta, Jákob ivadékai nem szerették az idegeneket, mert az idegenek sokat kellemetlenkedtek nekik azokban az időkben, Ézsau nemzetségének tagjait sem szerették, bár Ézsau népe tulajdonképpen rokon nép volt, de mégis... Az utasításoknak megfelelően Izsakhár legügyesebb tíz embere elment a városokba, a városi kereskedők teát főztek a csodatevő gyógyvirágokból, ittak a teákból, teával kínálták ismerőseiket is, és legtöbbször úgy érezték, hogy a Sivatagok Öreg Bölcsének gyógyitalai csökkentették fájdalmukat és megnyugtatták lelküket. És jöttek a kereskedők Izsakhárhoz. Még Zebulon és Manasse földjéről,

de még Gád földjéről is jöttek kereskedők. Izsakhártól nyugatra, Zebulon földjén vagy egy évvel ezelőtt végigvágatott az égő szemű hatalmas teve, nyomában istentől elrugaszkodott martalócok jöttek le a hegyekből, gyilkolták Zebulon pásztoraikat és elhajtották a nyájukat, arrafelé tehát sok volt a fájdalom, és az embereket elfogta a lelki nyugtalanság, állítólag délnyugatra, Manasse földjén is látták mostanában a száguldó égő szemű tevét, és ott is tudták, hogy ez nagy bajnak az előjele, Izsakhártól keletre, Gád földjén még nem látták az égő szemű tevét, de Gád földje mindig nyugtalan tájék volt, afölött akár a csillagok is megrikulhatnak az égen bármikor, ami még nagyobb bajt jelent, mint az égő szemű hatalmas teve, legalábbis így mondta egyszer Izsakhárnak Zahaván, a sivatagban remetéskedő bölcs öregember. Jöttek tehát a kereskedők minden irányból, keletről és nyugatról, teveháton jöttek, persze nem égő szemű tevéken, ezek a tevék jámboran letérdeltek Izsakhár előtt, a városi kereskedők lekászmlódtak a tevékről, teveszörből készült lebernyeg volt rajtuk, szívélyesen üdvözölték Izsakhárt, Izsakhár meg leültette és gyógyteával kínálta őket, és ő is nagyon szívélyesen viselkedett, bár jól tudta, hogy ezek a lelketlen kufárok megpróbálják majd becsapni, de tudott az égő szemű tevéről is, meg azt is tudta, hogy az utóbbi időben igencsak elterjedt a bűnözés a városokban, sok a fájdalom és a lelki nyugtalanság. A kereskedők napokig ott tartózkodtak Izsakhárnál, részben azért, mert ki kellett pihenniük magukat,

részben meg azért, mert azokban a bibliai időkben sokáig eltartott az adásvétel körüli alkudozás, meg aztán M. H. J., akit életében már számtalanszor becsaptak lelketlen kufárok, azt akarta, hogy Izsakhár szívélyes vendéglátóként ugyan, de ügyesen alkudozzon, és nagy haszonnal adja el gyógynövényeit. A városi kereskedők egyébként jól érezték magukat Izsakhár házában, sok gyógyteát ittak, de hoztak ők magukkal bort is hasasra duzzadó bőrtömlőkben; esténként főleg bort ittak, és közben hangosan énekeltek, néha illetlen dalokat is; Izsakhár egyáltalán nem csodálkozott, hogy a városokban elterjedt a bűnözés, ha még a kereskedők is illetlen dalokat énekelnek, így hát még keményebben és még ügyesebben alkudozott gyógyvirágai áráról.

Az alkudozások még nagyban tartottak, amikor bealkonyodott, már-már besötétedett. M. H. J. felállt az íróasztal mögül, teljesen elgémberedett, úgy érezte magát, mintha éppen egy lusta tevének a hátáról szállt volna le, hosszú, fáradságos út után. Nyújtózkodott, ropogó térdekkel járkált igen kicsiny szobájában, az ablakpárkányra helyezett fafaragó baltát és a Beretta márkájú pisztolyt nézte; e két gyilkolásra alkalmas fegyvert azért tartotta az ablakpárkányon, hogy elriassza a szemközti bérházból feléje irányuló fürkésző tekinteteket, sötétben azonban már hiába fürkésztek volna odaátrol, ezért arra gondolt, hogy esetleg a gerince mögé tűzi és magával viszi a Berettát Ervinékhez, elég hosszú az út odáig, manapság talán

nem is veszélytelen így esténként, de aztán mégsem vette magához a pisztolyt, hiszen a meleg nyári estén csak egy szál inget öltött nadrágja fölé, a pisztoly tehát sötétben is látszana, ami még háborús időkben is kissé feltűnő, sőt kihívó vagánykodásnak tetszhet, ezért inkább a cukorspárgára fűzött kis fehér madarat akasztotta a nyakába.

Így hát a Szivárvány Harcosainak fegyverével vágott neki a meleg estének, lassan ballagott a külváros felé, ahol Ervinék szép kertes háza állt, útközben még egyszer végiggondolta Izsakhár ügyes alkudozásait, és elhatározta, hogy Izsakhár a további alkudozások folyamán sejtetni fogja a városi kufárokkal, hogy ismeri ő egy csodálatos illóolaj elkészítésének a titkát is, olyan illóolajét, amely gyorsan begyógyítja a vágott és szúrt sebeket, ennek hallatán a kereskedők bizonyára több pénzt fognak kínálni a gyógynövényekért. A baj csupán az volt, hogy Izsakhár nem ismerte a csodatevő illóolaj elkészítésének titkát, ezt nem árulta el neki a bölcs öreg Zahaván, hiába, mégis csak Ézsau nemzetségéből származott. De Izsakhár majd elmegy még egyszer Zahavánhoz, apró ajándékokat is visz neki, és a Sivatagok Öreg Bölcse talán elárulja a titkot. Nagy szükség lett volna a sebeket gyorsan gyógyító illóolajra, olyan időkben, amikor a vörös szőrű, hatalmas, égő szemű teve rohangál a sivatagban, a városokban meg terjed a bűnözés.

Idáig jutott a regény tervezetésében M. H. J., amikor megérkezett Ervinék háza elé. A kertben tűz

égett, a tűz felett lógó bográcsban Péterfy Sándor, Ervin testőre jóízű húsdarabokat kevergetett, Szivárvány Ervin széparcú felesége meg a kapuban állt, virágillat áradt a ruhájából, és nyilván M. H. J.-t várta.

– Már három napja nem volt nálam – mondta halkan, de szemrehányóan M. H. J. az asszonynak.

– Nem tudtam elmenni – mondta az asszony.
– Most virágzik a legtöbb növény, most kell begyűjteni minél többet, Ervin még ősszel és télen is akarja készíteni a gyógyteakeverékeket.

– Őszig még itt nálunk is kitörhet a háború – mondta M. H. J. – És akkor majd szétlövik a lakásomat, elrabolják az ágyamat, és nem lesz többé hely, ahol szorosan egymáshoz simulhatunk.

– Ne beszéljen ilyeneket – kérlelte riadtan az asszony. – Itt nem lesz háború.

– Közel van hozzánk a front, és úgy hallom, a városban terjed a bűnözés, ez pedig mindig rossz jel – érvelt M. H. J.

– Holnap délután elmegyek magához – mondta még mindig riadtan a széparcú asszony.

– És kedves lesz hozzám, mint mindig?

– Igen.

M. H. J. elindult a kerten keresztül a ház felé, nem akart túl sokáig pusmogni az asszonnyal, Ervin ugyan nem tudott felesége és M. H. J. gyöngéd kapcsolatáról, Péterfy Sándor, az egykori rendőr azonban már régóta sejtett valamit. A kertben földre terített sátorponyvákön gyógynövények száradtak, erős virágillat

éreződött, és kissé keveredett a bográcsban gőzölgő pörkölt vagy paprikás illatával.

Az asszony bement a házba, M. H. J. meg oda-sétált Péterfy Sándorhoz, aki aggódó arccal hajolt a tűz fölé, gerince mögött a nadrágszíjába dugva most is ott volt hatalmas pisztolya, őt nem zavarta, ha az emberek pisztollyal látják, mindenki tudta, hogy van fegyverviselési engedélye és hogy Szivárvány Ervin-nek a testőre.

– Milyen húst főz? – érdeklődött M. H. J.

– Marhahúst. Sajnos nagyon öreg marhának a húsát. Jó pörkölt lesz belőle, de sokáig kell főzni. Ma kicsit később lesz a vacsora. Nem baj?

– Nem baj – mondta M. H. J., aztán a ház felé mutatott. – Ervin egyedül van?

– Egyedül van.

– Hol vannak a tanítványai? Az önkéntes front-harcosok.

– Elmentek Magyarországra – mondta Péterfy Sándor. – Ingatlanforgalmi ügynökséget, vagy valami ilyesmit fognak alakítani.

– Ügyes fiúk – mondta elismerően M. H. J.

– Persze hogy ügyes fiúk – bólogatott Péterfy Sándor. – Igaz, hogy önként mentek el a háborúba, de gyorsan rájöttek, hogy a háború rossz dolog, gyorsan visszajöttek, Ervintől gyorsan megtanultak valamennyire magyarul, és most átpucoltak Magyarországra. Amennyire megértettem őket, lakások adásvételét fogják intézni. Innen egyre több ember

szökik át Magyarországra, és egyre többen próbálnak majd ott lakást szerezni. Az egykori harcias fiúk meg majd közvetítenek, és azt hiszem, sok pénzt fognak keresni.

– Ervin is sok pénzt keres a gyógyteáival.

– A lőfegyverek által okozott sebeket gyógyító csodakenőcsével keresi a legtöbb pénzt – mondta Péterfy Sándor.

– Lesz erre felé is háború? – kérdezte M. H. J.

Péterfy Sándor megvonta a vállát.

– Egyre több embernek van fegyvere. És sokasodnak a fegyverkereskedők. Már a rendőrség sem tudja, hogy ki mindenkinél milyen fegyver van.

M. H. J. kedvetlenül hallgatott néhány percig, majd elmozdult a tűz közeléből.

– Megnézem Ervint – mondta, és bement a házba.

Szivárvány Ervin sötétbarna csuhában, nyakában lógó kis fehér csontmadárral kényelmes foteljében ült, egy papírlapot nézegetett. Felkapta fejét, és szemmel láthatóan megörült M. H. J.-nek.

– Éppen a maga horoszkópját tanulmányozom – mondta Ervin. – Most alaposan áttanulmányoztam. Mondhatom, hogy a csillagok állásai egyre kedvezőbbek magára nézve. Nem kell aggódnia sorsáért, az előttünk álló időszakban semmilyen veszély nem fenyegeti, nyugodtan dolgozhat, rendkívül kedvező alkotói periódusba lépett, és...

M. H. J. tudta, hogy Ervin mit akar mondani, ezért gyorsan közbevágott:

– Elárulná nekem a csodakenőcs titkát? Annak a csodakenőcsnek a titkát, amely gyorsan meggyógyítja a lőtt sebeket.

– Nem árulhatom el – mondta idegesen Szivárvány Ervin. – Jól tudja, hogy a gyógyító kenőcs a Nagy Fehér Madár receptje szerint készül, akárcsak a gyógyteák. És Mesterünk csak híveinek és követőinek, a Szivárvány Harcosainak árulja el ezeket a titkokat.

– Maga nem Ézsau nemzetségéből származik véletlenül? – kérdezte M. H. J.

– Nem – mondta ámuldozva Ervin. – Én a Kovács nemzetségből származom. Mit akar Ézsauval?

– Zahaván Ézsau nemzetségéből származott – mondta M. H. J.

– Zahaván?

– Jóságos és bölcs öregember volt, de nagyon titkolódzó természetű. Nem akarta elárulni Izsakhárnak egy csodatevő illóolaj elkészítésének a titkát. Olyan illóolajról van szó, amely hihetetlen gyorsasággal begyógyítja a szúrt és vágott sebeket, és a törött csontokat is gyorsan összeforrasztja.

Szivárvány Ervin keservesen felsóhajtott, sokat hallott már Izsakhárról, kissé unta Izsakhár viszonosságait, nem helyeselte, hogy M. H. J. ilyen hoszszadalmasan írja regényét a mostoha sorsú bibliai testvéréről, szerette volna, ha M. H. J. másról írna. De azért továbbra is udvarias maradt, és megkérdezte:

– Kér teát?

Ezt egyébként minden vendégétől megkérdezte, mert büszke volt gyógyteáira, és előszeretettel itatta vendégeivel.

– Kérek – mondta M. H. J.

– Félelem elleni gyógyteát kér?

– Nem – mondta M. H. J. – Jól állnak a csillagaim az égen, nem félek semmitől.

– Van még itt a „Szív Békéje” és a „Lélek Nyugalma”.

– A „Szív Békéjéből” kérek – mondta M. H. J., és jóleső érzéssel gondolt arra, hogy Szivárvány Ervin széparcú felesége holnap eljön hozzá a lakásába, és majd kedvesek lesznek egymáshoz. Amikor Ervin elindult a konyha irányába, M. H. J. utánaszólt: – Természetesen rummal kérem a „Szív Békéjét”.

Ervin eltűnt a konyhába, a teafőző edénnyel zörögött, és emelt hangon visszaszólt a nappali szobába M. H. J.-nek:

– A múltkor megígérte, hogy pihenteti Izsakhárt, és hogy a Nagy Fehér Madárról fog könyvet írni. Gashi gyorsan megjelentetné.

M. H. J. tudta, hogy Ervin előbb-utóbb szóba hozza a Nagy Fehér Madarat, ezért is próbált folyton másról beszélni. Egyszer tényleg halvány ígéretet tett, hogy esetleg könyvet ír a Szivárvány Harcosainak híres tanítómesteréről, és Gashi, a marcona képű kereskedő, akinek három boltja volt és sikeresen forgalmazta Ervin gyógyteáit és gyógykenőcsét, fogadkozott, hogy gyorsan megjelenteti a könyvet, és jól megfizeti, ami eléggé csábítóan hangzott, de mivel

mostanában könnyű kézzel írt Izsakhárról, nem akarta félbehagyni a regényt, meg aztán Izsakhárt sokkal jobban kedvelte, mint a Nagy Fehér Madarat.

Emelt hangon válaszolt a konyhában tüsténkedő Ervinnek:

– Nem hagyhatom cserben Izsakhárt. Most éppen lelketlen városi kufárokkal alkudozik, szeretné minél méltányosabb áron eladni gyógyvirágait, de a városi kereskedők lépten-nyomon megpróbálják becsapni. Ezt pedig nem engedhetem meg.

– Szerintem Izsakhár korában még nem is voltak városok azokon a bibliai tájakon, tehát városi kereskedők sem voltak – mondta a konyhából Ervin.

– Szerintem voltak városok, méghozzá igen bűnös városok, melyekben virágzott a tisztességtelen kereskedelem – mondta M. H. J., de mivel kezdett elbizonytalanodni, témát változtatott, és megkérdezte: – Maga is hosszasan szokott alkudozni Gashival?

– Gashi tisztességes kereskedő – válaszolta Ervin még mindig emelt hangon. – Jó árat fizet nekem a gyógynövényekért, tisztos haszonnal árusítja a teáimat meg a gyógykenőcsöt, mindketten jól járunk tehát.

– Gashi fegyvereket is árul a pult alól – jegyezte meg M. H. J.

– Én erről semmit sem tudok! – mondta idegesen és már-már kiabálva Ervin, azzal kijött a konyhából, nagy csészében hozta a teát M. H. J.-nak.

M. H. J. beleszagolt a teába, érezte a rum szagát, elégedetten bólintott, és megismételte:

– Gashi fegyvereket is árul. Attól a Dragomir nevű illetőtől szerzi be a pisztolyokat, talán még a géppisztolyokat is, és a pult alól árusítja ezeket a gyilkos fegyvereket.

– Én erről semmit sem tudok – tiltakozott egyre idegesebben Ervin.

– Szerintem Dragomirtól mindenféle gyilkolásra alkalmas lőfegyvert be lehet szerezni. Még aknavetőt is – mondta M. H. J.

– Dragomirt csak felületesen ismerem – rebegte Szivárvány Ervin. – Ő készíti nekem a papírzacskókat, amelyekbe a gyógynövényeimet csomagolom. Másról nem tudok.

– Elhiszem – mondta megenyhülten M. H. J.

Nem akarta ő bántani Ervint, csak éppen el akarta terelni figyelmét a Nagy Fehér Madárról. Miután az sikerült, kísétált a nappali szobából, visszament a kertbe a tűz mellé, és megkérdezte Péterfy Sándort:

– Magának még mindig jó kapcsolatai vannak a rendőrséggel?

– Sok ismerősöm van még ott – mondta Péterfy Sándor, és a tüzet figyelte, meg a tűz felett függő bográcst.

– Lehetséges, hogy egy Dragomir nevű nyomdász, aki papírzacskókat készít Ervin számára, de aki tulajdonképpen fegyverkereskedő, akár aknavetőket is árusíthat? És lehetséges, hogy erről a rendőrség nem tud? – kérdezősködött tovább M. H. J.

– A rendőrség sok mindenről tud, de azért minden lehetséges – mondta Péterfy Sándor. – És ma már nemcsak Dragomir árusít fegyvereket errefelé. Teljesen ismeretlen emberek bukkannak fel, és kiváló lőfegyvereket árusítanak, a hazafias érzelmű, vagy éppenséggel megrémült emberek persze vásárolják a fegyvereket, aztán, ha már fegyver van a kezükben, néha garázdálkodnak is. A rendőrség sokszor tehetetlen. A napokban ismeretlen fegyveresek megostromoltak egy falusi rendőrállomást, és félholtra verték az egyik barátomat. Az újságok természetesen nem írtak erről, a rádió és a televízió sem szólt róla.

– Én sem hallottam az esetről – mondta M. H. J.

– Egy takaros kis faluban történt a dolog – magyarázta Péterfy Sándor. – A barátomat kiküldték oda, hogy csináljon rendet a helyi rendőrállomáson. Ő elment oda, rendet csinált, aztán beült egy jó kinézésű kocsmába, hogy megigyon egy üveg hideg sört. Békésen iszogatta a sörét, amikor bejött a kocsmába egy borostás képű fickó pisztollyal és kézigránáttal, és hazafias beszédet akart tartani. A barátom, aki bivalyerős rendőr, kétszer szájon vágta a borostás képű fickót, elvette tőle a pisztolyt és a kézigránátot, bekísérte a rendőrállomásra, és egy éjszakára bezárta a pincébe. Másnap reggel még kétszer szájon vágta, és útjára engedte. Az elkövetkező reggelen vagy tíz borostás képű fickó vette körül a rendőrállomást, nagy hatóerejű géppisztolyok és kézigránátok voltak náluk, azt követelték, hogy a barátom jöjjön ki, külön-

ben szétlövük az egész rendőrségi kócerájt. A falusi rendőrök, összesen négyen voltak, halálra rémültek, az ostromló fickók sokkal jobban fel voltak szerelve, mint ők, erre a barátom kiment az utcára, a borostás képű fickók félholtra verték, aztán elégedetten elvonultak, lehet, hogy azóta már aknavetőket is szereztek maguknak.

Szivárvány Ervinék kertjében hirtelen sötétebb lett az éjszaka; M. H. J. az égre nézett, és aggódva azt kérdezte:

– Talán megritkulnak a csillagok? Ez a régi öregek szerint nagyon rosszat jelent.

Péterfy Sándor is az égre nézett és megnyugtatóan azt mondta:

– Nem ritkultak meg a csillagok. A holdat takarta el egy kis felhő.

Neki volt igaza, a kis felhő gyorsan továbbvonult ott a magasban, ismét világosabb lett a kert, a bogrács alatt majdnem vidáman lobogott a tűz.

Ekkor érkezett meg Gashi, a marcona képű kereskedő. Gépkocsival jött, csikorogva fékezett Ervinék kapuja előtt, Gashi kiugrott az autóból, és sietve jött a vidáman lobogó tűz felé. Mire a tűzhöz ért és a lángok megvilágosították az arcát, már egyáltalán nem látszott marconának. Halálsápadt volt.

– Dragomirt szitává lőtték egy Scorpion géppisztollyal a Cairo kávézó előtt – mondta levegő után kapkodva. – Engem is megöltek volna, de én a földre dobtam magam.

M. H. J. és Péterfy Sándor szótlanul nézték Gashit, várták, hogy folytassa a történetet. Gashi a tüzet nézte, és ettől mintha megnyugodott volna egy kicsit, már majdnem ismét marcona képe volt. Így hallgattak egy ideig, akkor Gashi valamelyest higgadtabb hangon magyarázni kezdett.

– Alkonyatkor jöttünk ki Dragomirral a Cairóból, megálltunk a járdán és beszélgettünk. Hirtelen mellénk kanyarodott egy fehér Mercedes kocsi, lehúzták az ablakát, és egy Scorpion géppisztollyal kilőttek egy sorozatot Dragomirra. Én a földre dobtam magam, így nem történt semmi bajom. Dragomir is lerogyott mellém, csupa vér volt. Jöttek a mentők és a rendőrök, a mentők elvitték Dragomirt a kórházba, engem meg a rendőrök faggattak, az érdekelte őket, hogy kik lőttek Dragomirra, de nem tudtam megmondani, a lövések után a Mercedes gyorsan elszáguldott, még a rendszámát sem láttam.

– Hol voltak Dragomir testőrei? – kérdezte Péterfy Sándor.

– Egy testőre volt velünk, az bent maradt a kávézóban, hogy rendezze a számlát – mondta Gashi. – Tulajdonképpen őt vártuk, azért álltunk meg a járdán.

– Egy sikeres fegyverkereskedő testőre mindig a gazdája előtt jön ki a kocsmából, tartsa nyitva a szemét, és ne piszmogjon a számlákkal – jegyezte meg Péterfy Sándor.

– Most négy testőr vigyáz Dragomirra a kórházban – mondta Gashi.

– Dragomir még él? – kérdezte M. H. J. elképedve, és nagyot kortyolt a rummal dúsitott „Szív Békéjéből”.

– Él – mondta Gashi. – Öt vagy hat golyót kapott a mellébe, a hasába és a lábába, de még él. Most a műtőasztalon fekszik, és négy fegyveres testőre sétál a folyosón.

M. H. J. ismét hörpintett a rumos teából, és bölcsen azt mondta:

– Ha Dragomir élve marad, sok lövöldözés lesz a városunkban. Az ő emberei is elkezdnek géppiszto-lyozni a többi fegyverkereskedőre. Így szokott az lenni az amerikai filmekben is.

– Sok lövöldözés lesz itt mindenképpen – mondta Péterfy Sándor, és a nehezen puhuló húsdarabokat kavargatta a bográcsban. – Túl sok a fegyverkereskedő, és túl sok fegyver van az embereknél.

– Én nem foglalkozom fegyverkereskedelemmel – mondta erőtlen hangon Gashi.

– Tudjuk – mondta kissé gúnyosan M. H. J.

Péterfy Sándor a bogrács fölött hajlongott, jó szakács volt, de jó testőr is, ő vette észre elsőnek, hogy Ervinék rácsos kerítése mellett szinte nesztelenül megáll egy nagy fehér gépkocsi. A nagy fehér autó akár Mercedes is lehetett.

– Feküdjenek le! – kiáltotta Péterfy Sándor.

Egyszerre vetették magukat a földre mind a hárman, M. H. J. kezéből kirepült a teáscsésze, a sátorlapon száradó gyógyvirágok közé gurult, a „Szív Békéje” kiömlött a földre. Szinte abban a pillanatban megszó-

lalt egy géppisztoly a nagy fehér gépkocsiból. A golyók M. H. J.-ék feje fölött zümmögtek, mint a darazsak, és megkopogtatták Szivárvány Ervin szép kertészházának a falát. Hosszú sorozatot adtak le a géppisztolyból, M. H. J. úgy érezte, hogy már órák óta tart a fegyverroponogás, de akkor eldörrent Péterfy Sándor pisztolya. Háromszor lőtt Péterfy Sándor, az utcán üvegcsörömpölés hallatszott, valaki mintha feljajdult volna. A nagy fehér kocs csikorgó kerekekkel elszáguldott.

Péterfy Sándor kelt fel először a földről, pisztolyát visszahelyezte a gerince mögé, gondosan leporolta a nadrágját, és megállapította:

– Ez is Scorpion géppisztoly volt. Megismerem a hangját.

Feltápáskodott M. H. J. is, és remegő térdekkel felállt Gashi is, és azt dadogta:

– Engem... engem akartak megölni.

– Minden bizonnyal – hagyta rá Péterfy Sándor.

– Lehet... lehet, hogy egész idő alatt követtek

– motyogta Gashi.

– Így van – mondta Péterfy Sándor, és elindult az utca irányába.

M. H. J. kissé kábultan utánament, és ő maga csodálkozott legjobban, hogy nem rémült meg kellőképpen, pedig kis híján őt is szitává lőtték, mint a Drago-mir nevű fegyverkereskedőt.

Az utcán, ott, ahol a nagy fehér gépkocsi állt, apró üvegszilánkok csillogtak a holdfényben. Péterfy Sándor elégedett volt magával.

– Még mindig jól tudok célozni – mondta. – Éjszaka is jól tudok célozni. Én voltam a legjobb céllovó a rendőrök között. Még részegen is legjobb voltam.

– Hívnunk kellene a rendőrséget – mondta M. H. J.

Péterfy Sándor legyintett.

– A rendőrségnek van elég baja nélkülünk is. Sokfelé lövöldöznek mostanság, és hamarosan még több lövöldözés lesz. Egyébként is, azt hiszem, hogy eltaláltam valakit a Mercedesben. Hívják őket a rendőrséget, ha akarják. De nem hiszem, hogy akarják.

Visszamentek a kertbe, Gashi mereven, szinte élettelenül állt a tűz mellett, és Ervin és felesége csak ekkor jött ki a házból.

– Mi történt itt? – kérdezte Szivárvány Ervin rekedten.

– Semmi különös – nyugtatgatta Péterfy Sándor. – Félreértésről van szó.

– Lövöldözést hallottunk – mondta még rekedtebb hangon Ervin.

– Amerikai filmben játszottunk – mondta M. H. J.

– Lövöldözést hallottunk – mondta még egyszer Ervin.

– Félreértés történt – magyarázta türelmesen Péterfy Sándor. – Bizonyos ismeretlen egyének azt hiszik, hogy Gashi fegyverekkel kereskedik. Nincs igazuk, de ők ezt nem tudják. Így aztán megpróbálták szitává lőni Gashit, de csak a ház falát találták el, de a ház fala jó minőségű kemény épületanyagból készült,

alig látszanak rajta a golyónyomok, és senkinek sem történt baja.

– Rálőttek a házunkra – mondta ekkor csöndesen és meglepő nyugalommal Szivárvány Ervin széparcú felesége. – Amíg disznókat hizlaltunk, senki sem lövöldözött ránk. Most meg rálőnek a házunkra, mert gyógynövényeket gyűjtünk.

– Nem a gyógynövények miatt lőttek – mondta M. H. J. – Gyógynövények miatt még az amerikai filmekben sem lövöldöznek.

A széparcú asszony hirtelen elsírta magát, és berohant a házba.

– Menjenek be maguk is – tanácsolta Péterfy Sándor. – Mindjárt elkészül a vacsora.

Bementek a tágas nappali szobába, és M. H. J. odaszólt Ervinnek: – Főzzön nekem egy csésze félelem elleni teát, és öntsön hozzá sok rumot. Tudom, hogy mostanság nem kell félnem semmitől, jól állnak a csillagaim és nem érhet semmi baj, de mégis megkívántam egy csésze félelem elleni teát.

Ervin bement a konyhába, M. H. J. karon fogta a lemerevedett Gashit, az egyik kényelmes fotelhez vezette, leültette, és azt mondta neki:

– Ma este ne szóljon Ervinnek Dragomir balszerencséjéről. Enélkül is eléggé el van anyátlanodva.

Gashi biccentett a fejével, mintha megértette volna, bár M. H. J. egyáltalán nem volt ebben biztos, az egykor oly marcona képű kereskedő üres tekintettel nézett a semmibe, és az arca falfehér volt. Szótlanul

üldögéltek, várták Ervint, aki csakhamar meg is érkezett a félelem elleni rumos teával, a teáscsészét remegő kézzel átadta M. H. J.-nek, és ő is leült egy fotelbe, és továbbra sem szólt senki semmit. M. H. J. élvezettel kortyolgatta a félelem elleni gyógyteát, közben azon gondolkozott, hogy mit csinálhat most a széparcú asszony, talán ideg-összeroppanása van, márpedig ez esetben az asszony holnap nem fog eljönni a lakására, ami módfelett elszomorította M. H. J.-t, őszintén szólva kissé idegesítette már Izsakhár hosszadalmas alkudozása a gyógyvirágok méltányos áráról, és már majdnem meggyűlölte a lelketlen városi kufárokat.

A széparcú asszony akkor sem jött elő, amikor Péterfy Sándor behozta a vacsorát.

Négyen ültek le vacsorázni, Péterfy Sándor és M. H. J. jóízűen ettek, Szivárvány Ervinnek még mindig remegett a keze, a szokásosnál jóval kevesebbet evett. Gashi hozzá sem nyúlt a vacsorához, még mindig a semmibe nézett, M. H. J. biztatta, hogy merjen néhány kanállal a bográcsból, Péterfy Sándor az öreg marha húsból is jóízű pörköltet főzött, de Gashi csak a fejét rázta, és amikor a többiek befejezték a vacsorát, kifakadt:

– Nem merek egyedül hazamenni!

– Szerezzen magának egy ügyes testőrt – javasolta neki M. H. J. – Tudom, hogy maga nem árul lőfegyvereket, csupán gyógyteákat, gyógykenőcsöt és egyéb hasznos dolgokat, de azért szerezzen minél előbb egy ügyes, jó szemű testőrt, aki jól tud célozni a lőfegyverekkel.

– Van néhány jó szemű ismerősöm – mondta Péterfy Sándor. – Őket is iszákosság miatt szuperálták ki a rendőrségtől, mint engem, de ma már ők sem isznak szeszes italokat, és majdnem olyan jól bánnak a lőfegyverekkel, mint én.

Gashi Péterfy Sándorra nézett, és könyörögve megkérdezte:

– Hazakísérne engem ma éjjel?

– Sándor nem hagyhatja el a házamat – mondta ijedten, de határozottan Szivárvány Ervin.

Péterfy Sándor széttárta karjait.

– Nekem Ervinre és Ervin házára kell vigyáznom – mondta.

Gashi erre mélyen elhallgatott, Ervin leszedte a tányérokat az asztalról, aztán a konyhából hideg sört hozott M. H. J.-nek, ásványvizet Péterfy Sándornak, magának meg egy csésze teát, bizonyára félelem elleni gyógyteát. Gashi nem kért semmit, még félelem elleni gyógyteát sem, bár lehet, hogy az segített volna rajta egy kicsit.

M. H. J. elnehezülten és élvezettel iszogatta a hideg sört, és továbbra is azon csodálkozott, hogy miért nem rémült halálra a géppisztolysorozattól. Csodálkozott, és bátran így szólt Gashihoz:

– Majd én elkísérem haza. Ma éjszaka én leszek a testőre.

– Magának nincs fegyvere – mondta Gashi.

M. H. J. a nyakában lógó kis fehér madárra mutatott:

– Íme a Szivárvány Harcosainak fegyvere! Ma éjszaka hiszek a varázserejében. Igaz, hogy ma éjszaka majdnem kilyukasztották a bőrömet egy géppisztollyal, de én ma éjszaka továbbra is rendületlenül hiszek a Szivárvány Harcosainak fegyverében.

– Kölcsönadhatok egy pisztolyt – mondta Péterfy Sándor.

– Nem kell – mondta M. H. J. Kihörpintette a sörét, és intett Gashinak: – Gyerünk!

Gashi tétován állt fel a székéről, de aztán mégis elindult M. H. J.-vel, kimentek a házból, kimentek az utcára, beültek Gashi kocsijába. Gashi begyújtotta a motort, bekapcsolta a fényszórókat, az utcában nem mozdult senki és semmi. Azután végighajtottak néhány kanyargós külvárosi utcán, és igen gyorsan megérkeztek Gashi háza elé. M. H. J. kiugrott a kocsiból, alaposan körülnézett, ahogyan azt a jó testőrök szokták, majd intett Gashinak, hogy kiszállhat a gépkocsiból. Gashi kilépett az autóból, valami köszönetfélét morgott, és beiskolt a házába.

M. H. J. bátran elindult hazafelé, nyakában ott himbálódzott a Szivárvány Harcosainak fegyvere, bátran gyalogolt a sötét utcákon, és megérkezett a négyemeletes ház elé, anélkül hogy az úton egyetlen géppisztolyt is látott volna. Felment a negyedik emeletre, bement a lakásába, és leült az íróasztal mögé. A kiadós vacsora, a hideg sör és a jóleső gyaloglás után megkívánt egy korty konyakot.

A konyhaszekrényében volt fél liter konyak. M. H. János megpróbált felállni az íróasztal mögül, és

nem tudott felállni. Hirtelen úgy érezte, hogy kocsonyából vannak a lábai, sőt néha úgy érezte, hogy nincs is lába. Révetegen nézett maga elé, előbb arra gondolt, hogy jobb is lenne, ha a széparcú asszony nem jönne el holnap hozzá, aztán az Izsakhárról szóló regény legújabb fejezetét nézte, haragudott a lelketlen városi kufárokra, meg volt győződve róla, hogy azokban a városokban, ahol egyre inkább terjed a bűnözés, időnként az alkudozó kereskedők is leütik egymást éjjelenként sötét sikátorokban, talán még a gyilkolástól sem riadnak vissza. Lassan leakasztotta a nyakából a Szivárvány Harcosainak a fegyverét, a kis fehér csontmadarat, és bevágta az íróasztal legalsó fiókjába.

Fél óráig, lehet, hogy háromnegyed óráig ült M. Holló János kocsonyás lábakkal az íróasztal mögött, mire ismét megkeményedtek az izmai. Felállt, előkereste a konyakosüveget, nagyot húzott belőle, és akkor már reménykedni kezdett, hogy a széparcú asszony talán mégsem kapott ideg-összeroppanást, és hogy holnap eljön hozzá a meleg lakásba, és majd kedvesek lesznek egymáshoz.

A levendula ereje

M. Holló János csöndesen konyakozott a kiadói irodában, és Betterer Jenő hamuszürke arcát nézte, Betterer Jenő, a Könyvkiadó szerkesztője meg M. H. János Izsakhárról szóló regényének kéziratát lapozgatta, és ő is csöndesen konyakozott, bár neki nem lett volna szabad konyakot innia, semmiféle szeszes italt sem lett volna szabad innia, mert már csak egy veséje volt, és ez az egy veséje is akadozva üzemelt, és irodalmi körökben mindenki tudta, hogy Betterer Jenő hónapokon belül meg fog halni, Betterer Jenő maga is tudta, hogy hamarosan meg fog halni, ennek ellenére a konyakosüveg mindig ott állt az íróasztalán, mindenkit megkínált belőle, aki betért hozzá, és ő is ivott mindenkivel, meg akkor is ivott, ha egyedül maradt, de ezzel együtt nagyon jó szerkesztő volt, általában jó könyveket csinált, megérezte a jó írást, ebből kifolyólag keveset és csak mellékesen beszélt az irodalomról, és az Izsakhárról szóló regény kéziratát lapozgatva is azt mondta:

– Az emberek mindig idegesek voltak, még a régi bibliai időkben is. Manapság is idegesek az emberek. Terepszínű egyenruhát öltenek magukra, fölfegyverkeznek és idegesen lövöldöznek. Tegnap este a folyó mellett egy légvédelmi ütegből rálőttek egy szúnyogirtó repülőgépre. A dupla szárnyú kis szúnyogirtó repülőgép békésen kerepelt a folyó felett, és békésen ir-

totta a szúnyogokat, de mivel nyugat felől jött, az üteg parancsnoka ellenséges harci gépnek vélte, és kiadta a parancsot, hogy lőjék le. Rá is lőttek nehéz gépfegyverből annak rendje és módja szerint, szerencsére csak a repülőgép egyik szárnyát lyuggatták ki, bizonyára azért, mert az egyenruhás fiúk idegesek voltak ott lent a földön, a pilótának még sikerült elkanyarodnia a folyó mellől, egy nagy búzatarlón landolt nagyokat ugrálva, és beszaladt egy szalmakazalba, de az arrafelé tevékenykedő parasztok még élve kikaparták a rengeteg szalma alól.

– Szent Háború dúl a közelünkben, városokat és falvakat lőttek romhalmazzá arra nyugaton – mondta M. H. J. a konyaktól ékesszólóan. – Ezért idegesek az egyenruhás fiúk, és ezért lövik le a nyugati irányból jövő szúnyogirtó repülőgépeket.

Betterer Jenő elmélyülten tanulmányozta *Izsakhárt*, még az ajkai is mozogtak, amíg olvasta a kéziratot, de szokásához híven a továbbiakban sem az irodalomról beszélt, hanem a szúnyogirtásról.

– Örülök, hogy élve kaparták ki a pilótát a szalmakazalból – mondta. – A vegyszeres szúnyogirtást azonban nem helyeslem. A szúnyogirtó vegyszerek elpusztítják az ózonréteget. A szúnyogokat másképpen is távol tarthatjuk magunktól. Levendulabokrokot kell termesztetni. Mindenfelé levendulabokrokot kellene növesztetni. A levendulának erős illata van, és ez az egyébként kellemes illat messzire űzi a szúnyogokat, a legyeket, a böglyöket és más káros rovarokat.

Állítólag még a patkányok is elmenekülnek a levendula illatától.

– Én is tartok levendulát a ruhásszekrényemben a molyok ellen – mondta M. H. J. – Valamikor egy baltát is tartottam a levendulás zacskó mellett, de a baltát elő kellett vennem, amikor rám tört egy tagbaszakadt betörő, és el akarta rabolni tőlem a száz német márkát, amit az *Izsakhár* megírásáért kapott előlegből vettem a piacon. A tagbaszakadt betörő nagyon csatlódott volt, amikor megtudta, hogy csak száz német márkám van, meg aztán a baltámtól is nagyon megijedt, bár egyáltalán nem látszott ijedős embernek, de amikor a feje mellett az ajtóba vágtam a baltát és kis híján leszelttem a fél fülét, hanyatt-homlok elmenekült, és azóta senki sem mer rám törni, betörői körökben nyilván elterjedt a híre, hogy messzire és pontosan tudom dobni a baltát.

– Most hol van a baltája? – kérdezte Betterer Jenő anélkül, hogy felemelte volna tekintetét *Izsakhárról*.

– Az ablakpárkányra tettem – mondta M. H. J. – A szemközti épületből ugyanis egy rosszindulatú ember katonai távcsővel figyeli az ablakomat, benéz a szobámba, látja az íróasztalomat, és látja, hogy regényt írok. Szerintem a tagbaszakadt betörőt is ő uszította rám, mert tudja, hogy híres író vagyok, és meg van győződve róla, hogy sok pénzem van. Ezért tettem az ablakpárkányra a baltát, hátha az elriasztja a gonoszul kíváncsiskodó embert, de ő továbbra is fűrkészi a kézírataimat.

– Ki ez a gonosz illető, és honnan tudja, hogy maga híres író? – kérdezte majdnem gúnyosan Betterer Jenő.

– Nem tudom, hogy kicsoda a gonosz illető – mondta M. H. J. – Nekem csak egy, a szemétből előkotort kis színházi látcsövem van, ezzel nem láthatok a nagy katonai távcső mögé, a kíváncsiskodó gonosz ember viszont nagyon jól lát engem az íróasztal mögött, minden szót el tud olvasni, amit leírok, így hát tudja, hogy Izsakhárról írok regényt, és bizonyára azt is tudja, hogy aki bibliai témáról, még hozzá szegény Izsakhárról ír regényt, az csakis híres író lehet. Mellesleg azóta már egy Beretta márkájú pisztolyt is kivettem az ablakpárkányra, de az a gonosz ember továbbra is olvassa a regényemet. Márpedig én nem szeretem, ha írás közben zavarnak, és ha most kapok még két-három pohár konyakot, megeshet, hogy hazamegyek, és a Berettával átlövök a katonai távcsőre.

– Nem ajánlom, hogy részegen lövöldözzön – mondta szórakozottan Betterer Jenő. – Lehet, hogy a légvédelmi üteg katonái is részegek voltak, amikor rálöttek a szúnyogirtó repülőgépre.

– Lehet – mondta M. H. J. – Még békeidőben is sok részeg katonát láttam, mostanában meg még több a részeg katona, teherautókon mennek nyugat felé, általában hazafias jelszavakat kiabálnak, de néha tárgárságokat is kiabálnak a békés járókelők felé.

Betterer Jenő elrendezte maga előtt az Izsakhárról szóló regény kéziratát, az egészet gondosan beletette egy nagy barna borítékba, az asztalán álló üvegből ko-

nyakot töltött M. H. J. poharába, és töltött magának is, és azt mondta:

– Nem helyeslem, ha az egyenruhás emberek szeszest italt fogyasztanak. Az egyenruhás embereknél leginkább fegyverek is vannak, és részegen gyakran felelőtlenül lövöldöznek. Azt nem ellenzem, hogy az olyan írók, akik a bibliai időkről írnak, néha mértéktelenül isznak, a vesebajos szerkesztőknek meg éppenséggel sokat kell inniuk, mert ha nem isznak, akkor dohos pinceszagú a leheletük. Nem érez pinceszagot itt az irodában?

– Konyakszagot érzek – mondta M. H. J.

– Hát ez az – mondta Betterer Jenő. – Ha nem innék konyakot, akkor most itt elviselhetetlen dohos pinceszag terjengne. Mikor járt utoljára pincében?

M. H. J. elgondolkodott, és azt mondta:

– Talán két évvel ezelőtt. Egy négyemeletes bérházban lakom, a bérház alatt hatalmas pince van, de amikor legutóbb lent jártam, csak erős macskaszagot éreztem.

– A vesebajosok a földbe ásott régi pincék dohos szagát árasztják maguk körül – mondta Betterer Jenő, és keservesen sóhajtott, ami azt jelentette, hogy ezek után kénytelen lesz az irodalomról is szólni, márpedig ő nem szeretett az irodalomról beszélni. Mégis elmosolyodott, amúgy hamuszürkén, és kijelentette:

– Lehet, hogy magából egyszer mégis híres író lesz.

– Máris híres író vagyok – mondta felháborodottan M. H. J. – Temetésekre is sokszor meghívnak,

gyászbeszédeket tartok, legutóbb egy hősi halott temetésén vettem részt, és a gyászoló rokonságnak nagyon jólesett, amikor részvétet nyilvánítottam nekik.

Betterer Jenő megint keservesen sóhajtott, és végleg rátért az irodalmi témára:

– Tehát száz márkát vásárolt az *Izsakhár*ra kapott előlegért.

– Igen – mondta szomorúan M. H. J. – Lehet, hogy kaphattam volna többet is, de engem mindig becsapnak a kereskedők, a lelketlen kufárok és a valutaüzérek.

Betterer Jenő a nagy barna borítékra mutatott.

– Kinyomtatjuk *Izsakhárt*, maga kap egy nagy csomó pénzt, amiért legalább kétszáz német márkát vásárolhat a feketepiacon.

M. H. J. tudta, hogy Betterer Jenő megérzi a jó írást, örült, hogy máris ki akarja nyomtatni *Izsakhárt*, de mégis tiltakozott:

– A regény még nem kész!

– Dehogynem – mondta Betterer Jenő, a jó szerkesztő. – Maga valamikor azt mondta, hogy *Izsakhár*ról háromkötetes regényt ír.

– Így van – mondta M. H. J. – *Izsakhár*nak olyan mostoha sors jutott a Bibliában, hogy megérdemel legalább háromkötetes regényt.

– Az első kötet tulajdonképpen elkészült – mondta elkeseredetten Betterer Jenő. – *Izsakhár* minden szerencsétlen atyai áldás ellenére felvirágoztatta gyógyvirágokkal a földjét, méltányos áron adta el

gyógyvirágait a lelketlen városi kufároknak, sőt második vagy harmadik látogatásakor Zahavánnál, a Si-vatagok Öreg Bölcsénél – vagy minek is hívják – elles-te a szúrt és vágott sebeket gyógyító, valamint a törött csontokat gyorsan összeforrasztó illóolaj készítésének titkát, az elkövetkező termelési periódusban tehát már a csodatevő illóolajat is eladhatja méregdrágán, addig azonban elmehetne birkapásztoraihoz, ahol békésen heverészne a karámok mellett, egyszer már járt a birkapásztoroknál, és nagyon jól érezte ott magát, és amíg ő másodszor is a karámok mellett heverészne, mi kiadnánk a regényt, mármint az első kötetet.

– Nem ilyen egyszerű a dolog – ellenkezett M. H. J. – Izsakhár körül forrong a bibliai homok. Nyugaton Zebulon földjén és délnyugaton Manasse földjén már végigszágulzott a nagy bajok jövetelét jel-ző égő szemű teve, nyomában Zebulon földjét hegyi martalócok fosztották ki, Manasse földjén meg dög-vész pusztít éppen most. Az égő szemű teve bármikor megjelenhet Izsakhár földjén is.

– Az égő szemű teve legfeljebb a második kötet-ben jelenik meg ismét – mondta Betterer Jenő. – De az is lehet, hogy még akkor sem Izsakhár földjén fog végigszágulni.

– Nem szeretném, ha Izsakhár bajba kerülne – töprengett hangosan M. H. J. – Rossz életet jósoltak neki a Bibliában, és én nem szeretném, ha rossz élete lenne. Azt szeretném, ha narancsfák és más ízes déligyümöl-csöket termő fák is nőnének és sokasodnának a földjén.

– A déligyümölcsök legfeljebb a harmadik kötetben fognak beérni – mondta Betterer Jenő. – Azokon a félsivatagi és sivatagi bibliai tájakon elég sokáig eltartott, mire a sokféle déligyümölcsöt termő fák megeredtek.

M. H. J. most csak magában töprengett egy ideig, majd azt mondta:

– Mindenesetre hazaviszem a kéziratot, és még egyszer átlapozom. Aztán majd eldöntöm, hogy mennyit írjak még hozzá az első kötethez.

Betterer Jenő megkönnyebbülten felsóhajtott, átnyújtotta a nagy barna borítékot M. H. J.-nek, még egyszer töltött mindkettőjüknek a konyakból, és azt mondta:

– Szeretek magával tárgyalni, mert nem beszél sokat az irodalomról, így hát gyorsan szót értünk egymással. Más írókkal rengeteg bajom van. Hosszasan magyarázzák nekem az irodalom lényegét és jelentőségét, és mindig keveslik a tiszteletdíjakat. Nem kedvelem a nyugösködő írókat.

– Űzze ki őket az irodájából – mondta M. H. J. – Tegyen egy pisztolyt az íróasztalára a konyakosüveg mellé, az elriasztaná a nyugösködő írókat. Szerezhetek magának pisztolyt. Ismerem a város legsikeresebb fegyverkereskedőjét. Dragomirnak hívják, és mindenféle lőfegyvert árusít. Igaz, hogy nemrégén szitává lőtték, de Dragomir szívós ember, nem halt meg, már lábadozik a kórházban. És ismerek egy másik fegyverkereskedőt is, őt Gashinak hívják, őrá is rálöttek már kétszer, de nem találták el, és mostanában állan-

dóan két testőr kíséri, és azóta nem lövöldöz rá a konkurencia. Gashi egyébként Szivárvány Ervin barátom gyógyteáit árusítja boltjaiban, de emellett még majdnem olyan sikeres fegyverkereskedő, mint Dragomir.

– Furcsa barátai vannak magának – mondta enyhe rosszállással Betterer Jenő. – Vigyázzon, nehogy hátráltassák regényírói munkásságában.

– Szerezzek egy pisztolyt az íróasztalára? – kérdezte M. H. J.

Betterer Jenő kitérő választ adott.

– Már a konyakosüveg miatt is megszólnak néha – mondta. – Csúnya dolgokat beszélnek rólam. Attól tartok, hogy a pisztoly miatt is megszólnának bizonyos emberek.

M. H. J. hóna alá csapta *Izsakhárt*, elbúcsúzott a haldokló szerkesztőtől, elment egy talponállóba, és sült májat evett. Szivárvány Ervin ezt bizonyára nem helyeselte volna, szerinte ugyanis az állati belső részek elfogyasztása károsan hat az emberi szervezetre, mert növeli a koleszterinszintet a vérben. Szivárvány Ervin sok mindenhez ért, egyebek között az asztrológiához, a gyógynövényekhez, a lőtt sebeket gyorsan begyógyító csodakenőcs készítéséhez, és biztosan igaza volt az állati belső részeket illetően is, M. H. J. azonban szerette a sült májat, fokhagymával, jóízűen megebédelt, és hazaindult. Késő nyári meleg nap volt, ezért betért a lakása közelében lévő lapos tetejű önkiszolgáló áruházba, és vásárolt magának három üveg hideg sört. Az önkiszolgálóban rajta kívül nem volt egyetlen

vásárló sem, áru is igen kevés volt a polcokon, a kaszsa mögött egy kövér pénztárosnő üldögélt rosszkedvűen, és izzadt.

– Nem fél itt egyedül ebben a nagy boltban? – kérdezte barátságosan M. H. J. a nedves arcú pénztárosnőtől.

– Amióta kitört a háború, azóta kevés árut kapunk, az embereknek is kevés a pénzük, és ritkán jönnek vásárolni – mondta a pénztárosnő, miközben már számlázta a három üveg sört. A mennyezetre emelte a tekintetét, és még hozzáfűzte: – Azt szeretném, hogy nagy-nagy záporosó hulljon az égből, akkora záporosó, hogy beázzon a bolt mennyezete, a víz akkor elsodorná még ezt a kevés árut is, én meg vizes ruhában hazamennék, és egy ideig nem szenvednék a hőségtől.

– Ez a bolt sohasem fog beázni – mondta M. H. J. – Annak idején figyeltem, amikor kátrányozták a tetjét. Két önérzetes és szakmailag jól képzett kátrányozó dolgozott a tetőn, egyszer még ökölvívó meccset is vívtak egymással ott fenn, az egyik kátrányozó akkor leugrott a tetőről, kificamodott a bokája, de még bicegve is tovább dolgozott, és hallottam, amikor mondták, hogy öt réteg kátrányt mázoltak a tetőre, és hogy ezért sohasem fog beázni.

– Kár – mondta a kövér pénztárosnő, és továbbra is rosszkedvűen izzadt.

M. H. J. ezután hazament, útközben keserves macskanyivákolást hallott a szemeteskannák felől, a szemeteskannák körül apró gyerekek sürgölődtek,

megpróbáltak benézni a kannákba, de ez sehogyan sem sikerült nekik, mert a szemeteskannák nagyok voltak, a gyerekek meg kicsik. M. H. J. futólag elcsodálkozott azon, hogy a szemeteskannák felől hallja a macskanyivákolást, azelőtt általában a négyemeletes épület pincéjéből hallott macskanyávogást, és onnan jött a macskaszag is, de mindezen csak futólag csodálkozott, neki is melege volt, és ugyanúgy izzadt, mint a pénztárosnő a boltban, gyorsan fölment negyedik emeleti lakásába, az Izsakhárról szóló regény kéziratát az íróasztalra dobta, két üveg sört betett a hűtőszekrénybe, a harmadik üveg sört felnyitotta, ivott belőle, az ablakhoz sétált, az ablakpárkányon ott hevert a baltá, a Beretta márkájú pisztoly és a kis színházi látcső. A szeméhez szorította a színházi látcsövet, megnézte vele a szemközti bérházat, annak egyik ötödik emeleti ablakából most is egy nagy katonai távcső meredt feléje. M. H. J. ekkor fölvette az ablakpárkányról a baltát és a magasba emelte. Nem fenyegetőzött a baltával, csak éppen magasba emelte. A szemközti épület ablakából eltűnt a katonai távcső, és csakhamar megjelent egy gonosz kinézésű félautomata puska. M. H. J. a gonosz kinézésű puska láttán elkezdett még jobban izzadni, de azért letette a baltát, és a Beretta pisztolyt emelte a magasba. A katonai távcső megszemlélte a pisztolyt, aztán ott szemközt megjelent egy kéz egy kézigránáttal. M. H. J.-nek ezt követően már nem volt mit felmutatnia, eloldalgott az ablaktól, megitta a hideg sört, levetkőzött, és lefeküdt az ágyára.

M. H. J. nagyokat szokott aludni délutánonként, most is szeretett volna nagyot aludni, annál is inkább, mert erre a délutánra Szivárvány Ervin széparcú feleségét várta, kipihenten és jókedvűen akarta fogadni az asszonyt e rosszkedvű időkben, de nem sikerült neki igazából elaludnia, félálomban forgolódott az ágyban, és időnként fülsértően hangos macskanyávogást hallott, mintha rengeteg macska nyávogott volna közvetlenül az ágya mellett, de ez csak kába képzelődés volt. Vagy másfél óráig forgolódott és kínlódott M. H. J. az ágyban, akkor fáradtan fölkel, és megint a szemére szorította a színházi látcsövet, de most nem a szemközi épületet nézte, hanem a szemetes kannákat, amelyek körül még mindig apró gyerekek sürgölődtek.

Aztán megjelent a széparcú asszony. Halványsárga nyári ruhában jött, megállt a szemetes kannák mellett, és beszélgetni kezdett az apró gyerekekkel, a gyerekek hevesen gesztikuláltak, és valamennyien egyszerre magyaráztak valamit az asszonynak. A széparcú asszony akkor belehajolt a szemetes kannába, M. H. J. meg némi nosztalgiával gondolt azokra a régi szép időkre, amikor a széparcú asszony mindennap végigkutatatta a szemetes kannákat, száraz kenyérdarabokat gyűjtött disznóinak, és mindenféle érdekes holmikot talált a szemétben, színházi látcsövet is, amit M. H. J.-nek ajándékozott, és ezt követően guberáló körútjai végén mindennap feljött M. H. J. lakására, és kedvesek voltak egymáshoz. Most, amikor halványsárga ruhájában hajlongott a szemetes kanná

felett, nem kenyeret és nem érdekes holmikat szedett elő a szemétből, hanem kismacskákat. Tíz, vagy talán még több kismacskát halászott elő a mély szemeteskannából, a gyerekek visongva tolongtak körülötte, kikapkodták kezéből a kismacskákat, és szétszaladtak velük. Az asszony ezután feljött M. H. J.-hez a negyedik emeletre.

M. H. J. kitérte előtte lakása ajtaját, és kedvesen azt mondta neki:

– Maga olyan, mint egy gyönyörű mezei gyógyvirág, és illatozik, mint a gyógyvirágok.

– Macskaszagú a kezem – mondta a széparcú asszony, egyenesen a fürdőszobába ment, és kezet mosott, és kézmosás közben még annyit mondott: – Haladokló kismacskákat szedtem elő a szemeteskannából.

– Láttam – mondta M. H. J. – Hogy kerültek a kismacskák a szemeteskannába?

A széparcú asszony kijött a fürdőszobából, leült az ágy szélére, de látszott rajta, hogy egyelőre még nem szándékozik levetni magáról az illatos sárga nyári ruhát. Ehelyett halkán és szomorúan magyarázkodott:

– A kisgyerekek azt mondják, hogy egyenruhás emberek jöttek, a kóbor macskákat kiűzték a pincéből, a tehetetlen kismacskákat meg beledobálták a szemeteskannába. A gyerekek azt mondják, hogy az egyenruhások céllövöldét akarnak csinálni a pincéből.

– Melyik pincéből?

A széparcú asszony a padlóra mutatott, és azt mondta:

– Ennek a háznak a pincéjéből.

– Nem tehetik ezt – mondta felháborodottan M. H. J. – Nekem ott lent egy katonaládám van. Ezt a katonaládát eddig a kóbor macskák őrizték a patkányoktól. És már megszoktam, sőt majdnem megkedveltem a pincéből szivárgó macskaszagot.

– A macskákat végleg elzavarták onnan, a tehetetlen kismacskákat meg kis híján megölték – mondta Szivárvány Ervin széparcú felesége, és majdnem elsírta magát. Az a fajta asszony volt, aki nagyon együtt érzett a szenvedő élőlényekkel és nagyon könnyen elérzékenyült. Meg aztán nemrégén géppisztolyal lövöldöztek a házuk közelében, ettől kisebbfajta ideg-összeroppanást kapott, és ezt követően még érzékenyebb lett.

Később azért mégis levetette magáról illatos nyári ruháját, összébújt az ágyban M. H. J.-vel, kedvesek voltak egymáshoz, de nem olyan kedvesek, mint máskor, nem figyeltek eléggé egymásra, a széparcú asszony nyilván a szegény kismacskákra gondolt, M. H. J. meg a négyemeletes épület alatti pincére, amelyet az építészek gyalumatlan léckerítésekkel osztottak fel kis rekeszekre a lakók számára, és M. H. J. is kapott egy lécekből ácsolt rekeszt.

M. H. J. kissé bánkódott, amiért nem volt kellőképpen kedves az érzékeny lelkű asszonyhoz, talán az asszony is bánkódott, de egyikük sem szólt, csöndesen feküdtek egymás mellett, és M. H. J. azon gondolkozott, hogy hosszú évek alatt hányszor is ment

le a pincéjébe. Legfeljebb háromszor. Először akkor, amikor beköltözött a lakásába, és megmutatták neki, hogy melyik az ő pincerésze. A pincének friss betonszaga volt, M. H. J. előkeresett egy régi súlyos lakatot, és belakatolta a maga lécketrecét. Másodszor Bicskei Ádámmal ment le a pincébe egy sötét éjszakán. Bicskei Ádámot még egyetemista korában ismerte meg, M. H. J. abban az időben az irodalmat tanulmányozta igen lelkiismeretesen, Bicskei Ádám meg matematikus volt, sokszor összefutottak az egyetem folyosóin, beszélgettek is néha, és egyszer Bicskei Ádám hosszasan és okosan elmagyarázta M. H. J.-nek Bolyai János zsenialitásának lényegét, amiből M. H. J. keveset értett meg, de ettől kezdve gyakran eljártak együtt a közeli sörözőbe, ahol vagy az irodalomról, vagy a matematikáról beszélgettek. Aztán M. H. J. lediplomált és bevonult katonának, mire leszerelt, Bicskei Ádám is lediplomált, és ő vonult be katonának. Így hát sokáig nem találkoztak, de egy éjszaka, amikor M. H. J. erőteljes kocsmázások után tért haza, lakása ajtaja előtt találta Bicskei Ádámot, egy ormótlan katonaládán ült, és aludt, mellette egy előkelő csatos bőrkoffer hevert. M. H. J. felrázta Bicskei Ádámot, aki bágyadtan felnyitotta a szemét, és azt mondta akkor régen:

– Most jöttem a hadseregből, és máris utazom tovább Dániába.

– Katonaládával? – kérdezte az erőteljes kocsmázások nyomán kissé bambán M. H. J.

– A csatos kofferral utazom – mondta Bicskei Ádám. – A katonaládát itthagynám nálad, őrizd meg, légy szíves.

– Miért?

– Félek, hogy honvágyam lesz néha – mondta Bicskei Ádám. – Olyankor majd arra gondolok, hogy van itthon egy katonaládám, erre majd menten elmúlik a honvágyam. Tudniillik a katonaságnál nem éreztem jól magam, és még hazafelé jövet sem éreztem jól magam. Sok leszerelt katona utazott velem a vonaton, részegek voltunk, változatos tájakon utaztunk keresztül, olyan tájakon is, ahol fehér sapkás albán parasztok művelték földjeiket, a leszerelt katonák fennhangon szidták a parasztok albán anyját és a feleségeiket, márpedig az albánok, mivel többnyire muzulmán hitűek, igencsak érzékenyek az ilyesmire, az öklüket rázták felénk és átkozódtak. Ebben az országban én nem maradok tovább.

– Miért éppen Dániába mész? – kérdezte M. H. J.

– A dánok békés emberek, nem szidják egymás anyját és nem rázzák az öklüket.

M. H. J. addigra valamelyest magához tért, és azt mondta:

– Kicsi a lakásom. Vigyük le a pincébe a katonaládát.

Bicskei Ádám álmosan felállt, fogta az ormótlan katonaládát, és engedelmesen lement a pincébe M. H. J. után. A pincében erős patkányszag érződött, hosszú farkú patkányok szaladgáltak a betonpad-

lón, és ijedten vagy inkább ellenségesen visongtak. M. H. J. leszedte a lakatot a maga ketrecéről, gondosan elhelyezték a faládát, lelakatolták a ketrecet, fölmentek vissza a negyedik emeletre, bementek M. H. J. lakásába, és hajnalig beszélgettek, főleg a matematikáról, mert M. H. J. ekkoriban már nem szeretett az irodalomról beszélgetni.

Bicskei Ádám hajnalban szállt vonatra, M. H. J. kikísérte az állomásra, és búcsúzásul odaajándékozott neki egy öngyújtót, amit azon az éjszakán talált valamelyik kocsmában valamelyik asztalán, nyilván egy részeg és elégedett vendég felejtette ott. Vagy másfél évvel később M. H. J. képes levelezőlapot kapott Dániából. Bicskei Ádám azt írta: „Dánia zöld és békés ország. Itt az emberek nem szidják egymás anyját és nem rázzák az öklüket. Rengeteg sajtot esznek.” M. H. J. sohasem szerette a sajtot, általában nem szerette a tejtermékeket, ezért nyomban elhatározta, hogy nem fog kivándorolni Dániába. Három évvel később Kanadából kapott képes levelezőlapot. „Kanadában sokszor hideg szelek fújnak, de itt nagyon megbecsülik a szorgalmas embereket. Szorgalmas ember gyorsan meggazdagodhat”, írta Bicskei Ádám. M. H. J. egyáltalán nem volt szorgalmas ember, így hát elhatározta, hogy Kanadába sem fog kivándorolni. Megint elmúlt néhány év, akkor Floridából kapott képes levelezőlapot Bicskei Ádámtól: „Meggazdagodtam Kanadában, nyaralót vettem Floridában. Látogass meg! Itt mindig meleg van. A katonaládámat hasogasd apró darabokra

és tüzeld el. Megszűnt a honvágyam.” M. H. J. tudta, hogy sohasem lesz annyi pénze, hogy elutazzon Floridába, de azért lement harmadszor is a pincébe, oda-lent akkor már erős macskaszag érződött, elvadult kóbor macskák prüsszköltek feléje ellenségesen, az évek múltával a kóbor macskák elűzték a patkányokat, ami nem lehetett könnyű művelet, mivel a patkányok közismerten agresszív rágcslók, és meg akarják hódítani a földgolyót, M. H. J. pincéjéből azonban elűzték a patkányokat a kóbor macskák, M. H. J. mégsem hasogatta apró darabokra a katonaládát, mert nem tudta volna hol feltüzelni, a prüsszkölő macskáktól is borzongott, meg aztán még az is megtörténhet, gondolta, hogy Bicskei Ádám egyszer hógutát kap Floridában, és akkor ismét előveszi a honvágy.

Sokáig hallgattak egymás mellett az ágyban M. H. J. és a széparcú asszony, M. H. J. kezdte keletlenetlenül érezni magát, úgy döntött, hogy elmeséli Bicskei Ádám történetét, de akkor csöngettek a bejárati ajtón.

– Ki lehet ez? – kérdezte ijedten az asszony.

– Bizonyára koldus – mondta M. H. J. – Mostanában elszegényednek az emberek, és egyre többen koldulnak. Majd mindjárt elküldöm.

M. H. J. belebújt a nadrágjába, és kinyitotta az ajtót. Az ajtó előtt egy terepszínű egyenruhás, szemüveges suhanc állt, oldalán pisztolytáska lógott, de ezzel együtt is kissé gyámoltalannak látszott, talán a sokdioptriás szemüveg miatt. Majdnem bocsánatkérően mondta:

- Beszélnem kell magával.
- Most nem érek rá – mondta M. H. J.
- A pincével kapcsolatban kellene beszélünk – mondta a fiú, és megtapogatta a pisztolytáskát, de még így is gyámoltalannak látszott.
- Nem érek rá – mondta M. H. J. – Éppen regényt írok, és ha most abbahagyom, talán sohasem készülök el vele, amit nagyon sokan hiányolnának.
- Mikor fog ráérni? – kérdezte a fiú.
- Talán estére. Sötétedés után talán ráérek.
- Majd visszajövök sötétedés után – egyezett bele a szemüveges fiú, és lekocogott a lépcsőn.
- Koldus volt? – kérdezte az asszony, amikor M. H. J. visszament a szobába.
- Egy terepszínű egyenruhás fickó volt, pisztolyt hord az oldalán, de nagyon udvarias. Estére majd visszajön.
- Ne várja meg – mondta ijedten az asszony. – Kerülje ezeket az egyenruhás fegyveres embereket. Kegyetlen emberek, a kismacskákat is majdnem megölték. Jöjjön el inkább hozzánk, a férjem szereti, ha maga is velünk vacsorázik. Szeret beszélgetni magával. És Péterfy Sándor biztosan ma is jó vacsorát főz majd a kertben.
- Péterfy Sándor a legjobb testőr és a legjobb szakács a világon – mondta M. H. J. – Nyílt tűzön bográcsban ő főzi a legízletesebb húsokat. De én mindig túl sokat eszek ezekből a húsokból, és emiatt néha elnehezülök. Ma este nem akarok elnehezülni.

– Én most elmegyek – mondta még mindig riadozva a széparcú asszony. – Meghalnék rémületemben, ha ezek a kegyetlen emberek itt találnának a maga ágyában.

Gyorsan felkelt az ágyból, meztelenül bement a fürdőszobába, aztán gyorsan kijött, felöltözött, és elment.

M. H. J. egyedül maradt, és igencsak elszomorodott, attól tartott, hogy az egyenruhás fegyveres emberek hosszabb időre elriasztják majd tőle a széparcú asszonyt. Akkor eszébe jutott, hogy van még két üveg sör a hűtőszekrényben, elővette az egyiket, lassan kortyolgatta a hideg sört, és azon gondolkozott, hogy hogyan tudná rávenni Szivárvány Ervin feleségét, hogy ne féljen az egyenruhás emberektől. Közben beesteledett, M. H. J. megitta a másik üveg sört is, és mivel nem evett semmit, kissé elbambult a söröktől, odakint meg besötétedett, de a szemüveges fiú nem jött, igaz, M. H. J. nem is hiányolta túlságosan. Később azonban mégis rázörgették az ajtót igen erőlesen.

M. H. J. lustán az ajtóhoz ment, kinyitotta az ajtót, és három egyenruhás emberrel találta szemben magát. Közvetlenül az ajtó előtt egy alacsony termetű szakállas férfi állt, nyilván ő döngette erősen az ajtót, mert alacsony termete ellenére is érelyesnek látszott, lévén hogy nemcsak pisztolytáska lógott az övéen, hanem két kézigránát is, a mellén pedig egy automata puska feszült. Mögötte két fiatal suhanc állt, pisztollyal az oldalukon, az egyik a

szemüveges fiú volt, és most harciasabbnak látszott, mint délután, a másik fiú szemüveg nélkül látszott harciasnak.

– Nem kell dörömbölni – mondta M. H. J. – A csengő kitűnően működik.

A szakállas férfi félretolta az útból M. H. J.-t, és mindhárman bemasíroztak a lakásba. M. H. J. utánuk kullogott, leült az íróasztala mögé, és várt. Amazok igen otthonosan mozogtak, körülnéztek a lakásban, aztán megálltak M. H. J. íróasztala előtt.

– Maga tehát nagyon elfoglalt ember – mordult rá a szakállas férfiú. – Annyira elfoglalt, hogy még ve-
lünk sem hajlandó bármikor szóba állni.

M. H. J. megvonta a vállát.

– Híres író vagyok. Sokat kell írnom. Az olvasók elvárják tőlem, hogy sokat írjak.

– Sohasem hallottam magáról – mondta a kis szakállas ember. – Nem hiszem, hogy híres író lenne.

– Pedig híres író vagyok – bizonygatta M. H. J.
– Egyszer majd még maga is elolvas tőlem valamit, és akkor majd szégyenleni fogja mostani kételyeit.

– A híres írók nem ilyen kis vacak lakásokban laknak – mutatott körül a szakállas, a két pisztolyos suhanc egyetértően bólogatott, ők az egész beszélgetés alatt nem szóltak egy szót sem, csak bólogattak.

– Én jól érzem magam ebben a kis lakásban is – mondta M. H. J. – És még teljesen idegen egyenruhás emberek is, amint belépnek ide, mindjárt otthon érzik magukat.

– Mi mindenütt otthon érezzük magunkat ebben az országban, mert ez mindig a mi országunk volt, és örök időkre a miénk marad – mondta a kis ember, és kihúzta magát, hogy magasabbnak látsszék.

– A pincében is otthon érzik magukat? – kérdezte M. H. J.

– A pincéből óvóhelyet csinálunk – mondta az erélyes férfi. – A frontvonal egészen közel van hozzánk, ellenségeink bármikor megbombázhathatnak bennünket, idejében gondoskodnunk kell az óvóhelyekről.

– Az ellenségnek csak szúnyogirtó repülőgépei vannak – mondta M. H. J.

– Gonosz és alattomos emberek harcolnak ellenünk, ki akarják irtani nemzetünket, és ennek érdekében képesek minden aljasságra – mondta a szakállas.

– Én úgy hallottam, hogy maguk afféle céllövődét akarnak csinálni a pincénkből.

– Óvóhelyet csinálunk a pincéből. Igaz, majd tanulmányozni fogjuk a különböző fegyvereket is, mert hamarosan kimegyünk a frontra, hogy ellenségeinket minél távolabbra űzzük. Emiatt kénytelenek vagyunk a pincében szétverni a lécketreceket. A ház lakói már beleegyeztek ebbe.

– Azt elhiszem. Ha mindenkihez ilyen szépen felszerelve állítottak be...

– Maga nem egyezik bele, hogy szétverjük a lécketreceket?

– Nekem gazdag és befolyásos barátaim élnek Dániában, Kanadában és az Amerikai Egyesült Ál-

lamokban – mondta M. H. J. – Egy szavamba kerül, és megvásárolják ezt az egész négyemeletes épületet pincéstül. És akkor magukat pillanatok alatt kiebrudalják innét.

– Nem félünk a gazdag külföldiektől.

– Ezenkívül kedveltem a macskákat – mondta M. H. J. – Kiűzték a pincéből a patkányokat, ennek köszönhetően a patkányok nem tudtak lyukat rágni a katonaládámon, amelyet régóta ott őrzök a pincében, mert kedves emlékeim fűződnek hozzá.

Az erélyes szakállas ember eddigre már elvesztette türelmét, és az ablakpárkányra mutatott.

– Maga már régóta pisztollyal fenyegeti a környezetét.

– Maga talán a szemközti épület ötödik emeletén lakik? – kérdezte M. H. J. – És van egy nagy katonai távcsöve?

– A pisztolyát elkobozzuk – mondta a szakállas férfiú, az ablakpárkányhoz ment, elvette a Berettát, és az övébe tűzte. Most már igazán sok fegyver volt nála.

– Baltával is meg tudom védeni magamat – mondta M. H. J. – Egyszer két betörő rontott rám, de az egyiknek egyetlen suhintással lemeszeltem a fél fülét, mire hanyatt-homlok elmenekültek.

– Túl sokat hanceg ma este. Ajánlom, hogy ezt ne tegye.

– Jól figyeljenek ide – mondta M. H. J. Felállt az íróasztal mögül, az ablakhoz ment, kezébe vette a baltát, és rövid, szakszerű magyarázatot adott:

– A baltának háromszor kell megperdülnie a levegőben a cél előtt.

Eldobta a baltát, az hármát perdült a levegőben, és nagy csattanással belevágódott a bejárati ajtóba.

Ezután fél percig csönd volt. M. H. J. visszaült az íróasztal mögé. Az erélyes szakállas férfiú akkor elismerően csettintett. Az íróasztalra támaszkodott, és megkérdezte:

– Más fegyverrel is ilyen ügyesen bánik?

– Mindenféle fegyverhez értek – mondta M. H. J.

A kis szakállas ember előrehajolt, és halkán azt mondta:

– Tulajdonképpen szabadcsapatot szervezek. Szükségem van jól képzett emberekre, hogy megvédjük nemzetünk érdekeit és becsületét. Szívesen látnánk egy magyar nemzetiségű harcost is közöttünk, aki velünk együtt küzd a szent célokért.

– A szabadcsapatok szabadon rabolhatnak is? – kérdezte M. H. J.

– Ellenségeinket azzal is gyöngítjük, ha kifosztjuk őket. De mi elsősorban a szent célokért harcolunk.

– Én tollal harcolok a szent célok érdekében, mivel híres író vagyok – mondta M. H. J.

A szakállas emberke kihúzta övéből a Berettát, és az ablakpárkányra tette.

– Visszaadom a pisztolyát – mondta. – Ha úgy dönt, hogy csatlakozik hozzánk, mindenkor megtalál bennünket a pincében.

– Most a katonaládámat szeretném kimenteni a pincéből – mondta M. H. J.

– Jöjjön velünk – intett a szakállas ember, azzal a két pisztolyos fiúval kiment a lakásból, M. H. J. követte őket.

Lementek a pincébe, odalent terepszínű egyenruhás fiatal emberek tördelték a gyalulatlan léceket, gyorsan meg akarták csinálni a rekeszek nélküli betonhodályt, ami óvóhelyként szolgálhat az ellenséges bombák ellen és ahol a fegyverforgatást is lehet gyakorolni a szent célok érdekében. Macskaszag már alig érződött a pincében, ez elszomorította M. H. J.-t, de még megtalálta a katonaládát, ez kicsit megvigasztalta, fogta a katonaládát, és felvitte a lakására. Az ormótnan faládát lerakta az előszobába, ráült, hátát a bejáratú ajtónak vetette, a feje fölött rendületlenül állt az ajtóba csapott balta.

Igen kényelmetlen testhelyzetben üldögélt elég sokáig M. H. J., de Bicskei Ádám valamikor régen ilyen kényelmetlen testhelyzetben még aludni is tudott, Bicskei Ádám mindig kitartó és szívós ember volt, bizonyára azért gazdagodott meg Kanadában, állapította meg M. H. J., aztán felállt, kirántotta a baltát az ajtóból, visszahelyezte az ablakpárkányra, vállára dobta a katonaládát, lement a negyedik emeletről, és elindult a külváros felé, úgy döntött, hogy mégis elmegy Szivárvány Ervinék szép kertés családi házába.

Meggörnyedt háttal érkezett meg a szép családi házak közé, Szivárvány Ervinék kertjében három ember üldögélt a sötétben: Péterfy Sándor, Szivár-

vány Ervin testőre és a Gashi nevű fegyverkereskedő két testőre. M. H. J. megállt előttük, és udvariasan köszönt nekik.

– Későn érkezett – mondta Péterfy Sándor. – Már megvacsoráztunk.

– Nem vacsorára jöttem – mondta M. H. J., és Péterfy Sándor elé tette az ormótlan katonaládát. – Tűzifát hoztam. Keményfából készült katonaládát. Hasogassa fel apró darabokra, gyújtsa lángra, és holnap estére főzzön jó gulyáslevest vacsorára.

– Ez a maga katonaládája? – kérdezte Péterfy Sándor.

– Nem. Egy gazdag amerikai rokonomtól örököltém.

– Mást nem örökölt a gazdag amerikai rokontól?

– Felajánlotta nekem még a floridai nyaralóját, de Florida nagyon messze van tőlünk.

– Tényleg messze van – mondta Péterfy Sándor.

– Holnap majd felszeletelek a katonaládát, és kitűnő gulyáslevest főzök a lángjánál. Jöjjön el vacsorára.

– Lehet, hogy eljövök – mondta M. H. J. – De most Gashival szeretnék beszélni.

– Bent van Ervinnél – intett a ház felé Péterfy Sándor.

M. H. J. bement a házba. Szivárvány Ervin és Gashi a nappali szobában ültek kényelmes fotelekben, és valamiféle papírokat lapozgattak. Felkapták a fejüket, amikor M. H. J. belépett, de mintha nem örültek volna meg neki túlságosan, holott korábban mindig

nagyon kedvesen fogadták, különösen Ervin, aki a Szivárvány Harcosa volt, és jóformán az egész világot szerette minden sokszínűségével együtt.

– Mit mutatnak Gashi csillagai? – kérdezte kedélyesen M. H. J. – Feltételezem, hogy Gashi horoszkópját tanulmányozzák.

– Számlákat tanulmányozunk – mondta fagyosan Szivárvány Ervin.

– Mit mutatnak a számlák? – érdeklődött M. H. J.

– Az emberek még mindig tömegesen vásárolják a gyógyteákat és a gyógykenőcsöt – mondta Gashi, és csöndesen hozzáfűzte: – Háborúban ez így szokott lenni.

– Örülök, hogy a gyógynövények tisztas hasznat hoznak – mondta M. H. J., és ő is leült egy kényelmes fotelbe. – Ez azt jelenti, hogy nem kell fegyverkereskedéssel foglalkoznia.

– Én sohasem foglalkoztam fegyverkereskedelemmel – mondta Gashi.

– Tudna nekem sürgősen szerezni egy pisztolyt? – kérdezte M. H. J.

– Adtam már magának egy Beretta pisztolyt – mondta Gashi.

– Az *Izsakhár* című regényem szerkesztőjének is kellene egy pisztoly – mondta M. H. J. – Az agresszív hajlamú és gátlástalan írók ellen szeretné megvédeni magát.

– Talán tudok neki szerezni egy kisebbfajta pisztolyt méltányos áron – mondta óvatosan Gashi.

– Köszönöm – mondta M. H. J. – Ezenkívül szükségem lenne egy üzemképes kézigránátra is. Ezt magának kérem, nem a szegény szerkesztőnek.

– Magának nem adok kézigránátot – mondta háttározottan Gashi. – Túl sokat iszik mostanában.

– Ma csak három üveg sört ittam meg – mondta M. H. J. – Ez háborús időkben egyáltalán nem nagy mennyiség.

– Menjen a konyhába, a hűtőszekrényben talál még néhány üveg sört – mondta Szivárvány Ervin.

M. H. J. értett a szóból, kiment a konyhába, a hűtőszekrényből elővett egy üveg hideg sört, lepattintotta a kupakot az üvegről, leült, és iszogatta a sört, miközben nagyon remélte, hogy valahonnan majd előbukkan Szivárvány Ervin széparcú felesége, és akkor ő megpróbálja meggyőzni arról, hogy ne féljen az egyenruhás férfiakról, mert azoknak a vezére egy kis szakállas ember, aki legfeljebb csak a kóbor macskának árthat. A széparcú asszony azonban nem bukkant elő, M. H. J. megitta a sört, bánatosan kiment a kertbe, és elpanaszolta Péterfy Sándornak:

– Gashi nem hajlandó nekem kézigránátot szerezni.

– Igaza van Gashinak – mondta Péterfy Sándor.

– Ezek a mai kézigránátok módfelett veszélyes holmik. Könnyen felrobbannak.

– Én kiválóan tudok kezelni mindenféle fegyvert

– mondta M. H. J. – Ma este ezt már egy egész szabadcsapat előtt bebizonyítottam.

– Maga íróféle ember – legyintett Péterfy Sándor.
– Az írók általában ügyetlenek a mindennapi életben. A kézígránáttal is addig ügyetlenkedne, amíg előbb-utóbb felrobbanna a kezében, és azzal oda lenne a keze meg a feje is.

– Már a barátaim sem bíznak bennem – sóhajtott M. H. J. – Talán már nincsenek is barátaim. Az igazi barátaim meghaltak vagy elmentek külföldre.

– Mennyi rumot ivott odabent Ervinnél? – érdeklődött Péterfy Sándor.

– Sört ittam – mondta M. H. J. – És most elmegyek az első kocsmába, és ott is sört fogok inni. Lehet, hogy új barátokat is találok.

Ezzel elment, és útközben tényleg betért egy lármás kocsmába, megivott egy korsó hideg sört, a hideg sör jólesett neki, a lármázó emberek között azonban nem talált új barátokat, így hát hazament, és kissé kábultan ágyba feküdt. Az elfogyasztott sörök hatására mélyen és sokáig aludt.

Fényesen sütött a nap, amikor fölébredt, a feje tompán zsongott, főzött magának egy erős feketekávé, forrón megitta, ettől kitisztult a feje, akkor az ablakhoz ment, szeméhez emelte a kis színházi látcsövet, és átnézett a szemközti épületre. Ott, az egyik ötödik emeleti ablakból most is a nagy katonai távcső meredt feléje, de gyorsan eltűnt a távcső, és a helyében egy papírlap jelent meg, amin nagy betűkkel egy kérdés volt fölírva:

MEGIJEDT TEGNAP ESTE?

M. H. J. valamikor régen megfogadta, hogy nem fog társalogni a fürkésző távcsöves emberrel, most mégis az íróasztalához lépett, és felírta egy papírlapra:

MITŐL?

Felmutatta az ablakában a papírlapot, aztán a színházi látcsővel megint átnézett a szemközti épületre. A távcsöves ember gyorsan megírta a választ.

AZ EGYENRUHÁKTÓL ÉS A FEGYVEREK-TŐL.

M. H. J. feldühödött, nagy mérges betűkkel válaszolt.

NEM IJEDTEM MEG.

A nagy katonai távcső mögött rejtőzködő rosszin-
dulatú ember nem hitt neki. Ezt írta:

MEGIJEDT!!

M. H. J. erre már leült az íróasztalhoz, és szép formájú, önérzetes betűket rajzolt a következő papírlapra:

ÉN SENKITŐL SEM FÉLEK.

Mielőtt azonban még az ablakhoz vihetné volna az önérzetes választ, hangos robbanás hallatszott valahonnan lentről. Talán a pincéből. M. H. J. feszülten figyelt. Néhány percig csönd volt.

Aztán ajtócsapkodás, lábdobogás hallatszott a lépcsőházból, majd sikoltozás is. Nem sokkal később szirénázva a ház elé kanyarodott egy rendőrautó, azután csakhamar egy mentőautó is.

Ekkor már M. H. J. is felöltözött, és lerohant a negyedik emeletről. A ház lakói a pincebejáratnál tolongtak, a rendőrök próbálták visszaszigálni őket.

– Minden csupa vér a pincében! – visította egy asszony.

M. H. J. körülnézett, és meglátta a szabadcsapat kicsiny, de erélyes vezérét. Egyenruhásan és szakállasan támaszkodott a falnak, most nem látszott erélyesnek, és mintha a szakála is megritkult volna. M. H. J. odament hozzá, és megkérdezte:

– Nagy baj történt?

A kis szakállas ember bágyadtan bólogatott.

– Az egyik fiú kezében felrobbant egy kézigránát – mondta. – Addig babrálgatta, addig ügyetlenkedett vele, amíg felrobbant a kezében.

– Biztosan a szemüveges fiú volt – mondta M. H. J.

– Igen.

– Meghalt?

– Meghalt. És még négy fiú súlyosan megsebesült.

– Szegény szemüveges fiú – mondta szomorúan M. H. J. – Amolyan írófélnének látszott. Az ilyen fickók ügyetlenek a mindennapi életben. Én ugyan kiválóan értek a fegyverekhez, de ez egyáltalán nem jellemző az írók többségére.

– Nem volt író a szemüveges fiú – mondta a ritka szakállú férfiú.

– Titokban bizonyára írogatott, talán verseket – mondta M. H. J., és majdnem megsajnálta a falnak támaszkodó emberkét. – Maga meg újra kezdheti előlről a szabadcsapat szervezését valahol másutt.

A kis szakállas ember továbbra is bágyadtan bólogatott, és keservesen megjegyezte:

– A pincébe majd visszaköltöznek a kóbor macskák.
– A macskák nem fognak visszaköltözni, mert nem szeretik a vér szagát – mondta M. H. J. – A patkányok költöznek majd vissza. Azok biztosan visszaköltöznek.

Ezután M. H. J. felsietett a lakásába, magára zárta az ajtót, leült az íróasztal mögé, és elhatározta, hogy gyorsan befejezi az Izsakhárról szóló regény első kötetét. Írni kezdett.

Megírta, hogy Izsakhár egy fényes bibliai reggelen maga köré gyűjtötte háza népét, és közölte velük, hogy ő most elmegy a békés birkapásztorok közé, pihennie és gondolkodnia kell, földművelő embereit pedig megbízta, hogy amíg ő a birkapásztorok körében a karamok mellett pihen, ültessenek minél több levendulát a félsivatagi és sivatagi földjébe, mert a levendula igen hasznos növény, nagy ereje van, illatával elűzi a szúnyogokat, böglyöket, legyeket, sőt még a patkányokat és az egyéb undorító rágcsálókat is. A derék földművelő emberek hittek Izsakhárnak, addig is nagyon jól gazdálkodott földjén, megígérték neki, hogy rengeteg levendulát fognak ültetni. Izsakhár ezek után teveháton elindult a birkapásztorokhoz. Elégedett volt magával és az Istennel, évről évre szépült körülötte a sivatag, és az ő földjét ez idáig elkerülte a dögvész, martalócok sem támadtak rá a hegyekből, de azért magában ott a teve hátán elhatározta, hogy a biztonság kedvéért felfegyverzi majd a békés birkapásztorait, kihegyezteti velük pásztorbotjaikat,

és bőrből készült parittyákat ad majd nekik, ezekkel a parittyákkal súlyos kődarabokat lehet messzire hajítani olyan emberek irányába, akik esetleg ellenséges érzelmekkel bukkannának elő a homokdombok között.

M. H. J. hátradőlt a székében, és ő is majdnem elégedett volt magával. Később felkelt, az ablakhoz ment, lenézett a ház elé. A mentőkocsi már elment, bizonyára elvitte a szegény szemüveges fiú holttestét, és kórházba szállította a másik négy sebesült fiút is. A rendőrkocsi még a ház előtt állt, de lárma már nem hallatszott letről. Ekkor M. H. J. visszafordult az íróasztalhoz, és meglátta a fehér papírra írt önérzetes mondatot, amely azt állította, hogy ő nem fél senkitől. Gondosan széttépte a papírlapot, elővett egy másikat, és azt írta rá:

IZSAKHÁR ELMENT.

Felmutatta az ablakban a katonai távcső felé. Onnan hamarosan megjelent a kérdés:

VISSZAJÖN?

M. H. János igenlő választ mutatott fel:

VISSZAJÖN.

A távcsöves ember tovább érdeklődött.

MIKOR?

M. Holló János elhatározta, hogy erre a kérdésre még válaszol, de azután egy ideig nem fog társalogni a rosszindulatú és kíváncsi távcsöves emberrel. Nagy fekete betűkkel felírta a fehér papírlapra:

MAJD HA MAGASRA NŐNEK A LEVENDULABOKROK!

A sorozatszerkesztő jegyzete

A Napkút Kiadó Gion Nándor regényeit megjelentető sorozata zsebkönyvtári, „népszerű” kiadás, így a korábbi kötetekben nem voltak a kiadás szempontjait vagy a kötetkonceptiót magyarázó jegyzetek. Még *Az angyali vigasság* című kötetben sem, holott az a Gion életében azonos címmel 1985-ben megjelent kötet novelláin kívül egy bevezető és egy sorozatzáró írással, valamint egy szilveszteri novellával is teljesebbé vált. Akkor a vélelmezett szerzői szándék szerint jártunk el, mert úgy gondoltuk, hogy a rendszerváltás előtti első kiadás az akkori közölhetőség érdekében mondott le bizonyos novelláknak a kötetben való megjelentetéséről (l. öncenzúra). Így három írás pótlólagos beillesztésével a teljesség helyreállítását szem előtt tartva jelentettük meg az így már nem novelláskötetet, hanem regényt, amely az utolsó fejezet Gion által adott (!) címe – „*Egy regény vége*” – szerint (is) az.

A most kézben tartott kötetben viszont nem jelentettünk meg három írást, amelyek a fent említett „teljességi” szempontok mentén szintén talán ideillettek volna, mert itt politikai ok nem merülhet fel az író általi kihagyásukkal kapcsolatban, hiszen ezeket Gion az *Izsakhár* című regénynek már a rendszerváltás után (1994-ben) megjelent kiadásába nem tette be. Felmerülhet, hogy azért maradt ki a három szöveg, mert Gion 1993-as átköltözése (Magyarországra települé-

se) miatt nem voltak a keze ügyében azok a régebbi folyóiratszámok, ill. kéziratok, amelyek ezeket az írásokat tartalmazták. Ezért – szintén a teljesebb olvasat érdekében – megadjuk, hogy (minimális hozzágondolással) mely írások érthetők még az *Izsakhár* című regény fejezetei közé: a regény előhangjaként értelmezhető az *Issakhár* című novella (megjelent a *Symposion*-ban 1964. február 27-én, majd az életműkiadás 4. kötetében: *Műfogsor az égből*, Noran Libro, 2011.); a regény első fejezete lehet(ett volna) az *M. H. J. hintaszéke* című novella (megjelent a *Képes Ifjúság*-ban 1975. március 5-én, majd szintén az életműkiadás 4. kötetében); a regény harmadik (*A Beszédes Kátrányozó* utáni) fejezete az *Izsakhár, folytatás* címmel a *Híd* 1976/6. számában, majd *M. Holló János furcsa álmai* címmel az életműkiadás 7. kötetében (*Keresünk egy jobb hajót*, Napkút Kiadó, 2020.) megjelent írás.

A kiadó honlapján elolvasható ez a három novella is:

<https://napkut.hu/izsakhar-kiegeszito-fejezetek>

Tartalom

A Beszédes Kátrányozó	5
A fafaragó művész baltája	24
A fehér sündisznó	37
Gyógyteák és lőfegyverek	57
Égő szemű tevék	77
Ha majd megritkúlnak a csillagok	98
Temetések után	119
Lelketlen városi kufárok	136
A levendula ereje	159
 A sorozatszerkesztő jegyzete	 192

Kalota Művészeti Közhasznú Alapítvány
Napkút Kiadó Kft.

1027 Budapest, Fazekas u. 10–14.

Telefon: (1) 787-5889

Mobil: (70) 617-8231

E-mail: napkut@gmail.com

Honlap: www.napkut.hu

Tördelőszerkesztő: Szondi Bence
Borítóterv: Kesperü Piroska

Nyomdai kivitelezés: Érdi Rózsa Nyomda

ISBN 978 615 6283 71 9

GION NÁNDOR REGÉNYEI 10.

M. H. J. megítélése szerint a tizenkét izraeli törzs közül Izsakhár törzsének jutott ki a legmostohább sors: földrajzilag és gazdaságilag felháborítóan előnytelen területre kényszerítették, a rávonatkozó apai áldás egyenesen átokként hangzott, és az Ószövetségben ezenkívül alig ejtenek szót róla. Ezért határozta el M. H. J., hogy éppen Izsakhárról ír majd egy vaskos regényt, de sajnos a regényt sohasem gondolhatta végig, túl sokáig nem ringatózhatott a hintaszékben, mert az elárusítók esetleg meggorrolhattak volna rá. Legfeljebb az első száz oldalt gondolhatta végig napjában egyszer a hintaszékben, az egész regényt viszont legalább négyszáz oldalra tervezte.

K **NAP
KUT**

2490 Ft

9 786156 283719